Ücretsiz YIL 2026 SAYI 1

ÖĞRETMEN DERGİSİ

Geleceğimizi bin bir renkle dokuyanlara...

Caner SARIOĞLU
Ceylan ÖZDEMİR
Dursun Ali YAZ
Ece ERDOĞUŞ LEVİ
Ferhat TAŞTEKİN
Handan KILINÇ
Hüseyin KELEŞ
Mehmet GÖNEN
Metin ÖZDAMARLAR
Muharrem ÖZDEMİR
Nehir AYDIN GÖKDUMAN
Oya DOĞAN
Paola PERETTİ
Rana DEMİRİZ
Salih UYAN
Talip YİĞİT
Veysi ÇERİ

iyi ki kitaplar var...

Sevgili öğretmenim,

Okuyan ve okutan bir öğretmen olarak omuzlarında çok kıymetli bir yük taşıyorsun. Çünkü sınıfına her girdiğinde öğrencilerine yalnızca müfredatı değil, hayatın kendisini de öğretiyorsun. Emeğinin ve bu yolda karşılaştığın zorlukların farkındayız. Bu yüzden Timaş Okul olarak her adımında kitaplarımızla yanında yürümeyi ve yüküne omuz vermeyi kendimize görev ediniyoruz.

Bu görevi yerine getirmek için alanında uzman kadromuzla, Timaş kitaplarının gücünü sınıfında doğrudan kullanabileceğin içeriklere dönüştürüyoruz. Elindeki dergi de bu emeğin bir parçası. Bu sayfalarda seni yazarlarımızın, editörlerimizin ve değerli meslektaşlarının kalemleriyle buluşturuyoruz. Her yazıda sınıfına taşıyabileceğin bir fikir, kendine ayıracağın bir nefes bulmanı diliyoruz.

İyi ki varsın öğretmenim!

Yağmur Güney

TİMAŞ OKUL ÖĞRETMEN DERGİSİ
Yıl: 2026
Sayı: 1

Timaş Yayın Grubu Adına İmtiyaz Sahibi:
OSMAN OKÇU

Dergi Koordinatörü:
YAĞMUR GÜNEY

Editör:
ZEYNEP AYDIN
GONCA BAŞEL

Grafik Tasarım/Kapak:
İREM DERYA

İÇİNDEKİLER

Kimdir Öğretmen-Salih Uyan ***Sayfa 3***

Ekranla Kitap Arasında Köprü Kurmak-
Savaş Özdemir ***Sayfa 4***

Dijital Çağda Genç Okur ve Gençlik Edebiyatı-
Merve Okçu ***Sayfa 5***

Dijital Çağda Okuma Kültürü: Çocuklara Kitapları
Sevdirmek Hâlâ Mümkün Mü?-
Ayşe Tuba Ayman ***Sayfa 6***

Öğretmenin Acil Durum Kiti-
Oya Doğan/Metin Özdamarlar ***Sayfa 8***

Öğretmenim Pelerinin Sıkışmış-
Caner Sarıoğlu ***Sayfa 12***

Teknolojinin Eğitime Entegrasyonu-
Mehmet Gönen ***Sayfa 13***

Oyun Oynamanın Sihri-Ece Erdoğuş Levi ***Sayfa 14***

Oyunun Gücü ve Aile İçindeki Rolü-
Hüseyin Keleş ***Sayfa 15***

Dilden Düşünceye, Düşünceden Kültüre-
Ferhat Taştekin ***Sayfa 16***

Tanıklıktan Sürdürülebilir Duyarlılığa-
Zeynep Aydın ***Sayfa 18***

Bireyselleştiremediklerimizden miydiniz-
Gonca Başel ***Sayfa 19***

Sanatla Büyüyen Çocuklar, Tarihle köklenen Nesiller-
Rana Demiriz ***Sayfa 21***

Okuma Sevgisinin Anahtarı: Nitelikli Edebiyat-
Nehir Aydın Gökduman ***Sayfa 22***

Paola Peretti Röportajı ***Sayfa 24***

Bir Pusula Olarak Hikâye ***Sayfa 27***

Dijital Çağın Labirentinde Çocuk Olmak-Veysi Çeri
Sayfa 28

Toplumsal Bir Aktör Olarak İnsanın Var Olma
Yolculuğu-Talip Yiğit ***Sayfa 29***

Modern Yaşamın Hız, Performans ve Tükenmişlik
Döngüsü İçinde Doğayı Kılavuz Edinmek -Ceylan/
Muharrem Özdemir ***Sayfa 32***

Sınıftan Duvarları Kaldırmak: Finansal Okuryazarlık
ve Disiplinler arası Öğrenmenin Felsefesi-
Dursun Ali Yaz ***Sayfa 34***

Doğa Dostu Çocuk Yılı ***Sayfa 36***

Kitaptan Sınıfa, Sınıftan Hayata ***Sayfa 40***

Yerli Malı Yurdun Malı: Yeşil Vatan'ın Endemikleri-
Gülşen Rabia Çatak Bay ***Sayfa 43***

Bir Öğretmenin Mutluluğu Bir Neslin Geleceğidir-
Feray İleri ***Sayfa 44***

Sevgidir Öğretmenlik-İlknur İşcan Kaya ***Sayfa 45***

Yazarlardan Öğretmenlere Kitap Önerileri ***Sayfa 46***

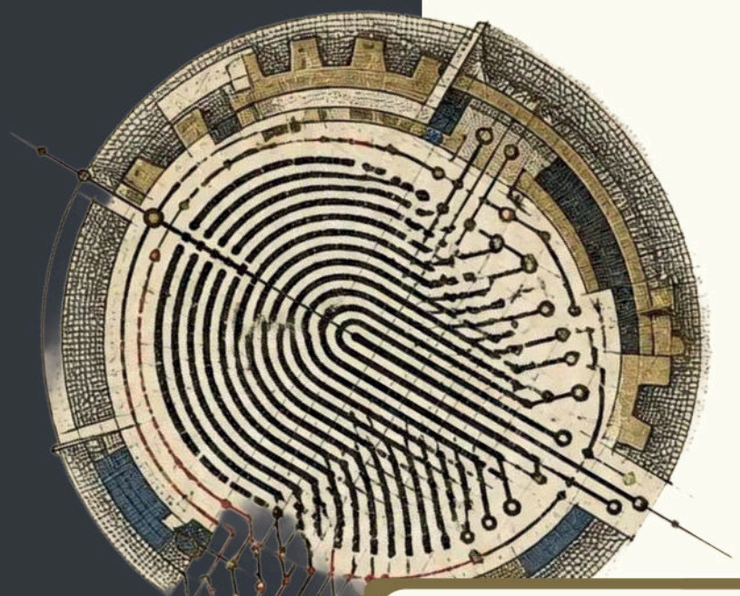

YAPAY ZEKÂ ÇAĞINDA

KİMDİR ÖĞRETMEN?

Robotlar sınıfları ele geçirecek mi,
yoksa eğitimin kalbi hâlâ öğretmenin göğsünde mi atıyor?

Son yıllarda, özellikle yapay zekâ alanında yaşanan gelişmeler öğretmenliğin tanımını da dönüştürüyor. Bu yüzden başlıktaki soruyu yanıtlamak artık pek kolay değil. Yine de en sevdiğim tanımlardan biri geçerliliğini hâlâ koruyor: **Öğretmen, kendini yavaş yavaş gereksiz kılabilen insandır.**

Peki ne demek kendini gereksiz kılmak? Bu, sınıfın tek otoritesi olan geleneksel öğretmen profilinden; rehberlik eden ve zamanı geldiğinde zarafetle kenara çekilmeyi bilen bir anlayışa geçmek demektir.

Öğrencinin her türlü bilgiye kolayca ulaşabildiği bu çağda, öğretmen bu bilgilerin hangi bağlamlarda kullanılabileceği konusunda öğrenciye yol göstermelidir. Bugünün çocukları dünün öğretmenlerini geride bırakırken, öğretmene düşen şey "sporcuları kendisinden daha hızlı koşan bir antrenör" gibi gururlanmaktır.

Öğretmenlikte mesai, saatlerle sınırlı değildir. Kapılar kapanıp ışıklar sönse de öğrencileri bir bir zihninden geçmeye devam eder öğretmenin. "İşini kapının dışında bırak." tavsiyesi öğretmenlikte karşılık bulmaz. Çünkü akşamları öğrencilerini hatırlamayan bir öğretmeni, yıllar sonra öğrencileri de hatırlamaz.

Bazen öğretmenlik; görülmeyeni görmek, duyulmayana kulak vermektir. Sınıfın en arkasında tek başına oturan çocuğu fark eden gözler, desteğe ihtiyacı olan omuzlara dokunan eller, bazen de sessiz çığlıkları duyan kulaklar...Yıllar geçer, öğrenilenler unutulur. Ama insan, fark edildiği ve kendini değerli hissettiği o anları asla unutmaz.

Bugün sınıfın duvarları eskisinden çok daha ince. Telefonlar, videolar, yapay zekâ araçları bu duvarları aşındırıyor, öğretmenin otoritesini sorgulatıyor. Ama şunu unutmamak gerek: Akıllı tahtaların çoğalması ya da tablet uygulamalarının gelişmesi, eğitimin kalitesini tek başına belirlemez. Eğitimin kalitesini belirleyen; amaç, yöntem ve ruhtur.

En iyi donanım bile yazılım olmadan bir işe yaramaz. Öğretmen de eğitimin yazılımıdır. Yani tahta ne kadar akıllı olursa olsun, eğitimin niteliğini belirleyen öğretmenin aklıdır. Diğer bütün etkenler ancak bu yazılım iyi çalıştığında anlam kazanır. Yine de yaşanan bu gelişmeler, pek çok meslektaşımın aklına şu soruyu getiriyor: "Acaba robotlar bizim de işimizi elimizden alacak mı?"

Cevap aslında basit: Bir öğretmen yalnızca ders anlatmakla yetiniyorsa elbette korkmalıdır. Çünkü yapılan iş kuru bir bilgi aktarımından ibaretse bunu insan da yapar, robot da... Ama bir öğretmen sınıfa girdiğinde öğrencilerinin gözlerine tek tek bakmadan derse başlamıyorsa korkmasına hiç gerek yoktur. Kısacası öğretmen ruhunu kaybetmişse korksun. Ama kaybetmemişse, bence asıl robotlar korksun! Şunu da eklemek gerek: Yapay zekâ öğretmeni ortadan kaldırmayacak ama teknolojiyi kullanmayan öğretmenin yerini sorgulatacak.

Yapay zekâ, öğretmenin en büyük yardımcısı olabilir. Ödevleri kontrol edebilir, her çocuğun öğrenme hızına uygun alıştırmalar sunabilir, öğretmeni o boğucu evrak yükünden kurtarıp derin bir nefes aldırabilir. Ama hiçbir algoritma, bir çocuğun kalbindeki kırgınlığın derse yansıdığını hissedemez; bir öğrencinin gözünde çakan o küçücük kıvılcımı yakalayıp kulağına "Başarabilirsin!" diye fısıldayamaz.

Teknoloji ne kadar ilerlerse ilerlesin, bir çocuğun dünyasını aydınlatan en güçlü ışık, öğretmenin ona gösterdiği içten ilgidir.

Eğitimin kalbi, hâlâ öğrencisini seven bir öğretmenin göğsünde atıyor.

Salih Uyan

Yazar Kitaplığı

EKRANLA KİTAP ARASINDA BİR KÖPRÜ KURMAK

SAVAŞ ÖZDEMİR
YAYIN YÖNETMENİ

Geçen gün bir arkadaşımın on yaşındaki oğluyla sohbet ediyordum. Elinde tablet, bana izlediği bir bilim videosunu anlatıyor. "Bu konuda hiç kitap okudun mu?" dedim. "Videosu varken neden okuyayım ki?" diye cevap verdi. Gülümsedim ama içimde küçük bir soru kaldı: Gerçekten, neden okusun?

Bu soruyu sanırım hepimiz soruyoruz. Peki akıllı tahtalar ve yapay zekâ destekli uygulamalarla dolu bu dünyada kitaba, sayfa çevirmenin o sakin ritmine ihtiyaç kalıyor mu?

Bence kalıyor. Hatta belki eskisinden daha çok ihtiyaç duyuyoruz ona.

Ekran Düşman mı?

Teknoloji çocukların hayatına girdi ve oradan çıkacağa benzemiyor. "Ekran mı, kitap mı?" diye sorduğumuzda çocuğu iki seçenek arasında sıkıştırıyoruz. Ekranla kitap nasıl yan yana durabilir diye düşününce ise akla daha çok ihtimal geliyor.

Bir çocuk dinozorlarla ilgili bir belgesel izledi diyelim. İşte tam o an ona dinozorlarla ilgili güzel bir kitap uzatmak çok iyi bir fikir olabilir. Ekran kıvılcımı çaktı, kitap o kıvılcımı ateşe çevirebilir. Sonra bir bakmışsınız, size fosillerin nasıl bulunduğunu soruyor.

Derin Okuma

Ekranda okumakla kâğıtta okumak arasındaki farkları inceleyen pek çok yazı okudum. Ekranda göz daha çok tarıyor, atlıyor; kâğıtta ise insan yavaşlıyor, durup düşünüyor, bir cümleyi yeniden okuyor. Bu yavaşlık bana çok kıymetli geliyor; çünkü bir şeyi gerçekten kavramak biraz zaman istiyor.

Çocuklarımıza bu yavaşlığı öğretmek, sanırım dijital çağın en önemli eğitim görevlerinden biri.

Bazen bir kitabın başında biraz oyalanmalarına imkân tanımak iyi gelebilir: Bir karakterle birlikte üzülmeye, bir fikri kafalarında evirip çevirmeye vakitleri olsun.

Öğretmenlere Küçük Öneriler

Okunan bir kitabın ardından çocuklardan kısa bir video ya da ses kaydı hazırlamalarını isteyebilirsiniz: Kitaptaki bir sahneyi canlandırsınlar, karakterle hayalî bir röportaj yapsınlar. Böylece video ya da ses kaydı okumanın devamı olur.

Dijital okuma günlüklerinde ise çocuklar okudukları kitaplarla ilgili düşüncelerini sınıfın ortak panosuna yazabilir, bir sonraki kitaplarını arkadaşlarının anlattıklarından seçebilir. Bir arkadaş tavsiyesi bazen bizim uzun uzun anlatmamızdan daha çok işe yarıyor.

Evde Neler Yapabiliriz?

Anne babalar için en etkili yöntem bence hâlâ örnek olmak. Elinde sürekli telefon gördüğü bir ebeveynden kitap sevgisini öğrenmek çocuk için zor; ama akşamları kitabını alıp koltuğuna kıvrılan bir anne ya da baba, hiçbir söze gerek kalmadan çok şey anlatıyor.

Bir de birlikte okuma var: Küçük yaşlarda sesli okumak, biraz büyüyünce aynı kitabı okuyup üzerine sohbet etmek. E-kitap ya da sesli kitap kullanmak da hiç fena bir fikir değil. Önemli olan, hikâyenin çocuğa ulaşması.

Kitap da Değişiyor

Dijital dönüşüm kitapları da değiştiriyor: Karekodla zenginleşen sayfalar, etkinlik kitapçıkları, kitaba bağlı oyunlar... Bunlar doğru kullanıldığında okumayı daha davetkâr hâle getirebilir. Bir ekin kitaba ne kattığını anlamak için çocuğun o ekle işi bitince ne yaptığına bakmak yeter. Örneğin bir kuş kitabındaki karekodla kuşun sesini dinledikten sonra sayfaya dönüp o kuş hakkında bir şey daha okumak istiyor mu?

Son Olarak

Çocuklara okumayı bir görev, hele hele bir ceza gibi sunmamak önemli geliyor bana. Ekranlar okuma yolculuğunda bazen bir harita, bazen bir pusula olabilir; ama yolu yürüyen yine çocuğun kendisi.

O küçük arkadaşıma bir hafta sonra dinozorlarla ilgili resimli bir kitap hediye ettim. Bir süre sonra babası gülerek, "Bütün akşam kitaptan öğrendiklerini anlattı." dedi.

Belli ki kitapta babasına anlatmak isteyeceği bir şeyler bulmuş. Belki bizim yapabileceğimiz de çocuğun o gün neye merak sardığına kulak vermek.

DİJİTAL ÇAĞDA
GENÇ OKUR VE GENÇLİK EDEBİYATI

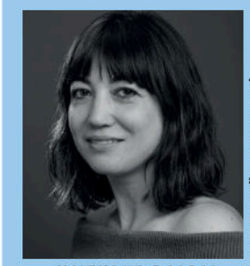

MERVE OKÇU
YAYIN YÖNETMENİ

Tek bir "genç okur" yok; her gencin kitapla kurduğu bağ, kendi dünyasına göre şekilleniyor. Peki dijital çağda bu bağı anlamak ve güçlendirmek için neye ihtiyacımız var?

Genç bir okuru tanımak, gençlik edebiyatında her şeyin başladığı yer. Ama bu, yalnızca hangi türlerin çok okunduğunu, sosyal medyada hangi kitabın konuşulduğunu ya da neyin çok sattığını takip etmek demek değil. Asıl mesele gençlerin dünyasına kulak vermek: Neyi merak ediyorlar, neyle büyüyorlar, edebiyattan ne bekliyorlar? Dijital çağda bu soruların cevapları da hızla değişiyor; gençler artık kitaplarla bambaşka yollardan tanışıyor.

Her şeyden önce şunu kabul etmeliyiz: Tek bir "genç okur" yok. Yaşı, içinde büyüdüğü çevre ve ekranla kurduğu ilişki, her gencin okuma tercihini ayrı ayrı şekillendiriyor. 13-15 yaşlarındaki bir okur için kitap, kendini ve çevresini anlamanın en kıymetli yollarından biri. Arkadaşlıklar, aile içindeki ilişkiler, okul hayatı, bir yere ait olma isteği, özgüven ve ilk duygusal deneyimler bu yaşların hikâyeleri. Macera, bilim kurgu, mizah ve gizem kitapları elden ele dolaşıyor. Ama genç okuru kitaba asıl bağlayan şey, kendini bir karakterde bulabilmesi.

16-18 yaşlarına geldiğimizde okuma daha sorgulayıcı bir hâl alıyor. Kimlik, özgürlük, adalet, eşitsizlik, yalnızlık, aşk ve gelecek kaygısı öne çıkıyor. Bu yaştaki okur artık yalnızca kendine benzeyen karakterleri değil, hiç bilmediği dünyaları ve düşünceleri de merak ediyor. Üniversite yıllarında ise edebiyatla daha kişisel, daha seçici bir ilişki kuruluyor; psikolojik, toplumsal ve felsefi derinliği olan kitaplar ağırlık kazanıyor.

Bugün pek çok genç, okuyacağı bir sonraki kitabı bir kitapçı rafında değil, telefonunun ekranında keşfediyor. BookTok, Instagram ve YouTube, kitap önerilerinin buluşma noktası hâline geldi. Gençler yalnızca okumuyor; karakterler hakkında tartışıyor, birbirine kitap öneriyor, çevrim içi okur toplulukları kuruyor. Böylece okumak, tek başına yapılan bir şey olmaktan çıkıp paylaşılan bir deneyime dönüşüyor. Bu gerçekten çok güzel. Yine de bir yanımız tedirgin: Algoritmalar hep benzer kitapları önerdiğinde, genç okurun farklı türlerle ve edebiyatın köklü geleneğiyle karşılaşma şansı azalabiliyor.

Dijitalleşme yalnızca okuma alışkanlıklarını değil, hikâyelerin yazılma ve anlatılma biçimini de değiştiriyor. E-kitaplar, sesli kitaplar, etkileşimli hikâyeler ve dijital yayın platformları yeni kapılar aralıyor. Yapay zekâ destekli metinler ise yaratıcılık, özgünlük ve yazarın emeği üzerine yeni soruları gündemimize taşıyor. Bir de işin dikkat boyutu var. Sürekli bildirimler ve kısa içeriklere maruz kalan bir gencin uzun bir metne odaklanması hiç kolay değil. Oysa bir romanın dünyasında vakit geçirmek, bir karakterin değişimine adım adım eşlik etmek ve başka bir hayatı anlamaya çalışmak, edebiyatın bize verebileceği en güzel armağanlardan.

Bu yüzden gençlik edebiyatıyla uğraşan herkesin, yani yayıncıların, editörlerin ve yazarların en büyük sorumluluğu, gençleri bir tüketici kitlesi olarak değil, düşünce ve duygu dünyaları gelişen bireyler olarak görmek; onlara bu yolculukta eşlik edecek nitelikli kitaplar sunmak. Gençlerin değişen dünyasını anlamaya çalışırken popüler olanla edebî değeri olanı dengelemek zorundayız. Aslında dijital çağda mesele, gençleri teknolojiden koparmak ya da zorla kitabın başına oturtmak değil. Mesele, edebiyatın bu yeni dünyada onların hayatında nasıl bir yer bulacağını birlikte düşünmek. Çünkü gençlik edebiyatı yalnızca hikâye anlatmaz; gençlere kendilerini keşfetmeleri, başkalarını anlamaları, sorgulamaları ve kendi seslerini bulmaları için bir alan açar.

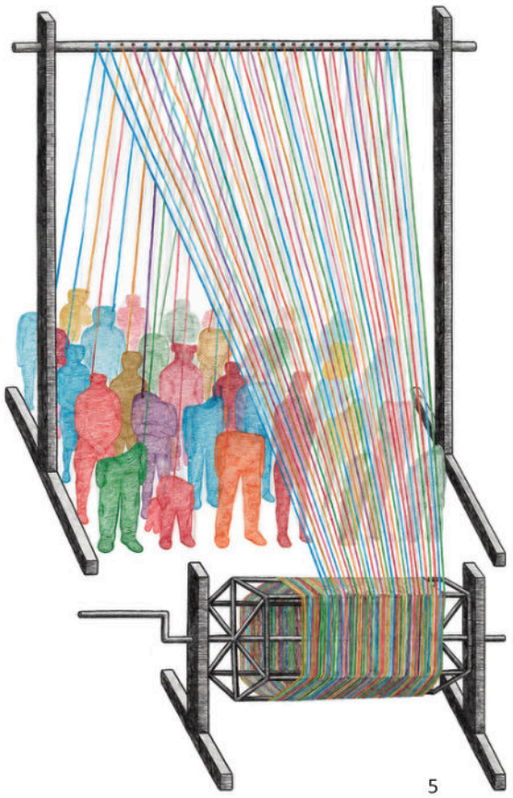

Gençlere sürekli bir şeyler gösteren, söyleyen ve onlardan durmadan bir şeyler bekleyen bu dünyada, kendi iç seslerini duyabilecekleri küçük bir alan açmak çok kıymetli. Çünkü edebiyat yalnızca başka hayatları anlatmaz; insanın kendi hayatına başka bir gözle bakmasını da sağlar. Teknoloji değişir, okuma araçları dönüşür, hikâyeler bambaşka mecralarda anlatılır. Ama insanın anlaşılma, anlam arama, hayal kurma ve kendini keşfetme ihtiyacı hep yerinde durur. Gençlik edebiyatı da bu ihtiyaca eşlik ettiği sürece, dijital çağın bütün dönüşümlerine rağmen gençlerin yanında olmaya devam edecek.

AYŞE TUBA AYMAN
YAYIN YÖNETMENİ

DİJİTAL ÇAĞDA OKUMA KÜLTÜRÜ:

ÇOCUKLARA KİTAPLARI SEVDİRMEK HÂLÂ MÜMKÜN MÜ?

Dikkatin sürekli bölündüğü, her şeyin hızla tüketildiği bir çağda kitaplar bize yavaşlamayı, durup düşünmeyi hatırlatıyor. Peki ekranların arasında büyüyen çocukları kitaplarla nasıl buluşturabiliriz?

Yıllardır kitaplarla yaşayan ve kitaplarla çalışan biri olarak şuna inanıyorum: Bir kitabın insan hayatında neyi değiştireceğini önceden kestirmek mümkün değil. Bazen bir roman, insana kendine sormaya cesaret edemediği soruları sordurur; bazen bir hikâye, hiç tanımadığı birinin acısını anlamasına vesile olur. Bazen de yıllar önce okunmuş bir cümle, hayatın tam ortasında yeniden hatırlanır. Kitapların asıl gücü biraz da burada saklıdır.

Okumak, insanın kendisiyle ve dünyayla daha derin bir ilişki kurmasının anahtarı. Bugün dijital dünyanın içinde büyüyen çocukları düşünürken bu anahtarın gücünü yeniden hatırlamamız gerekiyor. Gün içinde sayısız uyarana maruz kalan, dikkati paramparça, kolayca ulaştığı bilgiyi yorumlayamayan ve sonunda hızlı hazlara teşne günümüz çocuklarına; anda kalabilmeyi, hayal kurabilmeyi ve merak etmeyi öğretmek için onları kitaplara yakınlaştırmalıyız." Şüphesiz kitap okumak bir kültür; dolayısıyla biz yetişkinler okuma kültürünü ne kadar benimsersek çocuklarımız da o kadar bu kültüre yatkın olacaklardır.

Türkiye'de eğitim söz konusu olduğunda kitap okumanın önemini çoğu zaman sınav başarısı üzerinden anlatıyoruz. Elbette bunun güçlü bir karşılığı var. Düzenli okuma alışkanlığı olan bir öğrencinin kelime dağarcığı gelişiyor; okuduğunu anlama, yorumlama, çıkarım yapma ve düşünceler arasında bağlantı kurma becerileri güçleniyor. LGS ve YKS gibi sınavlarda ihtiyaç duyulan becerilerin önemli bir bölümü de şüphesiz bunlarla ilişkili. Ancak kitapları yalnızca sınavlarda başarılı olmanın bir aracı olarak görmek, okuma kültürüne büyük bir haksızlık olur. Çünkü kitapların etkisi, sınav sonuçlarının çok ötesine uzanıyor.

Bir yayıncı olarak edebiyatın insana açtığı alanı özellikle önemsiyorum. Bir roman kahramanının korkularında kendi korkularını fark eden, bir hikâyedeki adaletsizliğe üzülen ya da bir karakterin hatalarından ders çıkaran okur, bambaşka dünyalara adım atıyor ve empatiyi deneyimliyor. Edebiyatın gücü de tam burada ortaya çıkıyor: Bize yalnızca başka hayatları anlatmıyor, kendi hayatımıza başka gözlerle bakmayı da öğretiyor. Okuma, karakter inşasının sessiz ama etkili yollarından biri. Sabrı, empatiyi, farklılıklara saygıyı ve bir düşünceyi hemen kabul etmek yerine sorgulayabilme yetisini besliyor. Bu imkânın, çocukların ve gençlerin karakter gelişiminde ve duygularını tanımalarında çok değerli olduğunu düşünüyorum.

Peki, çocukları kitaplarla nasıl buluşturabiliriz? Bence ilk adım, okumayı bir görev olmaktan çıkarmak. Her çocuktan aynı kitabı sevmesini, aynı türden hoşlanmasını beklememeliyiz. Kimi macerayla, kimi bilimle, kimi tarihle, kimi edebiyatla bağ kuruyor. Bazen bir çocuğun doğru kitabı bulabilmesi için birkaç yanlış kitap seçmesine de izin vermek gerekiyor. Çünkü okuma alışkanlığı, çoğu zaman insanın kendine ait bir hikâyeyi keşfetmesiyle başlıyor.

Öğretmenlerimizin burada çok özel bir yeri var. Bir öğretmenin sınıfta heyecanla sözünü ettiği kitap, öğrencinin merakını ateşleyebiliyor. Öğretmenin okuduğu bir hikâyeyi öğrencileriyle paylaşması, onlarla bir karakterin davranışları üzerine konuşması, hatta sevdiği bir kitabı neden sevdiğini anlatması uzun nasihatlerden çok daha etkili oluyor. Çocuklar ve gençler, ne söylediğimizden çok neyi sevdiğimize bakarak öğreniyor. Kitaplarla sahici bir ilişki kurduğumuzu gördüklerinde okumayı da hayatın doğal bir parçası olarak algılıyorlar.

Dijital araçları da bu yolculuğun dışında tutmak zorunda değiliz. E-kitaplar, sesli kitaplar ve dijital kütüphaneler yeni okuma kapıları aralıyor. Önemli olan, hangi araçla okuduğumuzdan çok, okuduklarımızla nasıl bir ilişki kurduğumuz.

Bir kitabın yolculuğu; yazarın kalemi, çizerin boyası, editörün yorumu ve nihayet matbaanın baskısıyla sona ermez. Asıl yolculuk okurun dünyasında başlar. Çocuklarımızı kitaplarla tanıştırmak kadar, onların kitaplarla kendi bağlarını kurmalarına eşlik etmek de önemli. Belki de işe büyük hedeflerle değil; sınıfta paylaşılan bir hikâyeyle, teneffüste önerilen bir romanla ya da birlikte okunan birkaç sayfayla başlamak gerek. Bazen bir okurun hayatındaki ilk büyük değişim, kendisine uzatılan küçük bir kitapla başlar.

Milyonların kalbine dokunan Nazan Bekiroğlu'nun son kitabı raflarda!

Aşka, inanca ve insanın anlaşılma ihtiyacına dair görkemli bir roman...

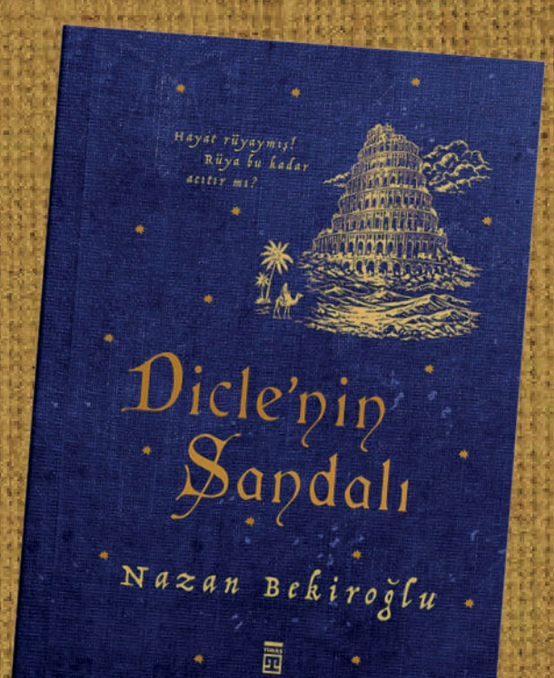

Timaş Türk Edebiyatı Kitaplığı

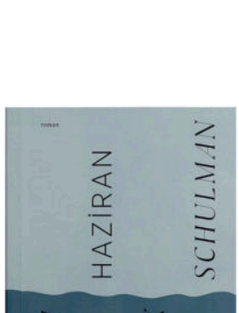

Son dönemlerin popüler yazarı Alex Schulman'dan Nobel Edebiyat Ödüllü Olga Tokarczuk'a, dünyada ve Türkiye'de çok sevilen kalemler Timaş Dünya Edebiyatı Kitaplığı'nda!

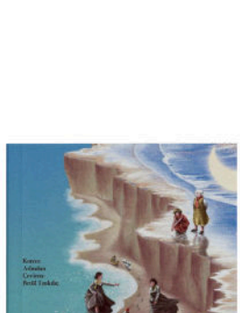

Timaş Dünya Edebiyatı Kitaplığı

İKİ FARKLI PENCEREDEN
AYNI MANZARAYI SEYRETMEK

Biri, çocukların, ailelerin ve eğitimcilerin iç dünyasına şefkatle kulak veren bir klinik psikolog: Oya Doğan. Diğeri, çocukluğunda kurduğu öğretmenlik hayalinin peşinden gidip yıllarını sınıflara, öğrencilerine ve onların gözlerindeki ışığa adamış bir öğretmen: Metin Özdamarlar. İki yazar, "Öğretmenin Acil Durum Kiti" serisinde öğrenciye, veliye ve her sabah sınıfın kapısını umutla açan öğretmene aynı özenle bakıyor. Kırmızı Kod: Zor Öğrenci, Kırmızı Kod: Zor Veli ve Ben Kendim Bizzat Öğretmen kitaplarının yazarlarıyla eğitim dünyamız üzerine sohbet ettik.

Klinik Psikolog

Yazar Kitaplığı

Öğretmen

Yazar Kitaplığı

1. Öncelikle, kısa sürede öğretmenlerin başucu kitapları arasına giren "Öğretmenin Acil Durum Kiti" serisi için sizi tebrik ediyoruz. Bu yol arkadaşlığı nasıl başladı?

Oya Doğan: Bu yol arkadaşlığı, yıllardır öğretmenlerin anlattıklarını dinleyerek, sınıflarda yaşananlara tanıklık ederek ve çocukların davranışlarının ardındaki görünmeyen hikâyeleri anlamaya çalışarak başladı. Klinik psikolog olarak çocukları dinlerken, çoğu zaman onların hayatındaki öğretmenin ne kadar önemli bir yerde durduğunu gördüm. Öğretmenlerin de en az çocuklar kadar anlaşılmaya ve desteklenmeye ihtiyacı olduğunu fark ettim. Bu seri, biraz da öğretmenlere uzatılmış bir el, "Yalnız değilsiniz, birlikte düşünebiliriz." deme çabasıdır.

Metin Özdamarlar: Yirmi beş yıldır sınıfta, öğrencilerle birlikte öğrenen bir öğretmenim. Deneyimin, paylaşıldıkça daha fazla anlam taşıdığına inanıyorum. Oya Hanım'la yol arkadaşlığımız da bu düşünce etrafında şekillendi. Ben sınıftan gelen deneyimlerimi, kendisi ise klinik psikoloji alanındaki bilgi ve uzmanlığını ortaya koydu. Amacımız, öğretmenlerin ihtiyaç duyduklarında başvurabilecekleri, kendilerini anlaşılmış hissedecekleri bir rehber hazırlamaktı.

2. Seriye "Öğretmenin Acil Durum Kiti" adını verdiniz. Bugünün okulunda bir öğretmen için "acil durum" ne demek? Sizce bu kavram son yıllarda nasıl bir değişim geçirdi?

Oya Doğan: Eskiden acil durum denildiğinde daha çok sınıfta yaşanan somut krizler akla gelirdi. Bugün ise öğretmenin acil durumları çok daha çeşitli. Öfkesini yönetemeyen bir çocuk, sınırları zorlayan bir veli, dijital dünyanın sınıfa taşıdığı sorunlar, akran zorbalığı ve giderek artan duygusal ihtiyaçlar... Bence günümüzün en büyük acil durumu, bütün bunların arasında öğretmenin kendi ruhsal iyi oluşunu ihmal etmek durumunda kalmasıdır.

Metin Özdamarlar: Öğrencilerin öğrenme alışkanlıkları, ailelerin beklentileri ve iletişim biçimleri kısa sürede değişebiliyor; dün işe yarayan bir yaklaşım, bugün aynı karşılığı bulmayabiliyor. Bugünün okulunda "acil durum" dediğimiz şey, bazen sınıfta tekrarlanan bir davranış karşısında ne yapacağını bilememek, bazen bir veliyle iletişimin tıkanması, bazen de öğretmenin kendi yorgunluğunu fark edememesi. Seriyi, öğretmenin böyle anlarda durup durumu anlamlandırmasına ve uygun bir yol belirlemesine yardımcı olmak için kaleme aldık.

3. "Zor öğrenci" ifadesi, öğretmenler odasında çoğu zaman derin bir iç çekişle birlikte duyulur. Bu etiketin ardında sizce neler saklı?

Oya Doğan: Ben hiçbir çocuğun yalnızca davranışından ibaret olduğuna inanmıyorum. Bazen zor dediğimiz çocuk, aslında en çok zorlanan çocuktur. Öfkesinin altında anlaşılmamışlık, karşı gelmesinin altında görülme ihtiyacı, sessizliğinin altında bir incinmişlik olabilir. Davranış, çoğu zaman çocuğun kelimelere dökemediği duyguların dışa vurumudur. Çocuğun yalnızca davranışına değil, o davranışın anlatmaya çalıştığı hikâyeye de bakmalıyız.

Metin Özdamarlar: Bizce "zor" ifadesi, öğrenciliğin kişiliğine ilişkin kalıcı bir yargı değildir; bu yüzden öğretmeni zorlayan davranışın ve o davranışın ortaya çıktığı koşulların üzerinde duruyoruz. Davranışın arkasında anlaşılmamış bir ihtiyaç, kendini ifade etme güçlüğü ya da aile içinde yaşanan bir sorun bulunabilir. Asıl mesele, "Bu çocuk zor." demek yerine "Bu çocuk hangi konuda zorlanıyor, bize ne anlatmaya çalışıyor?" sorularını sorabilmek.

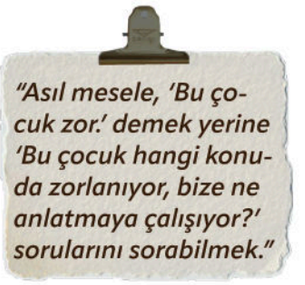

4. Sınıfta aynı davranış tekrar tekrar karşımıza çıktığında, günün yorgunluğu içinde durup "Neden?" diye sorabilmek kolay değil. Öğretmenin bu soruyu sorabilmesi için nelere ihtiyacı var?

Oya Doğan: Öncelikle zamana, sakinliğe ve duygusal dayanıklılığa... Çünkü yorgun bir yetişkinin merak etmesi, anlamaya çalışması ve sağlıklı tepki vermesi kolay değildir. Öğretmenin herhangi bir davranışı sağlıklı değerlendirebilmesi için desteklenmesi gerekir. Bazen bir çocuğun hayatını değiştiren şey, karşısındaki yetişkinin öfkeyle verdiği tepki değil, merakla sorduğu tek bir sorudur: "Sana ne oldu?"

Metin Özdamarlar: Günün yorgunluğu içinde durup "Neden?" diyebilmek için öğretmenin zamana, meslektaş desteğine ve kendi duygularını fark edebileceği bir alana ihtiyacı vardır. Bazen hemen tepki vermek yerine kısa bir ara vermek, davranışın hangi durumlarda tekrarlandığını gözlemlemek ve bir meslektaşla değerlendirmek bakışımızı değiştirebilir. Benim için bu çabanın yönü belli: Bu güzel ülkenin çocuklarına daha iyi bir gelecek sunabilmek. Bize yeniden deneme gücü veren de bu sorumluluk duygusu.

5. Yapay zekâ ve hızla değişen dijital dünya, sınıfa yeni bir kuşak getiriyor. Bu dönemde öğretmenin rolünün nasıl şekilleneceğini düşünüyorsunuz?

Oya Doğan: Bilgiye ulaşmanın giderek kolaylaştığı bir dünyada öğretmenin en önemli rolü, bilgi aktarmaktan çok insana dokunmak olacak. Yapay zekâ pek çok soruya cevap verebilir ama bir çocuğun gözündeki hüznü fark edemez, teneffüste yalnız kalan öğrencinin yanına gidemez, bir çocuğa "Sana inanıyorum." demenin iyileştirici gücünü taşıyamaz. Geleceğin öğretmeni teknolojiyi kullanan ama insanı merkeze koyan öğretmen olacaktır.

Metin Özdamarlar: Yapay zekâ ve dijital araçlar öğretmenin imkânlarını genişletiyor; bu imkânların eğitimde nasıl kullanılacağını belirleyen ise öğretmenin pedagojik değerlendirmesi. Bu araçlar ders planı hazırlamaktan materyal geliştirmeye kadar pek çok alanda öğretmene destek sunabilir; ancak üretilen içeriğin doğruluğunu ve yaş düzeyine uygunluğunu değerlendirme sorumluluğu öğretmendedir. Öğretmenin öğrencisini tanıması, güven ilişkisi kurması ve yüz yüze rehberlik etmesi ise önemini koruyor. Bunun yanında öğretmenin rolüne, öğrencilerine kolayca ulaştığı bilgi ve içerikleri yorumlama ve eleştirebilme becerisini kazandırma sorumluluğu da ekleniyor.

6. Öğretmen de veli de aynı çocuğun iyiliğini istiyor; yine de zaman zaman kendilerini masanın karşı taraflarında bulabiliyorlar. Bu saflaşma size neler düşündürüyor?

Oya Doğan: Aslında aynı tarafta durması gereken öğretmenle velinin, bir çocuk üzerinden karşı karşıya gelmesi hepimizi düşündürmeli. Çocuk, yetişkinlerin birbirleriyle mücadele ettiği bir alanın ortasında kalmamalı. Öğretmen ve veli birbirinin rakibi değil, çocuğun hayatındaki iki önemli yol arkadaşıdır. Unutmamalıyız ki çocuk, yetişkinlerin haklı çıkmalarından değil, birlikte hareket edebilmelerinden kazanır.

Metin Özdamarlar: Bu saflaşmanın temelinde çoğu zaman rollerin ve beklentilerin yeterince açık konuşulmaması yatıyor. Veli, çocuğunu korumaya çalışırken öğretmenin mesleki kararlarına müdahale edebiliyor; öğretmen de bunu emeğine ve uzmanlığına duyulan güvensizlik olarak algılayabiliyor. Oysa ortak hedefimiz aynı çocuğun gelişimini desteklemek. Öğretmenin mesleki kararlarına saygı duyulması kadar, öğretmenin de velinin gözlemlerini dinlemesi ve yapıcı eleştirilere açık olması bu iş birliğini güçlendirir.

7. Ebeveynlik anlayışı son yıllarda hızla değişti ve değişmeye de devam ediyor. Sizce bu değişim okula ve öğretmene nasıl yansıyor?

Oya Doğan: Çocuk yetiştirme biçimleri değişirken ebeveynlerin beklentileri de değişiyor. Bazen çocukların hayal kırıklığı yaşamaması için her engel ortadan kaldırılıyor, her sorun yetişkinler tarafından çözülüyor. Oysa çocukların yalnızca mutlu olmaya değil; beklemeye, sınırlarla karşılaşmaya, hata yapmaya ve sorumluluk almaya da ihtiyaçları var. Öğretmen bugün yalnızca çocuğa değil, zaman zaman aileye de sınırların ve sorumluluğun önemini anlatmak zorunda kalıyor.

Metin Özdamarlar: Çocuğun duyulduğu, görüşlerinin önemsendiği ve yaşına uygun sorumluluklar üstlendiği bir aile ortamı, okuldaki ilişkilerini de destekliyor. Bugün bu tabloya sosyal medyanın etkisi de ekleniyor. Sahadaki gözlemlerime dayanarak buna "sosyal medya ebeveynliği" diyorum: Kısa videolardan ya da bağlamından koparılmış önerilerden edinilen bilgiler, bazen her çocuk için geçerli doğrular gibi kabul edilebiliyor; böyle olduğunda velinin okuldan beklentileri de gerçekçi olmayan bir zeminde şekillenebiliyor. İhtiyacımız olan, ailelerin çocukları için daha iyisini yapma çabasını güvenilir bilgiyle ve çocuğun gerçek ihtiyaçlarıyla buluşturmak.

8. Mesaj grupları ve sosyal medya, öğretmen ile veli arasındaki iletişimi hiç olmadığı kadar hızlandırdı ve bir "iletişim kolaylığı" sağladı. Sizce bu manzarada sağlıklı bir denge nasıl kurulabilir?

Oya Doğan: İletişimin kolaylaşması, sınırların ortadan kalkması anlamına gelmemeli. Öğretmenin de özel hayatı, dinlenme hakkı ve kişisel alanı var. Ulaşılabilir olmak, her an iletişimde olmak zorunda olmak anlamına gelmez. Sağlıklı iletişim; ne zaman, nereden ve hangi sınırlar içinde konuşacağımızı bilmekle mümkündür. Çünkü sınır, iletişimi engellemez; aksine korur.

Metin Özdamarlar: Sağlıklı iletişimin temelinde en baştan açıkça konuşulmuş ve karşılıklı olarak benimsenmiş sınırlar var. İlk veli toplantısında hangi iletişim kanalının kullanılacağı, hangi saatlerde mesaj gönderilebileceği ve acil durumlarda nasıl iletişim kurulacağı belirlenmeli. Mesaj gruplarını kısa bilgilendirmeler için kullanmak, bir öğrencinin özel durumunu ise bireysel görüşmede ele almak daha sağlıklı. Bu sınırlar, öğretmenin dinlenme hakkını korurken velinin de ne zaman ve nasıl destek alacağını bilmesini sağlar.

9. Mesleğe ilk adım atıldığındaki heyecan yıllar içinde nasıl bir dönüşüm geçiriyor? O heyecanı koruyabilme konusunda neler tavsiye edebilirsiniz?

Oya Doğan: İlk günlerde insanın içinde büyük hayaller ve biraz da telaş vardır. Yıllar geçtikçe deneyim artar, heyecanın biçimi değişir ama bence o ilk günkü idealizm kaybolmamalıdır. Öğretmenlikte en kıymetli şey, yıllar sonra bile bir öğrencinin hayatına dokunabilme ihtimaline heyecan duyabilmektir. Kendinize zaman zaman şu soruyu sorun: "Ben bu mesleği neden seçmiştim?" Bazen o ilk cevabı hatırlamak, yeniden başlamak için yeterlidir.

Metin Özdamarlar: Mesleğin ilk yıllarında heyecanımızın yanında pek çok soru ve belirsizlik de taşırız. Zamanla deneyim kazanır ve kendi öğretmenlik dilimizi oluştururuz; başlangıçtaki heyecan, daha sakin ama daha köklü bir bağlılığa dönüşebilir. Bu bağı korumak için öğrenmeye devam etmeyi çok önemsiyorum. Kitap okumak, meslektaşlarla deneyim paylaşmak ve yeni bir yöntem denemek bizi canlı tutuyor. Bir öğrencinin daha önce yapamadığı bir şeyi başardığını görmek de mesleğin anlamını yeniden hatırlatıyor.

10. Çoğu zaman mesai dışına taşan yorgunluklara rağmen öğretmenin iyi olma hâlini sağlaması ve sürdürmesiyle ilgili neler söylemek istersiniz?

Oya Doğan: Öğretmenlik, insanın sadece bilgisini değil, duygusunu da ortaya koyduğu bir meslek. Bu nedenle öğretmenin iyi oluşu bir lüks değil, eğitimin temel ihtiyaçlarından biridir. Herkese yetişmeye çalışırken kendinizi ihmal etmeyin. Dinlenmek, yardım istemek, gerektiğinde hayır demek ve kendi ihtiyaçlarınızı fark etmek bencillik değildir. Unutmayın, sürekli ışık vermesi beklenen bir insanın da şarj olmaya ihtiyacı vardır.

Metin Özdamarlar: Öğretmenlik, okuldan çıktığımızda zihnimizde hemen sona eren bir meslek değil; bazen bir öğrencinin sorusu bizimle eve kadar geliyor. Benim için öğretmenlik, emeklilikle sona ermeyen, ömür boyu kalpte taşınan ve "peygamber mesleği" olarak değer verdiğim bir sorumluluk. Bu güçlü bağın sürdürülebilmesi için öğretmenin kendine de özen göstermesi gerekiyor. Ancak öğretmenin iyi oluşunu yalnızca bireysel çabasına bırakamayız. Okul yönetimi önce-

likle öğretmenin iş yükünü dengelemeli ve yaşanan sorunlarda öğretmeninin yanında olduğunu hissettirmelidir.

11. Meslektaş dayanışması ve öğretmenler odasının havası, öğretmenin iyi oluşuna nasıl yansıyor?

Oya Doğan: Öğretmenler odası bazen bir okulun en güçlü psikolojik destek alanıdır. Bir meslektaşın "Ben de benzerini yaşadım." demesi, insanın omuzlarındaki yükü hafifletebilir. Öğretmenlerin birbirini yargılamak yerine dinlediği, başarıyı paylaştığı, zorlandığında birbirine omuz verdiği ortamlar çok kıymetli. Çünkü bazı günler bir öğretmeni yeniden ayağa kaldıran şey, büyük bir çözüm değil, yanında duran bir meslektaşının varlığıdır.

Metin Özdamarlar: Bir okulun gücü, öğretmenlerinin birbiriyle kurduğu ilişkide de kendini gösterir. Öğretmenler odasında fikrini rahatça paylaşabilmek ve zorlandığında yargılanmadan dinlenmek, öğretmene yalnız olmadığını hissettirir. Dayanışma, herkesin aynı düşünmesi anlamına gelmez; farklı görüşlerin saygıyla konuşulabildiği bir ortam, kurum kültürünü geliştirir. Bazen bir meslektaşımızı dinlemek ya da bir materyali paylaşmak, onun motivasyonunu arttırabilir.

12. Son olarak, Öğretmenler Günü'nde öğretmenlerimize buradan neler söylemek istersiniz?

Oya Doğan: Bir çocuğun hayatında bazen yıllar sonra bile hatırladığı bir cümle, bir bakış, bir tebessüm vardır. Belki siz çoktan unuttunuz ama bir öğrenciniz hâlâ o gün söylediğiniz güzel sözü hatırlıyor. Her emeğin karşılığı hemen görülmeyebilir. Her dokunuşun sonucu hemen ortaya çıkmayabilir. Ama hiçbir iyi niyet, hiçbir emek bütünüyle kaybolmaz. Öğretmenlerimize şunu söylemek isterim: Bir çocuğun hayatında bıraktığınız iz, çoğu zaman sizin göremediğiniz kadar büyüktür. İyi ki varsınız, iyi ki bir çocuğun dünyasına ışık olmaya devam ediyorsunuz.

"Sınıfa girerken 'Bugün hangi çocuğun kalbine dokunabilirim?' sorusunu kendimize sormaya devam edelim."

Metin Özdamarlar: Meslektaşlarıma önce emekleri için teşekkür etmek isterim. Bir öğrencinin kendine güvenmesinde ya da yeniden denemeye cesaret etmesinde öğretmenin payı çok büyük. Her öğrencimiz için umudumuzu koruyalım ve sınıfa girerken "Bugün hangi çocuğun kalbine dokunabilirim?" sorusunu kendimize sormaya devam edelim. Çocukların hayatına emek veren bütün meslektaşlarımın Öğretmenler Günü'nü yürekten kutluyorum.

METİN ÖZDAMARLAR
KLİNİK PSİKOLOG OYA DOĞAN

3 Kitaplık REHBER SET

Öğretmenliğin her günü yeni bir hikâye,
her zorluğu yeni bir sınav...

KIRMIZI KOD, bu yolculuğun en çetin anlarına
üç kitaplık bir yol arkadaşlığı sunuyor.

Öğretmenin Acil Durum Kiti

Caner Sarıoğlu
Öğretmen/Yazar

ÖĞRETMENİM, PELERİNİN SIKIŞMIŞ!

Yazar Kitaplığı

Z kuşağı, ardından alfa kuşağı ve çok yakında sınıflarımıza adım atacak beta kuşağı... Bir kuşağa tam alıştık derken bir sonrakinin ayak seslerini duymaya başlıyoruz. Üstelik her kuşak, kendine özgü alışkanlıkları, bambaşka beklentileri ve dünyayı algılayışındaki farklılıklarla oturuyor sıralarımıza...

Değişen yalnızca kuşaklar değil elbette. Bilgi de baş döndürücü bir hızla çoğalıyor ve dönüşüyor. Yıllarca geçerliliğini koruyan bilgiler, bugün kısa sürede yerini yenilerine bırakıyor. Dünün doğrularını bugün sorguluyor, yarın sil baştan öğrenmek zorunda kalabiliyoruz.

Bu değişimin tam ortasında, önemi her zamankinden daha çok hissedilen meslekler var. Bunların başında da hiç kuşkusuz öğretmenlik geliyor...

Değişen kuşağın özelliklerini kavramak, hızla çoğalan bilgiyi anlamlandırmak, teknolojiye uyum sağlamak, yenilenen müfredatı takip etmek, velilerle iş birliği yapmak, okul idaresinin beklentilerini karşılamak, projeler üretmek, evrak işlerini aksatmamak... Liste uzayıp gidiyor. Bütün bunların yanında bir de asıl görev var: Çocukların içindeki cevheri gün yüzüne çıkarmak, günde yüzlerce kez yükselen "Öğretmeniiimmm!" seslerine yanıt vermek...

Âdeta bir süper kahramanlık.

Kısacası, tıpkı telefonlarımız gibi öğretmenlik de sürekli güncelleme alıyor. Ancak arada önemli bir fark var: Telefonumuza gelen güncellemeyi erteleyebilir ya da tek bir dokunuşla yükleyebiliriz. Öğretmenlikte ise ne sihirli bir tuş var ne de bekleme süresi... Üstelik bazen bir güncelleme tamamlanmadan diğeri geliyor ve her biri beraberinde yeni sorumluluklar getiriyor: Rehber olmak, çocukların duygularını tanımak, bireysel farklılıkları gözetmek, yaratıcı etkinlikler tasarlamak, değişen dünyanın beklentilerine yanıt vermek...

Peki bütün bunları konuşurken önemli bir şeyi unutuyor olabilir miyiz?

Öğretmenin duygularını...

Çünkü öğretmenler de yoruluyor, kaygılanıyor, yaşadıkları olumsuzluklardan etkileniyor. Yine de sınıfa girerken bu duyguları kapının ardında bırakmaya gayret ediyorlar.

Ne var ki ÖĞRETMENİN PELERİNİ tüm bu olumsuzlukların arasında sıkışıp kalıyor.

Çocuklarda bilgiyi kalıcı hale getirmenin yolu nasıl onu öğrenme sürecinin bir parçası haline getirmekse, öğretmenler için de durum aynı. Hangi sistemi getirirsek getirelim, hangi müfredatı uygularsak uygulayalım; öğretmeni sürece dahil etmeyen yollar hüsranla sonuçlanmaya mahkûmdur.

Bu nedenle eğitime dair alınan her kararda öğretmenin görüşüne yer verilmeli, destekleyici bir okul ortamının önü açılmalı, öğretmenin enerjisini tüketen gereksiz evrak yükü azaltılmalı, ihtiyaçlarına hızlı çözümler üretilmeli ve en önemlisi, öğretmenin psikolojik iyi oluşu eğitimin niteliğinden ayrı düşünülmemelidir.

Çünkü kendini değerli hisseden öğretmen, öğrencilerine de değerli olduklarını hissettirir. Kendini güvende hisseden öğretmen, çocukların güven duyduğu bir sınıf iklimi yaratır. Fikirleri önemsenen ve desteklenen öğretmen de karşılaştığı güçlüklerle kararlılıkla mücadele etmeyi sürdürür.

Elbette dünya değişmeye, kuşaklar yenilenmeye, öğretmenlik de güncelleme almaya devam edecek. Bize; yani yöneticilere, velilere, karar vericilere, kısacası eğitimin tüm paydaşlarına düşen ise bu değişim rüzgârında öğretmenle birlikte yürümek... Öğretmen, yalnızca değişime ayak uydurması beklenen kişi değil, değişimin gerçek ortağıdır. Çünkü bu değişimi sınıfta anlamlı hâle getirecek olan odur.

Unutmayalım ki hiçbir güncelleme, bir öğretmenle öğrencisinin göz göze geldiği anda hissedilen o duygunun yerini tutamaz...

MEHMET GÖNEN

TEKNOLOJİNİN EĞİTİME ENTEGRASYONU

Yazar Kitaplığı

Öğretmen/Yazar

Eğitim yolculuğumuzda kara tahtanın, tebeşirin ve spiralli defterlerin yeri her zaman ayrı. Ancak bugün kapısından girdiğimiz sınıflar dijital dünyanın renkleriyle, sesleriyle ve hızıyla yankılanıyor. Karşımızda ekranlarla büyüyen, dijital uyaranlarla iç içe bir nesil var. Dolayısıyla mesele artık teknolojinin sınıfa girip girmemesi değil, bu gücün öğrenmeyi derinleştiren sahici bir köprüye nasıl dönüştürüleceği. Peki biz öğretmenler, teknolojiyi derslerimize nasıl entegre edeceğiz?

Teknolojinin eğitime entegrasyonu, akıllı tahtaya renkli bir PDF yansıtmak ya da öğrencilerin eline tablet verip onları kendi başlarına bırakmak değildir. Gerçek bir entegrasyon, öğretmenin rehberliğini teknolojiyle harmanlayarak dersi çok boyutlu bir keşif alanına dönüştürmektir.

İlk adım, somut ile soyut arasındaki dengeyi kurmak. Örneğin ortaokul matematik dersinde uzamsal ilişkileri ya da geometrik dönüşümleri tahtaya çizip geçmek, kavramın zihinde eksik kalmasına yol açabiliyor. Akıllı tahtada veya tabletlerde kullanılan dinamik geometri yazılımları ise öğrencilerin şekilleri döndürmesini, büyütüp küçültmesini, alanın ve hacmin nasıl değiştiğini anında gözlemlemesini sağlıyor. Teknoloji burada kavramı ezberleten değil, "gösteren ve dokunduran" bir araca dönüştürüyor.

İkinci adım, teknolojiyi pasif tüketimden aktif üretime taşımak. Ekran karşısında yalnızca video izleyen ya da oyun oynayan çocuk, dijital dünyada edilgen bir izleyici olarak kalır. Oysa bir fen deneyinin verilerini dijital grafiklere döken, bir proje için basit kodlama araçlarıyla algoritma kuran ya da öğrendiği tarihî bir olay üzerine dijital bir hikâye tahtası tasarlayan öğrenci için teknoloji bambaşka bir anlam kazanır. Çocuk, teknolojinin yalnızca bir tüketim nesnesi değil, kendi fikrini hayata geçiren bir araç olduğunu bu sayede fark eder.

Üçüncü adım, oyunlaştırma ve anında geri bildirim. Klasik değerlendirme testlerinin yanında, ders sonunda dijital bilgi yarışmaları ya da etkileşimli etkinlikler kullanmak çoğu zaman sınıfın enerjisini yükseltir. Hangi öğrencinin hangi soruda zorlandığını anında görmek de öğretmene bir sonraki ders için en net yol haritasını sunar.

Şunu asla unutmamalıyız: Hiçbir yazılım, hiçbir yapay zekâ asistanı ya da ekran, öğretmenin sınıftaki sıcak gülümsemesinin, göz temasının ve "Aferin, başardın!" demesinin yerini tutamaz Tebeşirle tableti, defterle ekranı birbirine rakip değil, aynı senfoninin vazgeçilmez iki enstrümanı olarak gördüğümüzde entegrasyon kendiliğinden tamamlanır.

24 Kasım Öğretmenler Günü vesilesiyle sınıfına heyecan, kalbine merhamet, dersine ilham taşıyan tüm meslektaşlarımıza selam olsun. Teknolojinin rüzgârını arkamıza alarak çocuklarımızın düş gücünü büyütmeye devam edelim. İyi ki varsınız!

ECE ERDOĞUŞ LEVİ

OYUN OYNAMANIN SİHRİ

Yazar Kitaplığı

"Bir sabah bütün dünyada internet kesilse nasıl eğlenirdiniz?"
Çocukların bu soruya verdiği cevaplar, oyunun asıl sihrinin
bir arada olmakta saklı olduğunu gösteriyor.

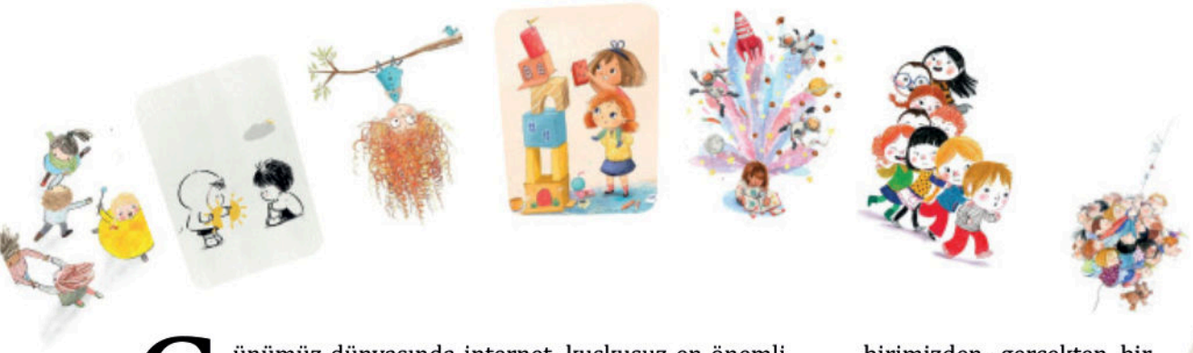

Günümüz dünyasında internet, kuşkusuz en önemli yardımcılarımızdan biri. Eskiden faturamızı ödemek için veznede sıra bekleyen bizler, artık ödemelerimizi ve market alışverişimizi oturduğumuz yerden birkaç dakikada halledebiliyor, uzaktaki yakınlarımızla görüntülü konuşup bir nebze hasret giderebiliyoruz. Merak ettiğimiz bir bilgiye ulaşmak da çoğu zaman birkaç 'tık'a bakıyor. Kısacası internet hayatımızın bir gerçeği; artık ondan vazgeçemeyiz, vazgeçmeyelim de.

Peki ya çocuklar? Son yıllarda ebeveynlerin en çok dertlendiği konuların başında, çocukların kimi zaman aşırıya kaçan tablet ve telefon kullanımı geliyor. "Yeter artık, bırak şu tableti!" cümlesine hepimiz aşinayız; bir anne olarak elbette ben de. Çocukları böyle görünce, aradaki farkları da düşünerek kendime sordum: Bizim zamanımızda internet yoktu, peki biz nasıl eğleniyorduk? *İnternetsiz Bir Sabah* kitabım da bu sorudan doğdu. Yazar olarak davet edildiğim okullarda çocuklara bu kitapla bağlantılı olarak şunu soruyorum: Bir sabah bütün dünyada internet belirsiz bir süreliğine kesilse (ki Avrupa'daki marketlerde yaşananlar bu ihtimali hatırlatıyor), tableti, telefonu bir kenara bıraksak nasıl eğlenirdiniz? Parmaklar hemen havalanıyor ve yanıtlar hep birbirine çok benziyor:

- Dışarı çıkıp arkadaşlarımla futbol oynardım.
- Evde arkadaşlarımla kutu oyunu oynardım.
- Arkadaşlarımla parka giderdim.
- Sokak oyunları oynardım.
- Ailemle zaman geçirirdim.
- Kardeşimle oynardım.

Liste böylece uzayıp gidiyor. Ama bence yanıtlarda dikkat çekici birkaç anahtar sözcük var: "arkadaşlarımla", "ailemle", "dışarıda". İşte burada durup düşünmek gerek. O hâlde internetteki sanal dünyanın ve oradaki oyunların bizi birbirimizden, gerçekten bir arada ve yüz yüze olmaktan uzaklaştırdığını söyleyemez miyiz? Bence kesinlikle söyleyebiliriz. "Ama ben internette de arkadaşlarımla oynuyorum." itirazları gelebilir. Maalesef bu aynı şey değil; olsa olsa gerçek dünyanın bir simülasyonu: geçici ve duyguları çokça eksik. Çünkü dışarıda oynadığımız saklambaçlar, futbol maçları, seksekler, istoplar yalnızca birer oyun değil; insanlar arasında asıl yakınlığın kurulmasına ve sosyal bireyler olarak yetişmemize büyük katkı sağlıyor. Nasıl mı? Diyelim ki okul ya da mahalle arkadaşlarımızla bir futbol maçı yaptık. Maç boyunca yardımlaşmayı, birbirimizin açığını kapatmayı ve birlik ruhunu yaşarız. Kazanırsak sevinci ve gururu; kaybedersek sorumluluğu, "Nerede hata yaptık?" sorusunu ve bir dahaki sefere daha iyi olma umudunu HEP BİRLİKTE paylaşırız. Saklambaçtaki heyecan, kutu oyunlarıyla geçen neşeli vakitler, yakalamaçtaki adrenalin... Hepsi bizi birbirimize sıcacık duygularla yakınlaştırır. KALICI DOSTLUKLAR da böyle paylaşımlarla kurulur; çocuklar bu oyunlar sayesinde birbirlerini tanıyıp arkadaşlarını seçebilir. Kendi çocukluğumu düşünüyorum da mahallede oyun oynadığım arkadaşlarımla ne zaman bir araya gelsek, araya uzun yıllar girse de teklifsizce sarılıyor, o oyunlar daha dün oynanmış gibi neşeleniyoruz.

Unutmayalım, hayatta hepimizin gerçek dostlara ihtiyacı var: sevincimizi paylaşmak için sabırsızlandığımız, hüzünlü zamanlarımızda omzunda ağlayabileceğimiz, bizi dinleyip anlayacak dostlara... Bu dostlukları daha çocukken kazanmanın yolu da sanal dünyadaki arkadaşlıklardan değil, gerçekten bir arada olmaktan ve birlikte oyun oynamaktan geçiyor.

İşte oyun oynamanın sihri de bence burada gizli...

HÜSEYİN KELEŞ

Yazar Kitaplığı

OYUNUN GÜCÜ VE AİLE İÇİNDEKİ ROLÜ

Oyun, çocuk için yalnızca bir eğlence değil; dünyayı tanımanın, kendini ifade etmenin ve ailesiyle aynı dili konuşmanın en doğal yolu.

Oyun... Çocuk da olsak yetişkin de olsak bu kelimeyi duyduğumuz an keyifleniriz; yüzümüze sanki hiç gitmeyecekmiş gibi bir tebessüm yerleşir. Peki oyun, çocuklar için yalnızca eğlenmek ya da vakit geçirmek için başvurulan sıradan bir etkinlik midir? Bu soruya tereddüt etmeden "Hayır." diyebiliriz. Oyunu yalnızca bir eğlence aracı olarak görmek, onun çocuk gelişimindeki hayati rolünü gözden kaçırmaktır.

Oyun Çocuğa Ne Yapar? Çocuk oyun aracılığıyla önce dünyayı tanır; sonra o dünyada kendini ifade etmeyi, ilişki kurmayı ve yeni beceriler edinmeyi öğrenir. Aile bireyleriyle birlikte oynanan oyunlar ise çocuğun sosyal gelişimine katkı sağlarken aile içi iletişimi de güçlendirir. Çünkü oyun, yetişkinlerle çocuklar arasındaki ortak dildir: Yaş, deneyim ve rol farklılıklarını bir süreliğine ortadan kaldırır; oyun sırasında herkes eşittir.

Etkin Oyun Vaktinin Önemi Peki, durup düşündüğümüzde "Çocuklarımızla yeterince nitelikli vakit geçirebiliyor muyuz?" sorusuna gönül rahatlığıyla "Evet." diyebiliyor muyuz? Günlük sorumlulukların, okuldan eve taşınan yorgunlukların ve iş yoğunluğunun gölgesinde, aynı evde yaşayan aile bireylerinin gözleri çoğu zaman birbirine değmiyor. Oysa çocukların anne babalarından beklediği en önemli şeylerden biri, anne babayla zaman geçirmek ve ilgi görmek. Oyun oynarken çocuğunun gözlerinin içine bakan, onunla gülen, heyecanını paylaşan ve fikirlerini önemseyen bir ebeveyn, ona kendini değerli hissettirir.

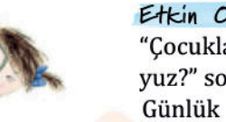

Doğal Gelişim ve Keşif Süreci Oyun, çocuğun en doğal gelişim ve kendini keşfetme alanıdır. Özellikle hayal gücüne dayalı oyunlarda çocuklar farklı karakterlere bürünür, hikâyeler oluşturur; bazen bir doktor, bazen bir öğretmen, bazen de bir süper kahraman olurlar. Bu süreçte duygu ve düşüncelerini sözcüklere döker, karşılaştıkları sorunlara çözümler üretirler. Anne babaların bu oyunlara katılması, çocukların iç dünyalarını daha rahat paylaşmalarına yardımcı olur.

Birlikte Oyun Oynayan Çocukların Farkı Oyunun bir diğer yönü, akranlarıyla bir araya gelen çocukların gelişimidir. Birlikte oyun oynayan çocuklar paylaşmayı, iş birliği yapmayı, sıra beklemeyi ve başkalarının haklarına saygı göstermeyi en doğal yolla öğrenir. Çünkü her oyunun kuralları vardır ve oyunun sürmesi için bu kurallara uyulması gerekir. Böylece çocuk, yalnızca kendi isteklerinin değil, diğer oyuncuların beklentilerinin de önemli olduğunu fark eder. Bu farkındalıkla da empati ve hoşgörü yetisi gelişir.

Üreten Çocuklar Oyunun çocuklara etkisini ele alırken "üretim" temasına değinmeden geçmek olmaz. Teşvik edilmesi gereken önemli unsurlardan biri, çocukların hazır oyunlardan çok kendi oyunlarını üretmeleridir. Çünkü oyun tasarlamak; düşünmeyi, araştırmayı, hayal kurmayı, karar vermeyi ve iş birliği yapmayı gerektirir. Çocukların —çok basit görünse bile— kendi oyunlarını kurgulamaları, aileleriyle birlikte oyunlarını birlikte denemeleri hem öz güvenlerini hem de üretkenliklerini destekler.

Aileler Ne Yapmalı? Oyun, bütün aile bireylerinin katılabileceği bir süreçtir. Peki, aileler çocuklarıyla oyun oynamak için nasıl bir yol izlemeli? Öncelikle oyunu maddi bir yük olarak görmekten vazgeçmek gerekir; iyi bir oyun için pahalı oyuncaklara ihtiyaç yoktur. Önemli olan, aile bireylerinin bu sürece ne kadar samimiyetle katıldığıdır. Telefonları bir kenara bırakıp halının üzerine oturmak ve oyunun yönetimini çocuğa bırakmak bile harika bir başlangıçtır.

Oyun Sadece Bir Öğrenme Süreci Değildir Elbette oyunun işlevini yalnızca öğrenme, beceri kazanma ve iletişim kurmakla sınırlayamayız. Oyun, çocuk için "çocuk olmanın" da en doğal yoludur. Çocuğun mutluluğu, özgürlüğü ve içinden geldiği gibi davranabilmesi de en az öğrenme kadar önemlidir; bu paha biçilemez duyguyu doyasıya yaşaması, en değerli kazanımlardan biridir.

İşin özü, oyun çocuğun dünyasına açılan sihirli bir kapıdır. Bu büyük ve zahmetsiz gücü harekete geçirmek için o kapıyı hafifçe aralamak yeterlidir.

DİLDEN DÜŞÜNCEYE, DÜŞÜNCEDEN KÜLTÜRE

FERHAT TAŞTEKİN
YAZAR /ÖĞRETMEN

Yazar Kitaplığı

Sizce bu şekillerden hangisi **KİKİ**, hangisi **BUBA**?

Soldakine Kiki dediyseniz yalnız değilsiniz. Bu deneyi yapan araştırmacılar, katılımcıların %95'ten fazlasının sivri köşeli şekle Kiki, yumuşak hatlı olana Buba dediğini gördü. Yirmi beş farklı dil konuşan insanlarla yapılan daha yakın zamanlı bir araştırmada da katılımcıların yaklaşık dörtte üçü aynı eşleştirmeyi yaptı. Bilim insanları buna "Buba/Kiki etkisi" (Bouba/Kiki effect) diyor. Üstelik bu sözcükler katılımcıların dillerinde herhangi bir anlama da gelmiyor. İlginç, değil mi?

Peki, anlamını bilmediğimiz sesler bile böyle çağrışımlar uyandırıyorsa her gün konuştuğumuz dilin düşüncelerimizde, duygularımızda, hatta hatırladıklarımızda nasıl bir payı olabilir? Bu küçük deney tek başına dilin düşünceyi yönettiğini kanıtlamaz ama bizi önemli bir soruya götürür. Yanıtı aramak için bu kez şekillere değil, duygulara bakalım.

İki dil bilen birini düşünün: Biri ana dili, diğeri sonradan öğrendiği dil. Ana dili Türkçe olan ve İngilizceyi sonradan öğrenen katılımcılarla yapılan bir araştırmada, aynı azarlama ifadeleri ve kaba sözcükler her iki dilde de dinletildi. Katılımcıların bedenine bağlanan bir cihaz, ana dildeki ifadelerin çok daha güçlü bir duygusal tepki uyandırdığını gösterdi. Yani dil yalnızca düşünceleri değil, duyguları da taşıyor. Peki dil, olayları nasıl gördüğümüzü ve hatırladığımızı da etkiliyor olabilir mi? Gelin bu kez duygulara değil, olaylara bakalım.

Bir odada, sehpanın üzerinde bir vazo olduğunu düşünün. Biri geçerken farkında olmadan vazoya çarpıyor ve vazo yere düşüp kırılıyor. İngilizce konuşanlar bu kazayı anlatırken genellikle kişiyi öne çıkarır: "O, vazoyu kırdı." İspanyolca konuşanlar ise kaza söz konusu olduğunda eylemi yapanı geri planda bırakmaya daha yatkındır: "Vazo kırıldı." Peki bu neden önemli? Çünkü bu iki gruba benzer kazaları izletip ardından kimin yaptığını soran araştırmacılar, İspanyolca konuşanların kazaya karışan kişileri daha zor hatırladığını gördü. Yani dil, olayları nasıl hatırladığımızı da etkileyebiliyor.

Anlamını bilmediğimiz iki ses bile zihnimizde bir şekil canlandırabiliyor.

Peki her gün konuştuğumuz dil, düşüncelerimizi, duygularımızı ve hatırladıklarımızı nasıl etkiliyor?

Türkçe bu konuda oldukça esnek bir dil. Eylemi yapanı söylemek istemediğimizde ya da bilmediğimizde fiile küçük bir ek getirmemiz yeterli: "Vazoyu kırdı." yerine "Vazo kırıldı." Sözcüklerin cümledeki yeri konusunda da dilimiz geniş bir özgürlük tanır. Bu esneklik, Türkçenin bir başka güçlü yanı olan vurguyu doğurur; çünkü Türkçede genellikle yükleme en yakın öge vurgulanır. "Bilge dün okula giderken yolda en yakın arkadaşını görmüş." dediğimizde Bilge'nin kimi gördüğü öne çıkar. "Bilge dün okula giderken en yakın arkadaşını yolda görmüş." dediğimizde nerede gördüğü, "Bilge dün yolda en yakın arkadaşını okula giderken görmüş." dediğimizde ise ne zaman gördüğü vurgulanır. Örnekler çoğaltılabilir ama sanırım konu anlaşılmıştır.

Türkçenin bir başka gücü de sözcük türetme kabiliyeti. Türkçeyi en güzel kullanan isimlerden biri olan büyük halk şairimiz Yunus Emre, yaklaşık 700 yıl öncesinden kalkıp gelse ve ona "Biz uçak yaptık." desek, "O ne?" demez; "Nasıl yaptınız?" der. Çünkü "uçak" sözcüğünü duyar duymaz bunun uçmaya yarayan bir araç olduğunu anlar. Eklemeli yapısı sayesinde Türkçe, yeni sözcük türetmeye son derece elverişli bir dildir.

Şimdi dilimize biraz daha yakından bakalım. Türkçede "O bir doktor." dediğimizde doktorun kadın mı erkek mi olduğunu belirtmek zorunda değiliz. Çünkü Türkçede dilbilgisel cinsiyet yoktur; "o" zamiri cinsiyete göre değişmez. Bu özellik, bir kişiden söz ederken cinsiyetini değil, yaptıklarını, söylediklerini ya da mesleğini öne çıkarmamıza imkân tanır. Oysa birçok Batı dilinde yalnızca zamirlerin değil, eşyaların bile cinsiyeti vardır. Unutmayalım, diller toplumların içinde gelişir ve çoğu zaman o toplumların izlerini taşır. Dilin yapısıyla toplumun yapısı arasında doğrudan bir bağ kurmak kolay olmasa da eski Türk toplumlarında kadının güçlü bir yeri olduğu biliniyor: Hatunlar devlet işlerinde söz sahibiydi ve kurultaylara katılırdı.

Dilin kültürle bağı yalnızca eklerde, zamirlerde ya da cümle yapısında aranmaz. Birine "Kolay gelsin." derken onun emeğini fark ettiğimizi de söylemiş oluruz. "Eline sağlık." dediğimizde yapılan işe duyduğumuz minneti ya da beğeniyi dile getiririz. Bu toplumda yaşayan herkes, bu ifadeleri nasıl ve ne zaman kullanacağını bilerek büyür. Böylece dil aracılığıyla yalnızca sözcükler değil, ilişki kurma biçimlerimiz de kuşaktan kuşağa geçer. Bir sofrada duyulan iyi dilek, bir ninninin seslenişi ya da bir masalın başlangıcı, ortak yaşamımızın izlerini gönüllerimize taşır ve bizden sonraki kuşaklara ulaştırır.

Bir büyüğümüzden duyduğumuz bir atasözünü, bir deyimi, bir türküyü ya da yöresel bir deyişi başkasına aktardığımızda, binlerce yıldır süren bir döngünün içinde buluruz kendimizi. Dil tam olarak böyle işler: Nesilden nesile, gönülden gönüle, dilden dile aktarılarak... Zamanla kalıplaşmış bir atasözü bazen büyük bir emeği, bazen büyük bir acıyı, bazen de küçük bir sevinci yüzyıllar öncesinden bize haber verir.

Yazının başında iki şekle ad vermiştik. Şimdi biliyoruz ki adlandırırken, anlatırken, teşekkür ederken, sevinirken, üzülürken ve hatırlarken dilin farklı olanaklarından yararlanıyoruz. Türkçeyi sevmek, onun adına büyük üstünlük iddiaları kurmayı gerektirmiyor. Bir sözcüğün inceliğini fark etmek, bir cümlenin vurgusunu düşünmek, anlatamadığımız bir duyguyu anlatmanın yolunu aramak yeterince büyük bir uğraş. Dilimizi her kullandığımızda, binlerce yıl öncesinden bize ulaşan bir birikime kendi sesimizle ortak oluyoruz.

ZEYNEP AYDIN

TANIKLIKTAN SÜRDÜRÜLEBİLİR DUYARLILIĞA

Karlı bir kış günü, kavurucu bir yaz öğlesi ya da ılık bir bahar gecesi gözlerimizi açtık dünyaya. Annemizin sesine, pencerenin önündeki ağaca, şanslıysak kuş seslerine, etrafımızdaki telaşa tanık olduk. Sonra gelişler, gidişler, ayrılıklar kavuşmalar gördük. İnişlere, çıkışlara, savaşlara, barışlara, bazen de bir türlü barışamayanlara rastladık.

Bugün dünya, belki hiç olmadığı kadar hızlı dönüyor. Önümüzden hayaller, hayatlar, felaketler, sevinçler ve kayıplar geçiyor. Birkaç saniye bakıyor; bazen beğeniyor, bazen kısa bir yorum bırakıyor, sonra bir sonrakine geçiyoruz. Peki maruz kaldığımız bunca akış, bir beğeni ya da yorumla geçiştirilebilir mi?

Çevremizde bu kadar çok uyaran varken kendi iç sesimize, kalbimize kulak vermek mümkün mü?

Bu kadar çok içeriğe tanık olmak, her şeyin farkında olmak anlamına da gelir mi? Zira farkındalık yalnızca gözün görmesi değil; zihnin, kalbin ve vicdanın görülen şeye eşlik etmesidir. İlk fırsatta eyleme geçmektir.

Bir Kas Olarak Farkındalık

Belki de farkındalık bir kas gibi kullanıldıkça güçlenir, ihmal edildikçe zayıflar. O halde insan; zihnini bilgiyle, ruhunu sanatla, kalbini merhametle besledikçe yalnızca daha çok şey öğrenmez; daha fazlasını fark etmeye de başlar.

Maarif Modeli'nin bütüncül eğitim anlayışı da insanı yalnızca bilen değil; hisseden, düşünen, sorgulayan ve harekete geçen bir varlık olarak ele alıyor. Öz farkındalık, insanın kendi duygu ve düşüncelerini tanımasını; sosyal farkındalık, başkasının dünyasına dikkat kesilmesini sağlıyor. Duyarlılık, merhamet ve sorumluluk ise fark edilen şeyi kayıtsızca geçip gitmemeye çağırıyor. Böylece tanıklık farkındalığa, farkındalık da davranışa dönüşüyor.

Dünyanın gidişatından bu denli endişe ettiğimiz bu zamanda duyarlı nesiller yetiştirmek her zamankinden daha çok önem kazanıyor. Bu misyonun en önemli taşıyıcılarından biri şüphesiz öğretmenler.

Çocuklar karşılarına çıkan insanlar, dinlediği hikâyeler, okuduğu kitaplar ve kendisine yöneltilen sorularla bakışlarını biçimlendiriyor. Öğretmen, çocuğun daha önce yanından geçtiği bir şeye yeniden bakmasını sağlıyor: Her gün gördüğü ağacın mevsimlerle değişen hâline, sessiz kalan arkadaşının yüzüne, kanıksanmış bir haksızlığa, kendi içinde büyüyen ama henüz adını koyamadığı bir duyguya... Bazen bir soru sorarak, bazen bir hikâyenin kapısını aralayarak, bazen de sorulara hemen cevap vermeyip düşünmesi için ona zaman tanıyarak yapıyor bunu. Çocuğa yalnızca nereye bakacağını değil, baktığı şeyde neleri görebileceğini de sezdiriyor. Böylece çocuk; doğadaki değişimi, bir başkasının ihtiyacını, kendi davranışının sonuçlarını ve değiştirebileceği şeyleri fark etmeye başlıyor. Çünkü öğretmenlik, her zaman yeni bir şey göstermek değil; kimi zaman öteden beri orada olanı başka bir gözle görebilmenin yolunu açmaktır.

Sürdürülebilir Duyarlılık

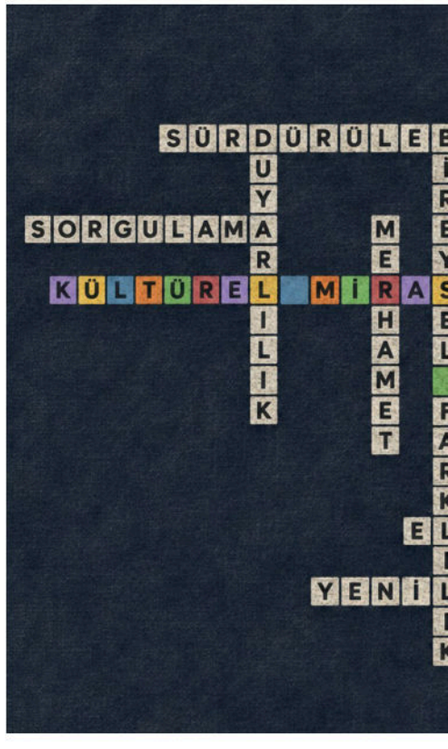

Ne var ki fark etmek, değişimin yalnızca ilk adımıdır. Bir olay karşısında üzülmek, bir haksızlığa tepki göstermek değerlidir; fakat duyarlılığın gerçek gücü devamlılığında ortaya çıkar. Sürdürülebilir duyarlılık, fark ettiğimiz bir meseleye ilgimizi zaman içinde koruyabilmek, ilk duygusal etkinin ardından da sorumluluk almaya ve çözüm aramaya devam edebilmektir. Bir ağacın büyümesi, bir alışkanlığın değişmesi, bir haksızlığın ortadan kalkması zaman ister. Bu nedenle duyarlılık, azim ve umutla beslenmelidir. Öğretmen çocuğa her çabanın sonucunun hemen görünmeyebileceğini; küçük, kararlı ve devamlı adımların zamanla büyük değişimlere dönüşebileceğini hissettirir.

Öğretmenin bu uzun soluklu çabası, nitelikli kitaplar ve özenle hazırlanmış içeriklerle desteklendiğinde çocuğun önünde yeni yollar açılır. Timaş Okul'da yaptığımız işi biraz da böyle görüyoruz: Kitabı, sınıfta devam eden bir düşünme ve hissetme deneyimine dönüştürmek; öğretmene çocukların merakını, yaşam becerilerini ve duyarlılığını besleyecek imkânlar sunmak... Hazırladığımız her içeriğin çocukların dünyaya biraz daha dikkatle bakmalarına, geleceğe umutla bağlanmalarına ve fark ettikleri meseleler karşısında sorumluluk üstlenmelerine katkı sağlamasını diliyoruz.

İyi ki kitaplar, iyi ki öğretmenler...

BİREYSELLEŞTİREMEDİKLERİMİZDEN MİYDİNİZ?

GONCA BAŞEL

Millî Eğitim Bakanlığının Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı'nı (BEP) bilirsiniz. Bireysel eğitim ihtiyacı olan her öğrenci için ayrı ayrı hazırlanır; çocuğun nerede durduğuna, neye ihtiyaç duyduğuna, hangi adımı ne zaman atabileceğine bakılır. Arkasında çok sade ama çok kıymetli bir kabul yatar: Hiçbir çocuk bir diğerinin kopyası değildir.

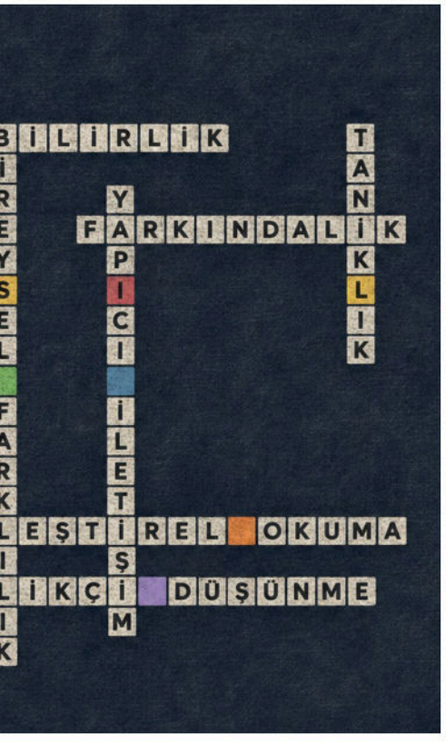

Biz bu kabulü en çok kitapların başındayken hatırlıyoruz. Bir sınıfa aynı kitabı dağıtın; aynı gün, aynı saatte, aynı sayfadan okusunlar. Ertesi sabah karşınıza otuz ayrı kitap çıkar. Biri kahramana hayran olmuştur, öteki kötü karakterin avukatlığına soyunmuştur. Biri sondaki o tek cümleye takılıp gece rüyasında görmüştür; bir başkası hâlâ kapaktaki kedinin neden turuncu olduğunu sorguluyordur. Hangisi yanlış? Hiçbiri. Her çocuk, kitabın dünyasında kendi adımlarıyla yürür. Kimi koşar, kimi durup her taşın altına bakar; kimi de yol kenarındaki bir çiçeğe bakakalıp kitabın geri kalanını unutur. Bu da bir okumadır, hem de en sahicisinden. Üstelik herkesin "farklı" olmak için aynı filtrelere, aynı akımlara, aynı cümlelere sarıldığı, her şeyin birbirine benzemeye başladığı bu "orijinalleşme" çağında, bir çocuğun bir kitaptan kendine ait bir anlam çıkarabilmesi hiç de küçümsenecek bir şey değil. Kendin olabilmek, belki de bugünün en zor ve en kıymetli özgünlük biçimi.

Diğer tüm sanat dallarında olduğu gibi edebiyatta da eserle muhatabı arasına girilmez aslında. Bir resmin karşısında ne hissedeceğinizi kimse size söyleyemez; bir kitabın kalbinize nereden dokunacağını da kimse önceden bilemez. Ama yol arkadaşlığı yapılır. Biz, Timaş Okul öğretmenleri olarak tam da bunu yapmaya çalışıyoruz.

Bir çocuk kitabın bir sokağında yolunu bulamadığında elinden tutuyoruz. Duygularını anlamlandırmaya çalışırken onunla bir köşede bağdaş kurup oturuyor, birlikte nefesleniyoruz. Bazen bir hikâyenin sofrasına oturup nasipleniyoruz; lokmalar arasında hangi yöremizde ne yetiştiğini, o fındığın, o incirin, o domatesin soframıza hangi yollardan geldiğini konuşmayı da unutmuyoruz. Yeri gelmişken çocuklarımıza bir koşu market alışverişi yaptırıyoruz. Bütçe sınırlı, liste uzun, indirim reyonu baştan çıkarıcı... Kasada para üstünü saymak, inanın, bir matematik sınavından çok daha heyecanlı oluyor.

Birlikte bir zorbanın karşısında durup kendini yalnız hisseden çocuğun elinden tutuyoruz. Ama bunu yaparken "zorbanın" penceresinden bakmayı da ihmal etmiyoruz: "Peki o neden böyle davranmış olabilir?" Adaletle merhametin aynı cümlede buluştuğu o anlar, kitabın belki de en sessiz ama en derin dersleri oluyor. Bazen teneffüste bir top peşinde koşuyoruz; bazen de bir sayfada topla, tüfekle ve inançla bu toprakları savunanların hikâyesine dalıp onların duacısı oluyoruz. Hazır geçmişe gitmişken dilimizin o eşsiz ilmeklerinin nasıl atıldığını yerinde görüyor; Dede Korkut'un, Yunus'un sözlerini avucumuza alıp bugüne taşıyoruz.

Kimi zaman kutuplarda bir ayıyla dost oluyor, bir tilkiyle el ele doğayı korumaya çıkıyoruz. Sonra hayretle fark ediyoruz: Binlerce kilometre ötedeki buzulları dert edinen insanoğlu, okul bahçesindeki çınarın yaşını, pencere önündeki kuşun adını bilmiyor. İşte o an aynayı kendi yüzümüze çevirip kendimizle biraz hasbihal ediyoruz.

Tüm bunları layığıyla yapmaya çalışırken, siz değerli meslektaşlarımızla aynı ülküyü benimsediğimizi bilmek bize güç veriyor: Okuduğunu anlayan, anladığını hayatına taşıyan, kendini tanıyan, duygularıyla barışık, empatiye alışık, köklerini bilen ve dünyaya iyilikle dokunan bir nesil...

Çocuk dediğin böyledir. Aynı toprakta yetişir; türlü türlü çiçek olur, büyür ağaç olur; su olur, hava olur. Ses olur, nefes olur. Hepsi başka bir yol olur. Ama özü "biz" olur.

Velhasıl biz Timaş Okul öğretmenleri, onlara yol arkadaşı oluruz. En büyük mutluluğu da çocukla çocuk olmakta buluruz.

İyi ki kitaplar, iyi ki öğretmenler...

Güvenle Bırakabileceğiniz Tek Ekran

Reklam yok, sosyal medya yok, dışarıdan gelen hiçbir içerik yok. Çocuğunuz sadece kendisi için seçilmiş kitaplar ve oyunlarla baş başa.

Timaş Çocuk Uygulaması ile kitaplar artık sadece okunmuyor; dokunuluyor, oynanıyor, yeniden yazılıyor. **Çocuğunuz artık okuyucu değil, yazar.**

Google play | App Store

Timaş Çocuk Uygulaması Sizlerle!

Terapimini · Çocuk Psikolojisine Dair Her Şey

ÇOCUĞUNUZU ANLAMANIN YOLU TERAPİ-MİNİ'DEN GEÇİYOR

- Çocuğunuz neden hemen pes eder?
- Ekranı kapatınca bir anda değişir mi?
- Kardeş kıskançlığı hangi anda başlar?

CEVAPLAR BİR KAREKOD UZAĞINIZDA!

terapi.mini

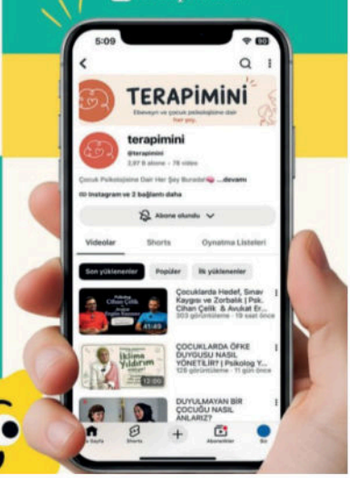

TERAPİMİNİ'DE HER SORUNUN CEVABI VAR!

Yazar - Klinik Psikologlarımız ve Oyun Terapistlerimiz, çocuğunuzu anlamanız için size rehberlik ediyor.

Uyanık Kitaplarla Tanışın!

2. ve 3. sınıflar için yepyeni bir kitaplık.

İçinde:

- Okuduğunu Anlama
- Dinlediğini Anlama
- Görsel Yorumlama
- Kendini İfade Edebilme

Timaş Çocuk timas_cocuk
timas.com.tr/timas-cocuk

BAŞARI DOĞRU ŞIKLARDAN İBARET DEĞİL!

Öğrencilerin duygularını anlamlandırmalarına, kaygılarıyla baş etmelerine ve kendi potansiyellerini keşfetmelerine katkı sunan kitaplarımız sizlerle.

timasilkgenc
timas.com.tr/ilk-genclik

SANATLA BÜYÜYEN ÇOCUKLAR, **TARİHLE KÖKLENEN NESİLLER**

Yazar Kitaplığı

Sanat Tarihçisi

Bir çocuğun kendini ifade edebilmesi, belki de eğitim hayatında kazanabileceği en değerli becerilerden biridir. Her çocuk duygularını kelimelere dökemez; kimi zaman ne hissettiğini kendisi bile tam olarak anlayamaz. Oysa bir renk, bir çizgi, bir ezgi ya da şekillendirdiği küçük bir nesne, anlatamadığı pek çok şeyin ifadesi olabilir. Sanatın en kıymetli yanı da burada başlar: Sanat insana yalnızca güzel bir şey üretme imkânı değil, kendini keşfetme fırsatı da sunar.

Özellikle ergenlik döneminde üretmek, gençler için kendilerine ait bir alan oluşturmak anlamına gelir. Tamamladıkları bir resim ya da sabırla ortaya çıkardıkları küçük bir eser, kendilerini daha iyi tanımalarını, içlerindeki gücü fark etmelerini sağlar. Bu süreçte önemli olan kusursuz bir ürün ortaya koymak değil, kendi çabalarıyla bir şeyi var edebildiklerini görmeleridir. Sınavların, beklentilerin ve başarı baskısının giderek arttığı bir dönemde sanatsal üretim, gençlere zihinlerini dinlendirebilecekleri, kaygılarını başka bir biçime dönüştürebilecekleri bir alan açar. Bunu kendi hayatımda da yaşadım. İlk romanımı 8. sınıfta yazdım, yazı hayatıma lisede de devam ettim. Bir yandan sınavlara hazırlanırken bir yandan da edebiyatla bağ kurmaya çalışmak, o yoğun yıllarda bana nefes aldıran en önemli şeylerden biri oldu.

Sanatın iyileştirici gücünden yararlanmak, aslında kültürümüze hiç de yabancı değil. Osmanlı darüşşifalarında müziğin iyileştirici gücünden yararlanılması bunun güzel örneklerinden biridir. Kaynaklar, özellikle Edirne'deki II. Bayezid Darüşşifası'nda müziğin ve su sesinin hastaların ruh hâli üzerindeki olumlu etkisinden faydalanıldığını aktarır.

Benzer bir inceliği geleneksel sanatlarımızda da görmek mümkün. Nakkaşhanelerde usta ile çırak arasındaki ilişki, yalnızca bir sanatın tekniklerini öğretmekten ibaret değildi. Genç bir nakkaş, ustasının yanında sabretmeyi, dikkatle bakmayı, ayrıntıları fark etmeyi ve emeğe saygı duymayı da öğrenirdi. Minyatürün ince işçiliği, hattın ritmi, ebrunun su üzerindeki kendine özgü dünyası; insana acele etmeden üretmenin ve zihnini bir noktada toplamanın değerini hatırlatır.

Kültür turlarında tarihî mekânlarda gençlerle karşılaştığımda, bu bağın bugün de kurulabildiğini görüyorum. Ayasofya'nın kubbesine ilk kez dikkatle bakan ya da Topkapı Sarayı'nda bir nakkaşın yüzyıllar önce işlediği ayrıntıyı fark eden bir öğrencinin yüzündeki şaşkınlık, bazen uzun bir dersin anlatamayacağı kadar çok şey söyler. Mekânın büyüklüğünü, ışığını, sesini ve taşıdığı hikâyeleri deneyimlemek, öğrenilen bilgiyi kişisel bir hatıraya dönüştürür. O anda tarih, ders kitaplarının sayfalarından çıkar; dokunabilecekleri, görebilecekleri, hayal edebilecekleri bir dünyaya dönüşür.

Bu gezilerde beni en mutlu eden anlar, başta pek istekli görünmeyen öğrencilerin zamanla heyecana kapıldığı anlardır. Başlarda arkadaşlarıyla sohbet eden, anlatılanları dinlemekte zorlanan bir öğrencinin, bir zaman sonra bir çini deseninin önünde durduğunu, bir kapının üzerindeki işlemeleri incelediğini ya da yüzyıllar önce orada yaşamış insanların gündelik hayatını merak etmeye başladığını görürsünüz. Tarihî bir mekânı gezmek, çocuğa yalnızca geçmişi öğretmez; kendisinin de büyük bir hikâyenin devamı olduğunu hissettirir.

Romanlarımda da genç okurların tarih ve sanatla böyle bir bağ kurmasını önemsiyorum. Bu yüzden kitaplarımda sanat ve tarih; aktarılacak bir bilgi olarak değil, keşfedilecek bir dünya olarak konumlanıyor. Böylece okuyucular, hikayedeki karakterler eşliğinde geçmiş ve estetikle bağ kuruyorlar. Çünkü bir genç, geçmişte yaşamış insanların hikâyelerine tanık oldukça kendi hikâyesini de daha iyi anlamaya başlıyor. Çünkü geçmişle kurulan bağ, insana yalnızca tarih bilinci kazandırmaz; bir yere, bir kültüre ve bir hikâyeye ait olma duygusunu da güçlendirir.

Öğretmenlerin bu noktada üstlendiği rol çok değerli. Zira çocuklara fark etmeyi, merak etmeyi ve kendi ürettiklerini önemsemeyi öğretme gayretindeler. Bir çocuğa bırakabileceğimiz en güzel miras, kendi dünyasını keşfedebileceği kapıları aralamaktır. Sanat, tarih ve edebiyat da bu kapıların en güzellerindendir.

NEHİR AYDIN GÖKDUMAN

OKUMA SEVGİSİNİN ANAHTARI: NİTELİKLİ EDEBİYAT

Yazar Kitaplığı

Uzun yıllardır çocuk ve gençlik edebiyatıyla iç içeyim. Bu süreçte en çok önemsediğim konulardan biri, ülkemizde ve dünyada edebiyatın seyrini yakından takip etmek oldu; zira çağın nabzını tutmayan hiçbir sanatsal çabanın okuruna yeterince ulaşamayacağına inanıyorum. Sürekli değişen dünyada çocukların ve gençlerin hayata bakışlarını, meraklarını ve hayallerini anlamaya çalışmak bu yüzden çok kıymetli. Yazarlık yolculuğumda öğrendiğim en önemli şeylerden biri de okurun dünyasına girebilmek ve orada kalıcı olabilmek için hayata onun gözünden bakmak gerektiği . Kimse tepeden bakan bir dille yazılmış, kendini içinde bulamadığı metinleri okumaktan hoşlanmaz. Okur, her şeyden önce okuduğu eserde kendinden bir şeyler bulmak ister.

Bana göre edebiyat, insanın önce kendini, ardından yaşadığı dünyayı ve başkalarını keşfettiği büyülü bir yolculuk. Kaleme aldığım her kitap bu yolculukta bana yeni deneyimler kazandırdı, eserlerimin okurlar üzerindeki etkisini gözlemleme fırsatı da sundu.

Okumak ve yazmak, kendimi bildim bileli en sevdiğim uğraşlardı. Küçük bir çocukken büyüklerimden masal dinlemek benim için paha biçilmezdi. İlkokula başladığımda ise ders kitaplarından çok okuma kitaplarına ilgi duydum. Yetenek dediğimiz cevherin herkese farklı biçimlerde bahşedildiğine inanırım. Ancak pek çok insan sahip olduğu yeteneğin farkına varamaz ya da çeşitli nedenlerle onu ortaya koyamaz. Bu yüzden okuma ve yazma tutkusunun da herkeste aynı yoğunlukta olmayacağını kabul ederim. Yine de kendini geliştirme, ifade etme ve kimliğini inşa etme sürecinde okumanın bir ihtiyaç olduğunu kavrayamayan birey, hayat yolculuğunda epeyce zorlanır; farklı görüşlere kapalı, dar bir bakış açısına sıkışıp kalma riskiyle karşılaşır.

Ne var ki hedeflerimizle sahadaki gerçekler her zaman örtüşmüyor. Karşılaştığımız en temel sorunlardan biri, okuma kültürünün toplumumuzda hak ettiği karşılığı bulamaması. Okumak, bir bakıma ekmek ve su gibi temel bir ihtiyaç. Bütün mesele, bu ihtiyacı karşılayacak nitelikte kitaplarla tanışabilmek. Okumaktan keyif almayan biri belki de henüz ilgisine ve zevkine uygun kitaplarla karşılaşmamıştır. Örneğin bir çocuk başladığı kitabı bitirmekte zorlanıyorsa sorun her zaman çocukta olmayabilir. Belki aşırı kitap dayatmasına maruz kalmış, belki de kendisine sunulan kitaplar arasında sevdiği türe rastlamamıştır. Böyle bir durumda önce ilgi duyduğu türü keşfetmesine fırsat vermek gerekir.

Bu noktada, çocuklar ve gençler için yazıldığı söylenen her kitabın edebî niteliğinin de sorgulanması gerektiğini düşünüyorum. Ben çocuk kitabı ile çocuk edebiyatı kavramlarını birbirinden ayrı tutarım. Yalnızca ticari kaygılarla ya da popüler kültürün etkisiyle yazılmış bir kitapla çocuk edebiyatının temel ölçütleri gözetilerek kaleme alınmış bir eser aynı değildir. Biri popüler ve ticari olanı önceler, diğeri nitelikli bir okuma kültürünün gelişmesine hizmet eder. Çocuklar ve gençler doğru kitaplarla buluştuklarında okumak, onların dünyasında anlam kazanır ve zamanla hayatlarının bir parçasına dönüşür.

Yıllardır çocuklar ve gençler için yazan biri olarak onları kitaptan soğutmamak için büyük özen gösteriyorum. Sanırım bu hassasiyet zamanla biraz da evhama dönüştü. Örneğin yazarken sıkıldığımda çoğu zaman çalışmaya ara veririm; sanki benim sıkıldığım yerde çocuk da sıkılacak ve okumaktan soğuyacakmış gibi gelir. Bunca yıla rağmen her kitabın yazım süreci kendine özgü bir seyirde ilerliyor. Büyük emek vermeme rağmen metin bazen istediğim kıvama ulaşmıyor; zorluyor, uğraştırıyor... Kitabın akışı bir film kadar sürükleyici değilse yayımlamakta acele etmiyorum. Çünkü bunun, çocuğu kitaplardan uzaklaştırmak anlamına gelebileceğini düşünüyorum.

Bugün çocukların ve gençlerin duygu ve düşünce dünyasını etkileyen pek çok unsur var. Teknolojinin baş döndürücü gelişimiyle dijital platformlar onlara kitaplardan daha eğlenceli gelebiliyor; bu da son derece doğal. Böyle bir ortamda bize düşen, yayıncısından yazarına, çizerinden editörüne kadar bütün bir ekibin emeğiyle nitelikli ve ilgi çekici kitaplar ortaya koymak; bu işe profesyonelce kafa yormak ve ülkemiz sınırları dışındaki edebiyat dünyasında da karşılık bulabilecek eserler üretmek.

Kendi adıma konuşmam gerekirse uzun zamandır birlikte yol aldığım Timaş Yayınları'yla elimizden gelen bütün gayreti gösterdiğimize inanıyorum. Timaş Çocuk, Timaş İlk Genç ve Genç Timaş için kaleme aldığım hikâye ve romanlar, profesyonel bir kadronun emeğiyle kâğıtla ve mürekkeple buluşuyor ve okura ulaşıyor. Böyle bir ekibin içinde olmak benim için son derece motive edici.

Okur kitlemin büyük çoğunluğunu ilk ve ortaöğretim öğrencileri oluşturuyor. Öğretmenlerimizin kitaplarımızı değerlendirip öğrencilerine okutması, yaptığımız işi daha da değerli kılıyor. Bir çocuğu doğru kitapla buluşturmak, onun okuma yolculuğunu büyük ölçüde kolaylaştırıyor. Sınıfça okunan bir kitaptan keyif alan çocuk için başlangıçta zorunluluk gibi görünen okuma, eğlenceye dönüşüyor. Böylece yazar, yayıncı, öğretmen ve okur arasındaki bağ güçleniyor. Bu birlikteliğin bir neslin yetişmesinde çok kıymetli olduğuna inanıyorum.

Kitaplarımdaki tema ve konulara gelince, giderek bireyselleşen dünyada insanın yalnızlaşmaması için insani ve toplumsal değerleri hikâyelerimde harmanlamaya çalışıyorum. Edebiyat benim için tam anlamıyla bir denge işi. Bu dengeyi kurmak için büyük küçük bütün karakterler üzerinde uzun uzun düşünüyorum. Örneğin aileyle çocuk arasında büyük çatışmalar kurmamaya; yetişkinleri sürekli baskıcı ve otoriter, çocukları ise anlaşılmayan bireyler olarak göstermemeye özen gösteriyorum. Çünkü günümüz edebiyatında bu dengenin zaman zaman bozulduğunu düşünüyorum; çocuklara sevimli görünmek adına yetişkinler çoğu zaman anlayışsız karakterler olarak sunuluyor. Elbette her bireyin ailesiyle, toplumla ya da hayatla zaman zaman anlaşmazlık yaşaması kaçınılmaz. Önemli olan bu çatışmaları ölçülü ve yapıcı biçimde ele alabilmek.

Kısacası bir hikâyenin bize iyi gelen bir yanı olmalı: Kalbimizi iyileştiren, empati becerimizi geliştiren, bizi daha anlayışlı ve daha nazik kılan bir yanı. Teması ne olursa olsun biraz esprili, bolca heyecanlı ve merak uyandıran bir kurguyu okumaktan hoşlanmayacak bir genç olduğuna inanmıyorum. Doğru kitap doğru yaş grubuyla ve doğru okurla buluştuğunda, kitapların baş tacımız olmasının önünde hiçbir engel yok.

Yıllardır İstanbul'da ve Anadolu'nun farklı şehirlerinde gerçekleştirdiğim okul programlarında okurlarımla kitapları konuşuyoruz. Onlar bana soruyor, ben onlara... Karşılıklı etkileşimle geçen bu buluşmalar, bir bakıma yaptığımız işin de çetelesini tutmamızı sağlıyor.

Kitaplarını yalnızca masa başında değil, hayatın ve toplumun içinde; zaman zaman ülke ülke dolaşıp ilhamın peşine düşerek yazan biri olarak kitap dostluğumuzun giderek güçlenmesini ve hep birlikte dolu dolu bir eğitim öğretim yılı geçirmeyi diliyorum.

Hep birlikte, el ele... Nice kitaplı günlere...

Paola Peretti

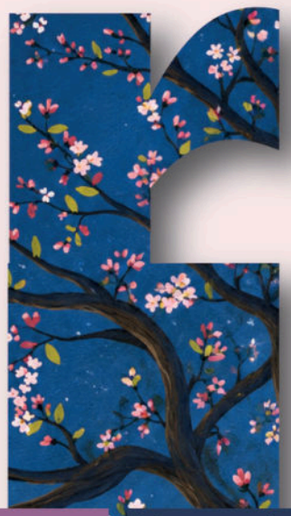

1. Öncelikle Türkiye'ye hoş geldiniz. Timaş olarak 2022'den bu yana kitaplarınızı Türk okurlarla buluşturuyoruz. Bu kısa sürede eserlerinizin bu kadar sevilmesi, okurun kitaplarınızla güçlü bir bağ kurması bizi çok mutlu ediyor. Peki siz bu ilgiyi nasıl değerlendiriyorsunuz?

İlk başta bu benim için gerçekten büyük bir sürprizdi. Aradan yıllar geçmiş olmasına rağmen hâlâ buna alışabildiğimi söyleyemem!

Bir ülkedeki çocukların kitaplarımla büyüdüğünü bilmek beni derinden etkiliyor. Onlara cesaret veren mesajlar ulaştırabilmek için kendimi ve eserlerimi sürekli geliştirmeye çalışıyorum. Umuyorum ki beklentilerini karşılayabiliyorumdur. Yazarla okur arasındaki bağ aslında böyle bir anlaşmaya dayanıyor ve bu anlaşmanın nasıl şekilleneceği tamamen okurların, özellikle de genç okurların elinde. Bir yazar için bundan daha değerli bir şey olamaz.

2. Kitabınızın bireysel bir okuma deneyiminin ötesine geçip sınıflarda ortak bir okuma deneyimine dönüşmesi size ne hissettiriyor?

Her iki deneyim de son derece önemli.

İlki, kitabı özgürce deneyimleme fırsatı sunarken ikincisi, okunanları pekiştirmeye ve okumanın başkalarında uyandırdığı duyguları fark etmeye yardımcı oluyor.

Okulların kitaplarımla gerçekleştirdiği çalışmaları görmek beni hem çok mutlu ediyor hem de hayran bırakıyor. İtalya'daki bazı okulların yanı sıra Fransa, Yunanistan, Makedonya ve Brezilya'da da benzer çalışmalarla karşılaştım. Ancak Türkiye'de uygulanan yöntem gerçekten çok başarılı. Öğrenciler de bu çalışmalara büyük bir içtenlikle katılıyorlar.

3. Türkiye'deki okul buluşmalarınızda çocukların kitaplarınıza gösterdiği ilgi sizi şaşırttı mı? Aklınızda kalan özel bir soru ya da yorum oldu mu?

Çocukların coşkusundan her zaman çok etkileniyorum!

2019'daki ilk ziyaretimde, okulda bir rock yıldızı olduğunu düşünmüştüm. Meğer kopan bütün o büyük gürültü benim içinmiş!

Zorlayıcı soruları seviyorum çünkü bunlar, hem yazdıklarım hem de gelecekte kaleme alacağım kitaplar üzerine yeniden düşünmemi sağlıyor. Çocuklar bana sık sık karakterlerin gerçek olup olmadığını ya da Mafalda ile Filippo'nun evlenip evlenmeyeceğini soruyorlar. Ancak en düşündürücü sorular genellikle hikâyedeki belirli ayrıntılara ya da kitabı yazarken içinde bulunduğum ruh hâline ve hislerime odaklanıyor. Bu tür çözümlemeler de yaratıcı sürecin bir parçası!

4. Okuma kültürünün gelişmesinde okulun ve öğretmenin rolü hakkında ne düşünüyorsunuz?

Bu oldukça önemli bir soru. İnsanları bir şeyi sevmeye zorlayamayız elbette. Ancak en azından gençleri, kendilerine hiç bir zararı olmayan şeyleri denemeye teşvik etmek biz yetişkinlerin görevi.

Sınıflarda sesli okuma yapılmasını, grup tartışmalarını ve yetişkinlerin kendi okuma tutkularını çocuklara yansıtmalarını çok önemsiyorum ve destekliyorum. Okumak, harika bir etkinlik; kitaplar ise hayatımızın en kıymetli parçalarından biri olarak sunulmalı.

5. Kitaplarınızı öğrencileriyle okuyan öğretmenlere, bu okuma deneyimini çocuklar için daha anlamlı ve kalıcı kılmak adına ne tavsiye edersiniz?

Öğretmenlere tek bir tavsiyede bulunacak olsam, öğrencilerine kitaplara ve hikâyelere duydukları sevgiyi göstermesini söylerdim. Sizi kitap okurken, çantanızda kitap taşırken gördükçe onlar da kitaplarla bağ kurmayı öğreneceklerdir. Ara sıra bir yazarla buluşma etkinliği de düzenleyebilirsiniz. Ben küçükken öğretmenlerim böyle bir etkinlik düzenleseydi herhâlde sevinçten havalara uçardım!

6. Kitaplarınız zor duyguları görünür kılarken umudu da hep canlı tutuyor. Sizce çocuk edebiyatında umut ile gerçeklik arasındaki denge nasıl kurulmalı?

Umut ve gerçeklik, aynı yolun birbirinden çok da uzak olmayan iki yüzü. Her şeyden önce yazarın kendisi üzerinde çalışması gerekiyor. Çünkü yaz-

Yazar Kitaplığı

dıklarına kendisi inanmıyorsa okura inandırıcı mesajlar veremez. Bazı yazarların bir sonraki kitaplarını yazmak için uzun zamana ihtiyaç duymalarının nedeni de bu.

Okurların, yazarın satırları arasından onun niyetini ve vermek istediği mesajı hissedebildiğine inanıyorum. Bu nedenle biz yazarların kitaplarına doğru ölçüde umut ve gerçeklik katması gerekiyor. Çocukların, gençlerin ve genç yetişkinlerin hayal kurmaya ve inanmaya ihtiyaçları var; bunu fazlasıyla hak ediyorlar. Ancak gerçekliğe de ihtiyaçları var.

Gerçeklik, onlara hayatta hiçbir şeyin kusursuz olmadığını, mükemmellik diye bir şey olmadığını ve beklenmedik olayları ya da zorlukları her zaman kontrol edemeyeceğimizi gösteriyor. Ancak bunlarla başa çıkabilir, üstesinden gelebiliriz. Dahası, karşılaştığımız zorlukların içimizde uyandırdığı duyguları yönetmeyi de öğrenebiliriz.

7. Sizce içinde bulunduğumuz dijital çağda edebiyatın üstlendiği rol nasıl bir değişime uğradı?

Diğer tüm sanat dallarında olduğu gibi edebiyatın da zamanla dönüşmesi son derece doğal. Teknolojinin -ki bize çok daha hızlı ve kolay ulaşılabilir içerikler sunuyor- aşırı kullanımı nedeniyle değerini yitiren pek çok şey gibi edebiyatın da yeniden hak ettiği değeri kazanması gerekiyor.

Bence kitaplar, özellikle biz yetişkinlerin genç kuşaklara gerçekten ne aktarması gerektiğini yeniden fark etmesine yardımcı olacak. Önemli olan, on saniye içinde tüketilip unutulacak şeyler değil, sonsuza dek değerini koruyacak düşünceler ve değerler aktarmak.

8. Siz aynı zamanda çocuklarla çalışan bir eğitimcisiniz ve göçmen çocuklara İtalyanca öğretiyorsunuz. Sınıfta çocuklarla geçirdiğiniz zaman yazarlığınızı nasıl etkiliyor? Çocukların dünyasına yakın olmak size yetişkinlerin unuttuğu neleri hatırlatıyor?

Bir dönem yabancı çocuklara öğretmenlik yaptım. Ancak artık görme bozukluğum nedeniyle sınıfta tek başıma ders veremiyorum. Yine de pek çok okulu ziyaret ediyor, çocuklar ve gençlerle yaratıcı yazarlık atölyeleri düzenliyorum. Onlar da bana doğallığı, özgünlüğü ve derinliği öğreterek yazarlığımı besliyorlar.

Hayat bizden pek çok şeyi alıp götürüyor: oyun oynamayı, hayal gücümüzü, hatta yön duygumuzu... Çocuklar önlerindeki yolu görürken biz o yolu çoktan geride bırakmış oluyoruz. Bu yüzden zamanla biraz hüzünlü, isteksiz ve kaybolmuş hissedebiliyoruz. Öğrencilerim bana hepimizin aynı hayal hamurundan yoğrulduğumuzu hatırlatıyor. Yatırım yapmamız gereken tek gerçek de işte bu: hayallerimiz.

9. Yeni kitabınız Yıldızların Altında okurlarla buluştu. Bu kez onları nasıl bir hikâye ve nasıl bir duygu dünyası bekliyor?

Hayatlarında bir geçiş dönemi yaşayan tüm gençlere ulaşmak istedim. Okul değiştirmek, aile içinde yaşanan değişimler ya da bedensel dönüşümler... Desy'nin saçlarını kaybetmesi gibi, bazen biraz korkutucu olabilen değişimler de buna dâhil.

Bu kitap, kayıplar ve geride bırakmayı öğrenmek üzerine. Özellikle de geçmişte yaşadığımız bazı olaylar gibi bizi inciten şeyleri geride bırakmak üzerine. Okura tanıdık ve nostaljik duygular yaşatırken bir yandan da geleceğe bakmaya teşvik eden bir kitap. Biraz buruk ama aynı zamanda eğlenceli de. En azından umarım öyledir!

10. Bizimle bu güzel sohbeti paylaştığınız için çok teşekkür ederiz. Son olarak, Türkiye'den yanınızda hangi duygu veya anılarla ayrıldığınızı sorsak?

Her gelişimde yanımda çocuklardan öğretmenlere ve ebeveynlere, kitapçı ve yayınevi çalışanlarına kadar pek çok insanın sevgisini ve güzel duygularını götürüyorum. Bir yazarın hayattan isteyebileceği her şeyden çok daha fazlası bu.

Benimle tanışırken heyecandan titreyen çocukları hâlâ hatırlıyorum. Oysa ben sadece İtalya'dan gelmiş sıradan bir insanım... 2019'dan bu yana bana verdiğiniz bütün hediyeleri evimde özenle saklıyorum. Hâlâ sizler için yazmaya devam ediyor olmaktan büyük onur duyuyorum.

Bu röportaj Paola PERETTI'nin Kasım 2026 Türkiye ziyaretinde gerçekleşmiştir.

Genç okurların edebiyatla buluşma noktası

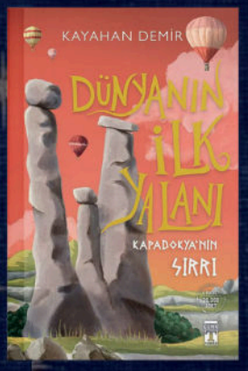

GENÇ TİMAŞ

Genç Timaş Kitaplığı

YUZU

iyileşme

dostluk

kore edebiyatı

koku

Zaman Yolculuğu

Zorbalık

Arkadaşlık

Pişmanlık

fedakarlık

zamanda yolculuk

iyileşme

kore edebiyatı

Yuzu Kitaplığı

Yazar Kitaplığı

HANDAN SARIMEHMET KILINÇ
Pediatrist

BİR PUSULA OLARAK HİKÂYE

Beyin dünyayı hikâyelerle anlamlandırır.
Bir annenin okuduğu birkaç satırın, yıllar sonra oğlunun en zor anında nasıl bir pusulaya dönüştüğünü anlatan bu yazı, hikâye anlatmanın gücünü hem ebeveynlere hem de öğretmenlere hatırlatıyor.

Evren bir veri okyanusudur. İnsan beyni ise bu okyanusu anlamlandırmakta en usta organik yapıdır. Bir veriyi anlamlandırmak; onu bir neden-sonuç ilişkisine yerleştirmek, başka verilerle bağını kurmak ve zaman içindeki değişimini izlemek demektir. Beyin bunu en iyi, veriyi bir hikâyeye dönüştürerek yapar.

Beyin, kafatasının içinde, dış dünyayla doğrudan bağlantısı olmayan kapalı bir kutuda yaşar. Dünyadan ancak duyu organlarının ilettiği elektriksel sinyaller sayesinde haberdar olur. Bu sinyaller geldiğinde geçmiş deneyimlerini, o anki duygu durumunu ve geleceğe dair tahminlerini kullanarak bir hikâye kurar. Verinin bu hikâyedeki yeri, ona anlam kazandırır ve onu bilgiye dönüştürür.

Yıllar önce genç bir kadın, Frank Herbert'ın Dune romanından şu satırları okudu:

"Korkmamalıyım. Korku aklın katilidir. Korku, mutlak yıkım getiren küçük ölümdür. Korkumla yüzleşeceğim. Onun etrafımdan ve içimden geçip gitmesine izin vereceğim. Ve geçip gittiğinde, onun izlediği yolu görmek için iç gözümü kullanacağım. Korkunun geçtiği yerde hiçbir şey olmayacak. Yalnızca ben kalacağım."

Gözleri bu satırları elektriksel sinyallere dönüştürdü; sinyaller beynin pek çok bölgesinde işlendi ve satırlar okunmuş oldu. Ardından geçmiş deneyimlerin izi olan anılarla ve duygularla buluştu, kadının zihnindeki gelecek tasavvurlarıyla yoğruldu.

Ortaya bir hikâye çıktı.

Kadın, on yedi yaşında annesini kaybettiğinde ne kadar korktuğunu hatırladı. Korkunun sağlıklı düşünme, üretme ve verimli ilişkiler kurma gücünü nasıl baltaladığını düşündü. Babası o dönemde korkusunu yönetmesine yardım edebilseydi hayatını daha erken planlamaya başlayabileceğini, güvenli alanda kalma çabasının ona bu kadar zaman kaybettirmeyeceğini fark etti. Sonra altı yaşındaki oğlunu düşündü. Kitabı bırakıp oğluyla oyun oynamaya gitti. Oyunda düşmekten çok korkan otçul dinozor, koltuğun kenarına bir türlü yaklaşamayınca kitabı getirdi ve hem oğluna hem de dinozora o satırları okudu. Ardından bu satırların kendisine neler hissettirdiğini, neler kazandırdığını anlattı onlara. Dinozor yine de koltuğun kenarına gelmeyi reddetti. Kadın, "Hazır olduğunda yapabilirsin. Sana inanıyorum." dedi ve zaman zaman bu satırlar üzerine oğluyla konuşmaya devam etti.

Aradan iki yıl geçti. Kadın oğlunu ortodonti tedavisi için doktora götürdüğünde iki dişin hemen çekilmesi gerektiğini öğrendi. Çocuk teselli edilemez biçimde ağlıyordu. Annesi tam bundan kaçınamayacaklarını uzun uzun anlatmaya hazırlanırken çocuk, korkuyla ilgili o satırları neredeyse eksiksiz tekrarladı. Ağlaması da titremesi de kesildi. Dişlerin çekilmesi üç dakika bile sürmedi. Bu hikâye sonradan defalarca, muzaffer bir edayla anlatıldı. Aynı çocuk yıllar içinde duygularını annesinden bile daha iyi yönetir oldu. On dört yaşında, tek başına yurt dışına giderken onu yolcu eden annesi, şimdiden kendisini fersah fersah aşan oğlunu hayranlıkla izledi.

Bu öyküde bir verinin anlamlandırılarak hikâyeye dönüştüğünü ve ebeveynden çocuğa aktarıldığını görüyoruz. Her ebeveyn, çocuğunun zihninin inşasında rol oynar. Bu inşanın en güçlü aracı da ebeveynin veriyi kendi zihninde anlamlandırması ve deneyimini hikâyeleştirerek çocuğuna aktarmasıdır.

Aynı şey, her gün sınıfta bir konuyu, bir deneyimi ya da bir duyguyu öğrencilerine aktaran öğretmenler için de geçerli. Bilgiyi hikâyeye dönüştürebilen bir öğretmen, öğrencisine yalnızca bir bilgi değil, ihtiyaç duyduğunda başvurabileceği bir pusula da bırakır.

Veysi Çeri/Psikiyatrist

DİJİTAL ÇAĞIN LABİRENTİNDE ÇOCUK OLMAK

"Çocuklara ulaşamıyoruz." Peki asıl mesele onların bizi duymaması mı, yoksa bizim onların kaybolduğu dijital labirenti görmememiz mi?

Aile ve dost meclislerinde, öğretmenler odasında ya da veli toplantılarında bugünlerde en çok hangi cümleyi duyuyorsunuz? Muhtemelen hepimizin ortak cümlesi şu: "Çocuklara ulaşamıyoruz." Oysa bence asıl mesele, onların bizi duyup duymamasından çok, bizim onların içine hapsolduğu dijital ve zihinsel labirenti ne kadar görebildiğimiz. Labirent kavramını bilerek seçtim. Davranış bilimciler olarak pek çok deneyde labirentler kurar; belirli ödüllerin davranışı nasıl şekillendirdiğini ve dopamin uyarısının denekleri nasıl bir çıkmaza sürükleyebildiğini gözlemleriz. Bugün çok uluslu şirketlerin ve teknoloji devlerinin de çocuklarımız için tıpkı böyle bir düzenek kurduğunu düşünüyor ve üzülüyorum. Sık sık vurguladığım gibi, bugünün çocuğu fiziksel olarak odalarımızda ya da sınıflarımızda; ama zihni, dikkati ve duygu dünyası ekranların ötesinde, sayısız uyaranın arasında kaybolmuş durumda.

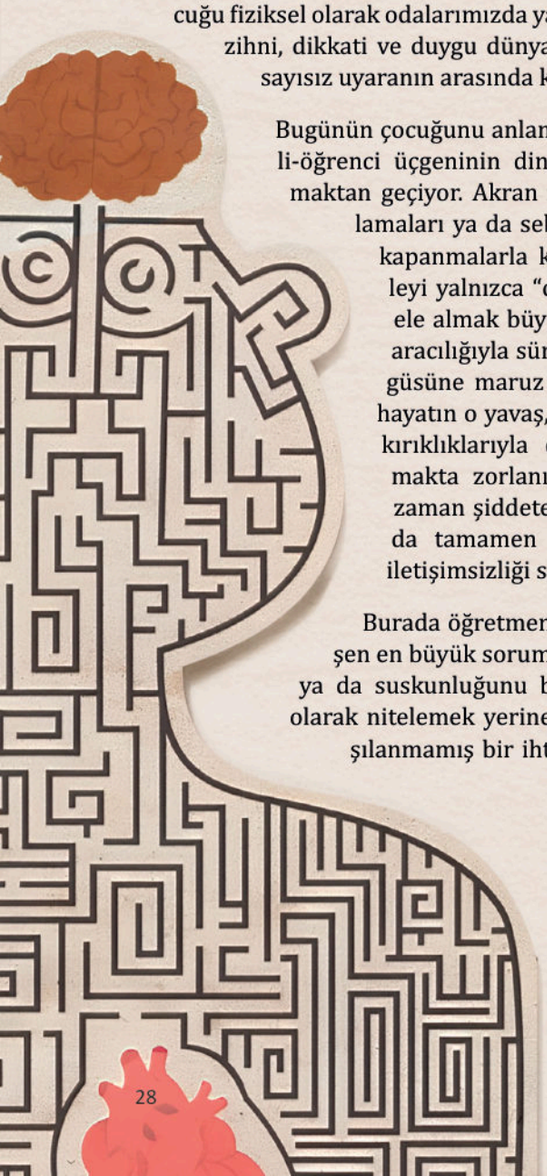

Bugünün çocuğunu anlamak, önce öğretmen-veli-öğrenci üçgeninin dinamiklerini doğru okumaktan geçiyor. Akran zorbalığı, ani öfke patlamaları ya da sebepsiz gibi görünen içe kapanmalarla karşılaştığımızda meseleyi yalnızca "disiplin" penceresinden ele almak büyük bir yanılgı. Ekranlar aracılığıyla sürekli bir hız ve haz döngüsüne maruz kalan çocuklar, gerçek hayatın o yavaş, sabır gerektiren, hayal kırıklıklarıyla dolu doğasına katlanmakta zorlanıyor. Bu çocuklar kimi zaman şiddete yöneliyor, kimi zaman da tamamen kabuklarına çekilerek iletişimsizliği seçiyor.

Burada öğretmen ve veli olarak bize düşen en büyük sorumluluk, çocuğun öfkesini ya da suskunluğunu bir "problem davranış" olarak nitelemek yerine, bu davranışların karşılanmamış bir ihtiyacın çığlığı olabileceğini akılda tutmaktır. Çünkü şiddet ve kopan bağlar, ne yazık ki duygu farkındalığının ve düzenleme becerisinin zayıfladığı zeminlerde en hızlı kök salan otlardır.

Dijital dünya çocuğa "Tıkla ve hemen sahip ol." vaadini sunarken, gerçek hayat ona "Bekle, mücadele et, hisset." der. Bu iki dünya arasındaki uçurum, çocukta derin bir yabancılaşma yaratır. Ekranda kaybolan çocuk, gerçek dünyada anlaşılmadığını hissettiğinde ya öfkeyle parlar ya da dijital sığınağına daha derinden gömülür ve yavaş yavaş oradan çıkamaz hâle gelir.

Çocuklarımıza duygu regülasyonunu yani öfkeyi, kaygıyı, heyecanı, hatta sevgiyi yönetme becerisini öğretmenin artık akademik başarı kadar, belki ondan da hayati olduğunu düşünüyorum. Ancak işe önce kendimizden başlamalıyız: Ekran karşısında saatler geçiren, anlık beğenilerle beslenen ve bu ödüllere bağımlı hâle gelenler yalnızca çocuklar değil.

Yetişkinler olarak görevimiz, aile büyüklerinden, arkadaşlarından ve sokaktan koparılmış; dört duvar arasında, ekranların ardında kalmış çocuğu yeniden gün ışığına çıkarmak olmalı. Bu çocuk gerçek bir yüz, gerçek bir ses arıyor ve ne yazık ki çoğu zaman bu arayışın farkında bile değil. Bir çocuğun gözlerinin içine bakarak "Seni görüyorum, ne hissettiğini anlıyorum." diyebilmek, geleceğin en büyük derslerinden biri olacak. Çünkü insan yavrusu, insan olduğunu ve insani değerleri ancak böyle bir ortamda keşfedebilir. Bizi yalnızca hazza koşan ve acıdan kaçan bir varlık olmaktan çıkaran erdemler de ancak böyle bir ilişkide filizlenir.

Öğretmenler ve ebeveynler el ele vererek, çocukları dijital uyaranların gürültüsünden koruyan, onlara sıkılma hakkı tanıyan ve duygularını anlamlandırmalarına rehberlik eden güvenli limanlar inşa etmeliyiz. Unutmayalım ki çocukları ekrandan kurtarmanın tek yolu, onlara ekrandan çok daha sıcak, güvenli ve kucaklayıcı bir gerçek hayat sunmaktır.

Yazar Kitaplığı

Talip Yiğit/Akademisyen

TOPLUMSAL BİR AKTÖR OLARAK İNSANIN VAR OLMA YOLCULUĞU

Yalnızlaşan bireyler, zayıflayan bağlar ve 19. yüzyıldan kalma bir okul modeli

Okulu yeniden bir "ortak deneyim alanı"na dönüştürmenin yolları

İnsanı anlamak, onu yalnızca biyolojik süreçlere ya da bireysel zihinsel işlevlere indirgeyen dar yaklaşımların ötesine geçmeyi gerektirir. İnsan zihni; biyolojik bir organizmanın, düşünen bir öznenin ve toplumsal bir aktörün birbirinden ayrılamaz bütünlüğüdür. Doç. Dr. Talip Yiğit'in Sosyo-Beyin adlı kitabı bu bütüncül bakışı merkeze alarak insanın toplumsal var olma sürecini inceliyor. Kitap, modern çağda bireyin ve toplumun yaşadığı uyum sorunlarını anlamak ve bu sorunlara uygulanabilir çözümler geliştirmek için kapsamlı bir düşünce çerçevesi sunuyor.

Toplumsal bir varlık olarak insanın var oluşu, özünde müşterek varoluş ilkesine dayanır. Birey, kimliğini ve hayatının anlamını tek başına değil, içinde yer aldığı ilişkiler aracılığıyla kurar. İnsanın kendini bulabilmesi ve kendisiyle barışık olabilmesi ancak sağlıklı işleyen bir toplumsal yapı içinde mümkündür. Geçmişte bireye güvenli sınırlar ve aidiyet sunan aile ve toplum yapıları, günümüzün yüksek değişim hızı karşısında kırılganlaştı; insanlar arasındaki bağlar zayıfladı. Sosyo-Beyin yaklaşımına göre toplumsal bağların zayıflaması ve bireyin yalnızlaşması, insan zihninde doğrudan bir deneyim yıkımına yol açıyor.

Yazar Kitaplığı

Bu yalnızlıktan çıkmanın ve toplumsal iyi oluşu yeniden kurmanın yolu, insanları bir araya getiren ortak deneyim alanları oluşturmaktan geçer. Bu alanlar; kuşaklar ve akranlar arasında deneyim aktarımını mümkün kılan, insanların doğrudan iletişim kurduğu, birlikte düşündüğü ve değer ürettiği sosyal ortamlardır. Bireyler bu etkileşim sayesinde toplumsal birikimi, duygularıyla baş etme yollarını ve bir arada yaşama kültürünü öğrenir. Böyle bir ortamda rekabet ve dışlama yerine, her bireyin kendi özgünlüğüyle bütüne katkı sunduğu uyumlu farklılık anlayışı gelişir. Uyumlu farklılık, toplumsal yabancılaşmayı ve şiddeti önleyen en temel koruyucu unsurdur.

Toplumsal varoluşun ve ortak deneyim alanının en önemli kurumsal karşılığı ise okullardır. Ancak bugünün okul iklimine bakıldığında, gençlerin gelişimsel ihtiyaçları ile kurumların işleyişi arasında belirgin bir uyumsuzluk göze çarpıyor. Geleneksel okul modeli büyük ölçüde 19. yüzyıl sanayi toplumunun ihtiyaçlarına göre kurgulanmıştı. Tek tip bilginin tek bir otorite tarafından aktarıldığı ve başarının yalnızca sınav sonuçlarıyla ölçüldüğü bu yapı, dijital çağda büyüyen çocukların aidiyet ve anlam arayışına yeterince cevap veremiyor. Okullarda katı akran hiyerarşilerinin oluşması, dışlanan öğrencilerin dijital ortamlardaki sağlıksız gruplara yönelmesi ve duygusal sorunların davranış krizlerine dönüşmesi, bu uyumsuzluğun sonuçları arasında sayılabilir.

Bu tabloyu değiştirmek için eğitimcilerin rehberliğinde okul iklimini yeniden işlevsel hâle getirmek gerekiyor. Okullarda güvenliği yalnızca fiziksel önlemlerle tanımlayan anlayışın yerine, her öğrencinin öğretmenleri ve arkadaşlarıyla güvene dayalı bağ kurabildiği bir ilişkisel güvenlik iklimi oluşturulmalı. Öğrencilerin zorlandıklarını gösteren erken uyarı işaretleri dikkatle gözlemlenmeli; okul, aile ve uzman iş birliğine dayanan iyileştirici yöntemlerle ele alınmalı. Çocukların dijital algoritmaların yönlendirmelerine karşı bilişsel bir bağışıklık kazanması ve duygularını şiddete başvurmadan ifade edebilecek psikolojik dayanıklılığı geliştirmesi de işlevsel bir okul ikliminin öncelikli hedefleri arasında yer almalı.

Eğitimde kalıcı bir gelişim için okulların, her çocuğun potansiyelini gözeten ve yeteneklerinin ortaya çıkmasına imkân tanıyan deneyim ve etkileşim alanlarına dönüşmesi gerekiyor. Yapay zekâ ve eğitim teknolojileri, bilgi aktarımının mekanik kısmını üstlenerek okul dışındaki kişiselleştirilmiş öğrenmeyi destekleyebilir. Böylece okul binaları yalnızca müfredatın aktarıldığı mekânlar olmaktan çıkar; öğrencilerin öğretmenleri ve arkadaşlarıyla yüz yüze iletişim kurduğu, kavram dünyasının genişlediği, felsefe, sanat ve bilgi ürettiği, sorunları birlikte tartıştığı entelektüel etkileşim merkezlerine dönüşebilir. Öğretmenlerimiz, bu dönüşüm sürecinde gençlerin kapasitelerini geliştiren ve toplumsal varoluşlarına rehberlik eden en önemli aktörlerdir.

Sonuç olarak eğitimde temel amacımız bilgiyi aktarmak değil, bilginin doğmasını mümkün kılan yeni bir okul iklimi inşa etmek olmalı. Doğuştan öğrenmeye hazır olan çocukların ve gençlerin yeteneklerinin filizlenmesine izin veren, onları müşterek varoluş içinde destekleyen yeni bir eğitim modeli üzerine şimdiden düşünmeye başlamalıyız. Geç kalmadan bu işe koyulmak, bireysel ve toplumsal iyi oluşa yapacağı katkılar düşünüldüğünde çağımızın en değerli yatırımı olacaktır. Aksi hâlde geleneksel uygulamalarda ısrar etmek, çocukların ve gençlerin potansiyellerini keşfetmesini zorlaştıracak, mevcut sorunları yeniden üreten kısır döngünün giderek pekişmesine yol açacaktır. Oysa her çocuğun kendi yeteneklerini geliştirebileceği bir okul ortamı, bu döngüyü kırmanın en sağlam yoludur.

Kendini anlamaya ve hayatını iyileştirmeye dair dönüştürücü yaklaşımlar bu kitaplarda!
Bazı kitaplar bizi bize yaklaştırır, dünyamızı ve yaşama bakışımızı değiştirir...

Incelemek için kodu okutunuz.

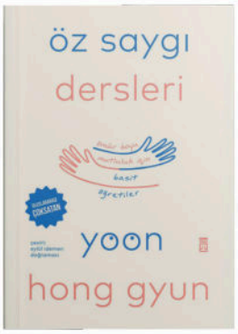

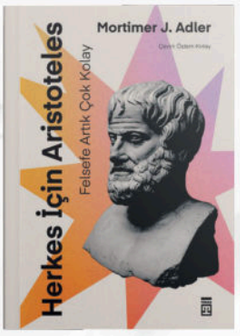

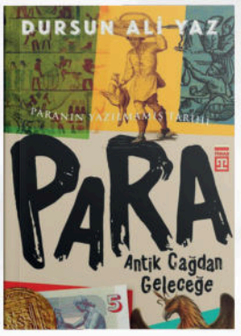

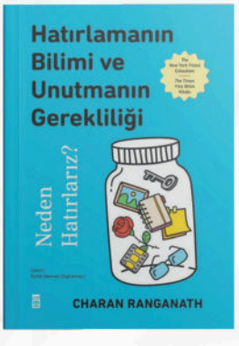

TİMAŞ

İnsanı ve dünyayı daha iyi anlamak için bir okuma listesi...
Ufuk açan bilginin dünyasına adım atın!

KULÜPLER ÇOK GÜZEL, GELSENE!

Bir kitabı bitirdiniz.
Ama belli ki kitap sizinle işini henüz bitirmedi!

Son sayfayı çevirdiniz, kapağı kapattınız. Peki ya sonrası? Aklınız hâlâ o son sahnede. Bir karaktere fena hâlde kızgınsınız, diğerini özlemeye başladınız bile. Belki de yazarın karşısına geçip "Şimdi biz bu sonu hak ettik mi?" diye sormak istiyorsunuz. İçinizde birikenleri anlatacak birini arıyorsunuz ama küçük bir sorun var: Evdekiler kitabı okumamış, arkadaşınız henüz üçüncü bölümde, kediniz ise edebî tartışmalara katılmayı kesinlikle reddediyor!

İşte kitap kulüpleri tam da böyle zamanlar için var!

Burada kahramanlar sahneye çıkarılır, sürpriz sonlar masaya yatırılır, "Ben olsam asla böyle yapmazdım!" diyenler kendilerini hararetli bir tartışmanın ortasında bulur. Üstelik aynı kitabı okuyan herkesin bambaşka bir hikâye keşfetmesi işin en eğlenceli tarafı! Birinin gözünden kaçan ayrıntı, diğerinin en sevdiği sahne olabilir. Kimi zaman fikirler çarpışır, kimi zaman kahkahalar birbirine karışır. Ama kimse bir kitabı konuşmaya başladığı kişi olarak kalmaz.
Siz de kitapların sayfalarından taşıp sohbetlere karıştığı bu dünyanın bir parçası olmak istiyorsanız kulüplerimizde buluşalım!

Kitap kulüplerimizle ilgili iş birliği ve bilgi için:
timas@timas.com.tr

MODERN YAŞAMIN HIZ, PERFORMANS VE TÜKENMİŞLİK DÖNGÜSÜ İÇİNDE DOĞAYI KILAVUZ EDİNMEK

Ders zilleri, sınav takvimleri, bitmeyen bildirimler... Hız ve performans baskısı altında tükenirken çıkış yolu belki de hep gözümüzün önündeydi: **Acele etmeden, her şeyi vaktinde tamamlayan doğa.**

Bir tohumun toprağın altında sessizce beklediği o karanlık evreyi düşünün. Dışarıdan bakıldığında hiçbir şey olmuyor gibidir; ne bir yaprak görünür ne de bir çiçek. Oysa toprağın altında muazzam bir hazırlık, kök salma ve güç toplama süreci işler. Şimdi bu görüntüyü bir an dondurup kendi hayatımıza, okul koridorlarına ve çalışma masalarımıza dönelim. Kendimize ya da birbirimize o "kök salma" süresini ne kadar tanıyoruz?

İnsan olarak harika bir potansiyele, öğrenme arzusuna ve üretme heyecanına sahibiz. Ancak içinde yaşadığımız modern çağ, bu doğal potansiyeli kendi ritminde yaşamamıza izin vermek yerine onu görünmez bir kronometrenin tik taklarına hapsetmiş durumda. Sabah alarmıyla başlayıp ders zilleri, sınav takvimleri, yetiştirilmesi gereken müfredat ve bitmeyen bildirimlerle süren devasa bir hız sarmalının içindeyiz.

Konforun Görünmez Tuzağı ve Rekabetin Gölgesi

Bu baş döndürücü tempoda zaman zaman hepimiz tökezliyoruz. Öğrencilerimiz bazen öğrenme sürecindeki merakın büyüleyici heyecanını kaybedip yalnızca sonuca odaklanabiliyor; öğretmenlerimiz ise ilham verme heyecanını bürokratik hedefler ve zaman baskısı arasında unutabiliyor. Ancak burada durup şunu içtenlikle kabul etmeliyiz: Bu durum ne öğrencinin ne de öğretmenin bireysel bir kusuru.

Modern yaşam, sunduğu dijital konfor ve "anında sonuç" vaatleriyle hepimizi tatlı bir yanılsamaya alıştırdı. Tek tuşla bilgiye ulaşmanın, saniyeler içinde iletişim kurmanın rahatlığı, zihinlerimizi beklemeye ve demlenmeye karşı sabırsız hâle getirdi. Öte yandan iş dünyasının keskin rekabet iklimi, yıllar içinde okulların kapısından içeri sızarak "insanı" ve onun duygusal dünyasını gözden kaçırmamıza yol açtı. Başarıyı yalnızca ölçülebilir rakamlara, net sayılarına ve hıza indirgeyen bu küresel rüzgâr, en değerli hazinemiz olan içsel enerjimizi yavaş yavaş aşındırıyor.

Araştırmalar Ne Söylüyor? Küçük Bir Mola, Büyük Bir Fark

Peki bu yorgunluk döngüsünden nasıl çıkarız? Bilimsel araştırmalar, cevabın önemli bir kısmının milyonlarca yıldır kusursuz işleyen bir açık hava laboratuvarında, yani doğanın ta kendisinde olduğuna işaret ediyor.

- **40 Saniyelik Yeşil Mola:** Avustralya'daki Melbourne Üniversitesi'nde yapılan bir araştırmada, dikkat gerektiren tekdüze bir bilgisayar başı işe ara verip yalnızca 40 saniye boyunca yeşil bir alana bakan öğrencilerin, beton bir duvara bakanlara kıyasla hata oranlarının yarı yarıya düştüğü ve odaklanma sürelerinin hızla yenilendiği gözlemlendi.
- **Yaratıcılıkta %50 Artış:** Utah ve Kansas üniversitelerinden araştırmacıların ortak çalışmasına göre, elektronik

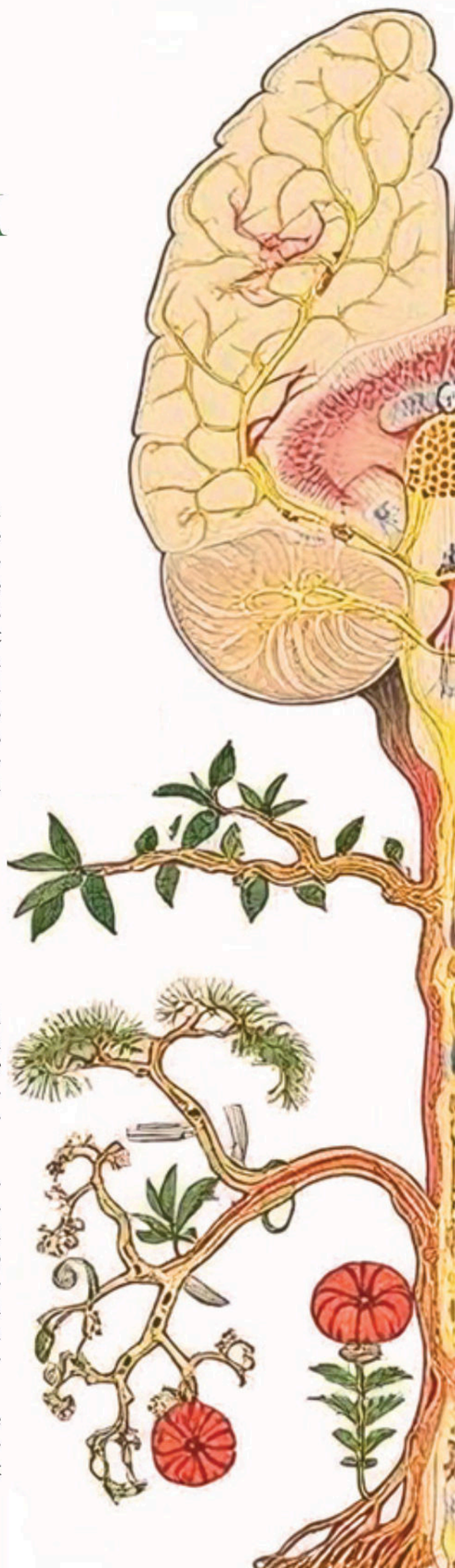

Yazar Kitaplığı

Sürdürülebilirlik ve Sosyal Etki Uzmanı

CEYLAN ÖZDEMİR

Stratejik Yönetim Danışmanı

MUHARREM ÖZDEMİR

cihazlardan uzak kalarak dört gün boyunca doğada yürüyüş yapan katılımcıların yaratıcı problem çözme testindeki başarısında yaklaşık %50 oranında artış görüldü. Araştırmacılara göre doğa, beynimizin sürekli "uyarılma ve performans" modunda çalışan ön bölgesini dinlendirerek zihinsel berraklık sağlıyor olabilir.

• **Öğrenme İkliminin İyileşmesi:** ABD'de Illinois Üniversitesi araştırmacılarının ilkokul üçüncü sınıf öğrencileriyle yaptığı bir başka çalışmada ise dersin açık havada işlendiği günlerde öğrencilerin sınıfa döndükten sonra derse çok daha fazla katıldığı ortaya kondu. Öğretmenler, açık hava dersinin ardından sınıfı toparlamak için dersi bölmek zorunda kalmadan neredeyse iki kat daha uzun süre ders anlatabildi.

Doğanın Kadim Rehberliği: Üç Temel İlke

Doğa asla acele etmez ama her şeyi vaktinde tamamlar. Okullarımızı, sınıflarımızı ve zihinlerimizi tükenmişlikten koruyup sürdürülebilir bir başarıya taşımak için doğanın şu üç temel ilkesini kılavuz edinebiliriz:

1. **Mevsimselliğe Saygı Duyun:** Doğada hiçbir ağaç yılın on iki ayı meyve vermez. İlkbaharda çiçek açar, yazın büyür, sonbaharda yapraklarını döker ve kışın derin bir dinlenmeye çekilir. Modern yaşam bizden sürekli "yaz mevsiminde" olmamızı, yani aralıksız performans göstermemizi bekliyor. Oysa zihnin de bir kışa, yani durmaya, sıkılmaya ve dinlenmeye ihtiyacı vardır. Teneffüsleri, hafta sonlarını ve tatilleri "kayıp zaman" olarak değil, bir sonraki bahar için "kök salma evresi" olarak görmeliyiz.
2. **Zorluklardan Güç Alın:** Botanikte tigmomorfogenez adı verilen ilginç bir olgu vardır: Rüzgâr alan ağaçlar, rüzgârsız seralarda büyüyenlere göre daha kalın gövdeli ve daha sağlam köklü olur. Modern konfor bizi her türlü zorluktan kaçmaya yöneltse de çözülemeyen bir matematik problemi, zorlu bir sınav süreci ya da sınıftaki bir iletişim sorunu aslında bizim "rüzgârımızdır". Elbette ağacı güçlendiren, onu kökünden söken fırtına değil, esnetip zorlayan rüzgârdır; zorluğun dozu da bu yüzden önemlidir. Zorlukları bizi tüketen engeller olarak değil, köklerimizi derinleştiren doğal antrenmanlar olarak görmeliyiz.
3. **Rekabetten Ekosistem Bilincine Geçin:** Bir ormana baktığınızda ağaçların güneşe ulaşmak için yarıştığını düşünebilirsiniz. Ancak toprağın altına indiğinizde bambaşka bir manzarayla karşılaşırsınız: Ağaçlar, köklerini saran mantar ağları (mikoriza) aracılığıyla birbirleriyle su, karbon ve besin alışverişi yapar. Bazı araştırmacılara göre güçlü ağaçlar bu yolla gölgede kalan genç fidanlara da destek olur. Sınıfımızı ve okulumuzu bir "yarış pisti" olarak değil, herkesin birbirini beslediği bir "orman ekosistemi" olarak tasarladığımızda tükenmişlik yerini dayanışmaya bırakır.

Küçük Adımlar, Yeni Bir Ritim

Bunun için uçsuz bucaksız ormanlara gitmemize ya da tüm sistemi bir gecede dönüştürmemize gerek yok. Sınıf penceresinden giren güneş ışığını fark etmek, teneffüste ekrana bakmak yerine bahçedeki ağacın kabuğuna dokunmak, bir konuyu anlatırken doğanın kusursuz tasarımından örnekler vermek bile zihinsel ritmimizi değiştirmeye yetebilir.

Unutmayalım, bizler doğanın dışında durup onu uzaktan izleyen mekanik varlıklar değiliz; o büyük ekosistemin birer parçasıyız. Hızın ve performans baskısının içinde nefessiz kaldığımızı hissettiğimizde yapmamız gereken şey aslında çok basit: Adımlarımızı yavaşlatmak, başımızı ekrandan kaldırmak ve en eski öğretmenimiz olan doğanın sakin, umut dolu ritmine kulak vermek.

Yazar Kitaplığı

Ekonomist

DURSUN ALİ YAZ

Para çoğu zaman ekonomi ve finansla ilişkilendirdiğimiz bir kavram. Oysa Antik Çağdan Geleceğe Para, bir arpa tanesinden çivi yazısına, Lidya sikkelerinden sanal paraya uzanan geniş bir uygarlık hikâyesi anlatıyor. Düşünce Tarihi Işığında Muhasebe Felsefesi ise bilimlerin felsefeden doğup zamanla nasıl bağımsız birer disiplin olduğunu sorguluyor. İki kitap birlikte, tek bir konunun tarihten matematiğe, sosyolojiden kültüre pek çok disiplinle nasıl ilişkilendirilebileceğini gösteriyor.

Dursun Ali Yaz'la paranın tarihinden hareketle bilginin bütünlüğünü, disiplinler arası öğrenmeyi ve kitaplarının açtığı yeni düşünme alanlarını konuştuk.

1. Antik Çağdan Geleceğe Para kitabının girişinde, okuru zaman zaman sözlüğe başvurmaya bilinçli olarak yönlendirdiğinizi yazıyorsunuz. Bu yöntem okura ne kazandırır?

Bir kitabı kolay okunur kılmak için kelimeleri tıraşlamak mümkündü. Ama ben okuru küçümseyen bir sadeliğe değil, onu büyüten bir zorluğa güvenmeyi seçtim. Çünkü emekle kazanılan bilgi insanın kendi keşfi olur.

Sözlüğe uzanan el, aslında merakın elidir. Hazır lokma bilgi çabuk sindirilir, çabuk da unutulur. Maaş anlamına gelen salary kelimesinin Latincede tuz anlamına gelen kökten türediğini öğrenen bir öğrenci, artık o sözcüğü hissederek kullanır.

2. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli, öğrencinin parçalar arasındaki ilişkileri görebilmesini önemsiyor. Para tarihini öğrenen bir öğrenci hangi disiplinler arasında bağlantı kurabilir?

Para tek başına hiçbir şey anlatmaz. Para tarihini öğrenmek isteyen bir öğrencinin metalürji, filoloji, epigrafi ve nümismatik bilgisine ihtiyacı vardır. Bunlara iktisat, sosyoloji, sanat tarihi ve coğrafyayı da eklemeden geleceğin parası hakkında söylenen her söz falcılıktan öteye geçemez.

Bu gerçeği "maarif" sözcüğünde de görürüz. Bilgi ve beceri anlamındaki marifet kelimesinin çoğulu maariftir. Yani maarif, birbirine bağlanmış beceriler toplamı demektir.

3. Muhasebe Felsefesi'nde düşünce tarihini "Nedir?", "Niçin?" ve "Nasıl?" soruları üzerinden anlatıyorsunuz. Para kitabınızda da bir yenilik bir başkasını doğuruyor: Tarım depolamayı, depolama kayıt tutmayı, kayıt da yazıyı gerekli kılıyor. Öğrenciler bu bağlantıları nasıl fark edebilir?

Bu üç soru, düşünce tarihinin üç basamağıdır. Bilim, "Nasıl?" sorusu sorulduğunda doğdu. Ağaçtan elma düştüğünü her insan gördü; düşüşün nasıl gerçekleştiğini soran ise Newton oldu.

Öğrencinin tarihi bir olaylar listesi olarak değil, bir sebep-sonuç zinciri olarak görmesi gerekir. Bunun için her konuda üç soru sorulabilir: "Bu yenilik hangi sorunu çözdü?", "Neyi değiştirdi?" ve "Olmasaydı ne olurdu?" Örneğin "Depolama olmasaydı yazı yine doğar mıydı?" sorusu, öğrenciyi ezberden çıkarıp düşünmeye yöneltir.

4. Kitabınızda "Yaşadığımız yerküre, dedemizden miras değil torunlarımıza borcumuzdur." diyorsunuz. Bu cümle, sürdürülebilirliği öğrencilerle konuşmak için nasıl bir başlangıç olabilir?

Muhasebede çok şey anlatan iki kavram vardır: miras ve borç. Mirası harcarsınız, kimseye hesap vermezsiniz. Borcu ise bir gün ödersiniz. Biz dünyayı dedemizden kalmış bir miras gibi harcadık. Oysa o, torunlarımıza olan borcumuzdur. Yeryüzündeki canlıların

toplam ağırlığının yalnızca on binde birini oluşturan insan, koca bir dengeyi bozmayı başardı.

Sürdürülebilirliği konuşurken tahtaya bir bilanço çizin. Bir tarafına bugün tükettiklerimizi, diğer tarafına gelecek kuşaklara borçlandıklarımızı yazın. Muhasebenin en eski kuralıdır: Her borç bir gün tahsil edilir. Doğa da alacağını mutlaka tahsil eder.

5. Sanayi Devrimi bölümünde fabrikalarda çalışan çocuklara ve Dickens'ın Oliver Twist'ine de yer veriyorsunuz. Ekonomi tarihini edebiyatla birlikte anlatmanın amacı ne?

Sanayi Devrimi'ni yalnızca buhar makineleri ve artan üretim rakamlarıyla anlatırsanız hikâyenin yarısı gizli kalır. Öbür yarısı, farelerin cirit attığı bir fabrikada günde on saat çalışan on iki yaşında bir çocuktur. Babası borçları yüzünden hapse girmiş olan o çocuğun adı Charles Dickens'tı.

Dickens o karanlık yılları romanlarına taşıdı. Oliver Twist, yoksul çocukların yaşadıklarını geniş kitlelerin gündemine soktu; bir roman, kürsülerin yapamadığını yaptı. Dickens'ın portresinin sterline basılması tesadüf değildir.

Ekonomi bir rakamlar bilimi gibi görünür ama her rakamın arkasında insan vardır. Dickens'la tanışan öğrenci o dönemi yalnızca öğrenmez, içselleştirir de.

6. Muhasebe Felsefesi'nde doğuştan getirdiğimiz mizaç ile eğitim ve çevreyle şekillenen karakteri birbirinden ayırıyorsunuz. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli de karakter eğitimini merkeze alıyor. Okul, mizacı karaktere dönüştürme yolculuğunda nasıl bir rol üstlenir?

İnsan yavrusu sadece bedeniyle doğmaz; utangaçlığıyla, inadıyla, cömertliğiyle doğar. Buna mizaç diyoruz ve onu biz seçmeyiz. Ama mizaç bir başlangıç noktasıdır, kader değil. Halk arasında huyların "4 yıl 4 ay 4 gün" içinde şekillendiği söylenir; bugünün bilimi de kabaca altı yaşına kadarki dönemin belirleyici olduğunu söyler. Karakter insanın mizacıyla yaptığı uzun pazarlığın sonucudur; okul da mizacın karaktere dönüştüğü en uzun duraktır.

İnsanlık önce buğdayı, sonra hayvanı evcilleştirdi. Asıl zor olanı ise kendini evcilleştirmekti. Okul, bu üçüncü evcilleşmenin yeridir. İyi bir okul öğrenciye kendi iç pusulasını kazandırır. Böylece öğrenci, ömür boyu yolunu kendisi tayin eder.

7. Dijital çağda bilgiye ulaşmak kolaylaştı ama doğru bilgiyi seçmek zorlaştı. Bilinçli bir okur olmak için ne önerirsiniz?

Bilgiye para gibi bakmayı öneririm. Eskiden kalpazanlar sikkelerin kenarını kazıyıp onları aynı değerle dolaşıma sokardı. Newton darphanenin başına geçtiğinde kenarı tırtıklı paraların yaygınlaşmasını sağladı; kırpılan sikke artık ilk bakışta fark ediliyordu.

Bugün kırpılan şey bilginin kenarları. Bir cümle bağlamından koparılıyor, bir araştırmanın yalnızca işe gelen kısmı paylaşılıyor. Üzerinde hâlâ aynı değer yazıyor ama içi boşaltılmış. Paranın tarihindeki en eski kurallardan biri, "Kötü para iyi parayı kovar." kuralıdır. Bilgi için de aynı yasa işliyor: Kolay ve sahte bilgi elden ele hızla dolaşır, emekle üretilmiş bilgi ise kenarda bekler.

Eski çarşılarda kuyumcular altının saflığını mihenk taşıyla sınardı. Öğretmenin görevi de öğrencisine her bilgiyi hazır vermek yerine öğrencinin eline bir mihenk taşı tutuşturmak. Bu taşın üç yüzü var: Bilgiyi kim, ne zaman, ne amaçla üretmiş? Elimizdeki bütün mü, kırpılmış bir parça mı? Onu yanlışlayabilecek bir karşı görüş var mı?

8. Kitabınızda "Geleceği tahmin etmenin en iyi yolu, onu icat etmektir." sözüne yer veriyorsunuz. Bir öğrenci geleceği izleyen değil, icat eden taraf olmayı nasıl öğrenir?

Bugün gençlerimiz meslekleri henüz var olmayan bir dünyaya hazırlanıyor. Ama insanlık hemen her zaman bir eşikteydi. Takas yapan insan madeni parayı, sikke taşıyan insan kâğıt parayı, kâğıt para basan insan bugünün sanal parasını hayal bile edemezdi.

Okul öğrenciye geleceğin bilgisini veremez, çünkü o bilgi henüz yok. Ama ona üç şey kazandırabilir: soru sorma cesareti, farklı alanları birleştirme becerisi ve geçmişin birikimine ihtiyaç duyma alçakgönüllülüğü. Newton'ın dediği gibi: "Daha uzağı görebildiysem, devlerin omuzlarında durduğum içindir."

9. Kitabınızda çocukların yetişkinlerden kat kat fazla soru sorduğunu aktarıyor ve "Felsefe merakla doğar, hayretle büyür, şüpheyle yenilenir." diyorsunuz. Merak, hayret ve şüphe zinciri bir derste nasıl kurulur?

Bir kez "Neden?" diye sorarsanız bilim yapmış olursunuz, aynı konuda ikinci kez sorarsanız felsefe. Üçüncü kez sorarsanız çocuk olursunuz. Yani her çocuk doğuştan filozoftur. Peki büyüdükçe kaybolan o sorular nereye gidiyor? Bu sorunun cevabını hepimiz dürüstçe aramalıyız.

Merakı canlı tutan şey, bence cevabın biraz gecikmesidir. Ders şu soruyla açılabilir: "Denizin dibinde duran, kimsenin görmediği bir taş bir aileyi zengin yapabilir mi?" Bu, merakın sorusudur. Ardından hikâye gelir: günlerden bir gün devasa büyüklükte, değerli bir taş (para) fırtınada denize batar; ama ada halkı ne taşın varlığından ne de büyüklüğünden şüphe eder ve taşın sahipleri zengin sayılmaya devam eder. Bu, hayret anıdır. Sonra asıl soru sorulur: "Peki bankada rakamlardan ibaret duran paramız bundan çok mu farklı?" Şüphe tam burada başlar.

Tek bir hikâye, bir ders saatinde tarihi, ekonomiyi ve felsefeyi aynı masaya oturtur. Bir ders bu üç adımı yaşatabiliyorsa o ders bilimseldir.

10. Son olarak, Öğretmenler Günü vesilesiyle öğretmenlerimize iletmek istediğiniz bir mesaj var mı?

Benim için teşekkür, tahakkuk etmiş bir borcun kapatılmasıdır. Bu yüzden önce öğretmenlerimize teşekkür ederek başlamak isterim.

Öğretmenlerimiz yalnızca bilgi aktarmıyor; mizacı karaktere, merakı bilime, çocuğu yetişkine dönüştürüyor. Onlara ne kadar şükran duysak azdır.

Öğretmenler Gününüz kutlu olsun.

DOĞA DOSTU ÇOCUK YILI

Doğayı Tanı. Sev. Keşfet. Koru. Çoğalt.

Bir çocuğun dünyayı değiştirmek için attığı ilk adım bazen bir iyilik, bazen nazik bir söz, bazen de küçücük bir merak olur. Timaş Yayın Grubu olarak çocukların dünyayla kurduğu bu güzel ilişkiye eşlik etmek için çıktığımız İyilik Serüveni yolculuğuna, 2026–2027 döneminde Doğa Dostu Çocuk Yılı ile devam ediyoruz.

2024–2025'te İyilik Yılı ile iyiliğin ne kadar çoğalabildiğini, 2025–2026'da Nezaket Yılı ile nezaketin hayatımızdaki yerini birlikte konuştuk. Bu yıl ise rotamızı çocukların her gün içinde yaşadığı o koca dünyaya çeviriyoruz; doğaya. Doğa Dostu Çocuk Yılı'nda çocuklarımızı doğayı tanımaya, sevmeye, keşfetmeye ve korumaya davet ediyoruz.

Amacımız

Çocukların doğayı yalnızca pencereden baktıkları bir manzara olarak değil; keşfedecekleri, anlayacakları, koruyacakları ve paylaşacakları bir yaşam alanı olarak görmelerini istiyoruz. Doğayla güçlü bir bağ kurmalarına, çevreye duyarlı olmalarına ve günlük hayatta küçük ama anlamlı sorumluluklar almalarına kitaplarla, etkinliklerle ve birlikte yaşayacağımız deneyimlerle eşlik edeceğiz.

Yıl Boyunca Neler Var?

- **Okullarda doğa temalı uygulamalar** ve etkinlikler
- **Aylık yazar buluşmaları**
- **Timaş Okul'da indirilebilir içerikler:** Her kitap için öğretmenlere yönelik etkinlik önerileri
- **Doğa Koridoru** uygulaması, doğa temalı afişler ve seksek içerikleri
- **Belediyeler ve farklı kurumlarla** ortak projeler
- **Doğa temalı kitaplık:** Timaş Çocuk Grubu'nun tüm markalarından seçilmiş kitaplar

Doğa Dostu Çocuk Yılı'nda Birlikte Yola Çıktık!

Yol Haritamız: Beş Adım ve Sınıfta Karşılığı

Adım	Çocuk ne yapar?	Sınıfta nasıl uygulanır?
TANI	Doğayı ve canlıları tanır.	Bir ağaç, bir böcek ya da bir bulut seçin; sınıfça gözlemleyip "Biz neler fark ettik?" panosunu birlikte hazırlayın.
SEV	Doğayla duygusal bağ kurar.	Doğa temalı bir hikâye okuyun; ardından çocuklara "Bu hikâyede en çok kimi sevdin?" diye sorun ve cevaplarını resimle anlatmalarını isteyin.
KEŞFET	Merak eder, sorular sorar.	Okul bahçesinde küçük bir keşif turuna çıkın; çocuklar bulduklarını çizsin ya da anlatsın.
KORU	Sorumluluk alır.	Su, kâğıt ve enerji tasarrufu için sınıfça küçük bir söz listesi hazırlayın ve panoya asın.
ÇOĞALT	Öğrendiklerini paylaşır.	Çocuklar öğrendikleri bir doğa alışkanlığını ailesine ya da başka bir sınıfa anlatsın.

Doğa Dostu Çocuk Yılı Lansmanı: Çocukların Söyleyecekleri Var!

7 Kasım 2026 | XPZONE – Emaar Square AVM

7 Kasım'da Doğa Dostu Çocuk Yılı'nı çocuklar, aileler, yazarlar ve eğitimcilerle birlikte, büyük bir coşkuyla kutladık. XPZONE – Emaar Square AVM'deki lansmanımızda doğayı yalnızca konuşmadık; çocuklarla birlikte düşündük, ürettik ve keşfettik.

Lansmandan Öne Çıkanlar

- **"Çocukların Söyleyecekleri Var!" paneli:** Rüzgar Kaya, Erva Mina Kıloğlu ve Ata Kahraman Çamlıoğlu; doğayla kurdukları bağı, çevrelerinde fark ettikleri sorunları ve doğa için hayata geçirmek istedikleri fikirleri kendi cümleleriyle anlattı. Onları dinlerken doğayı korumanın yalnızca çocukların değil, hepimizin sorumluluğu olduğunu bir kez daha hatırladık.
- **Mehmet Gönen ile interaktif söyleşi:** Yazar Mehmet Gönen, Dünyayı Kurtaran Pişmaniye kitabından yola çıkarak çocuklarla geri dönüşüm, yeniden değerlendirme ve doğa dostu fikirler üzerine keyifli bir sohbet gerçekleştirdi.
- **Öğrenci geri dönüşüm sergisi:** Hasan Özaydın İlkokulu öğrencilerinin geri dönüştürülebilir malzemelerle hazırladığı çalışmalar, bir atığın nasıl yaratıcı bir fikre dönüşebileceğini hepimize gösterdi.
- **Sen de Uçur:** Çocuklar ve katılımcılar, geri dönüştürülmüş kâğıtlardan hazırlanan uçakları hep birlikte uçurdu.
- **Doğa temalı kitap sergisi ve imza buluşmaları:** Çocuklar doğayı anlatan kitapları keşfederken sevdikleri yazarlarla tanışma fırsatı buldu.

Programın sonunda, Doğa Dostu Çocuk Yılı'na katkı sunan kurumlara, yazarlarımıza ve çocuklarımıza plaketlerini takdim ederek teşekkür ettik. Doğa dostu bir gelecek için çocuklarla atacağımız adımların heyecanını hep birlikte paylaştık.

Sınıfınıza Bir Fikir: Atıklara Yeni Bir Hayat Verin!

Lansmanımızdaki geri dönüşüm sergisinden ilham alarak siz de sınıfınızda küçük bir üretim köşesi kurabilirsiniz:

1. Sınıfa kâğıt ve plastik için iki ayrı toplama kutusu yerleştirin.
2. Çocuklarla birlikte temiz ve güvenli geri dönüşüm malzemeleri biriktirin.
3. Bu malzemeleri bir sanat etkinliğinde değerlendirin: kâğıttan uçak, kutulardan maket, kapaklardan mozaik…
4. Ortaya çıkan çalışmaları okul koridorunda sergileyin.
   Çocuklar, bir atığın yeni bir fikrin başlangıcı olabileceğini deneyerek öğrenir.

Doğayı tanıyan, seven ve koruyan çocuklarla daha güzel bir gelecek mümkün. İyilik Serüveni'nde bu yıl hep birlikte doğanın izindeyiz!

Okullar ve Kurumlar İçin

İş Birliği Fırsatları

Doğa Dostu Çocuk Yılı tek bir etkinlikle bitmiyor; bu projeyi yıl boyunca hep birlikte yürüteceğiz. Çocukların doğa sevgisini sınıfta, okul bahçesinde ve farklı alanlarda sizinle el ele güçlendirmek istiyoruz.

1. Doğa Koridoru
Okul koridorlarını, çocukların doğayı keşfettiği, merakla dolaştığı ve oyuna katıldığı alanlara dönüştüren bir uygulama olacak. Doğa temalı afişler ve seksek içerikleri hazırlanıyor; tasarımlar tamamlandığında Timaş Okul sayfasından kolayca ulaşabileceksiniz.

2. Aylık Yazar Etkinlikleri
Yılın teması ve doğa kitaplarımız doğrultusunda yazar buluşmaları planlıyoruz. Etkinlik takvimini okulunuzun ya da kurumunuzun ihtiyacına göre birlikte şekillendirebiliriz.

3. Timaş Okul İndirilebilir İçerikleri
Seçili doğa temalı kitaplar için hazırladığımız, çıktısını alıp doğrudan kullanabileceğiniz etkinlik içerikleri Timaş Okul'da sizi bekliyor.

4. Doğayı Renklendir ve Geri Dönüşüm Materyalleri
Boyama sayfaları, geri dönüşüm ve atık ayrıştırma üzerine tasarımlar; sınıf panosundan okul girişine kadar dilediğiniz yerde kullanabileceğiniz şekilde hazırlanıyor.

5. Belediye ve Kurum Projeleri
Belediyelerin çocuk kütüphanelerini, okul projelerini ve etkinliklerini Doğa Dostu Çocuk temasıyla buluşturabiliriz. Elimizdeki materyalleri sizinle paylaşabilir, projenin ihtiyacına göre doğa temalı yeni materyaller de üretebiliriz.
Birlikte Başlayalım
Okulunuzda planladığınız doğa etkinliklerini, hangi yaş grubuyla çalıştığınızı ve tahmini tarihleri bizimle paylaşın; saha ekibimiz size en uygun iş birliği modelini birlikte belirlesin.

Timaş Okul: timasokul.com.tr

Doğa Kitaplığı:

Sınıfın Doğa Köşesi İçin Seçkileri

Doğayı anlatmanın en güzel yolu, iyi bir hikâye. Doğa Dostu Çocuk Yılı için Timaş Çocuk Grubu markalarından her yaş grubuna uygun kitapları sizin için seçtik:

Marka / Yaş Grubu	Seçili Kitaplar
Timaş İlk Adım (okul öncesi)	*Ormandaki Şarkı, Arkadaşım Yağmur, Arkadaşım Güneş, Arkadaşım Rüzgar, Benim Evim Nerede?, Penguen Görmek İster Misin?, Bir Kutup Ayısı Kapını Çalarsa*
Timaş Çocuk	*Dünya Kimin Evi?, Çöp Ülkesi, Sarı Balonun Yolculuğu, Tuhaf İşler Mahallesi, Ağaçların Fısıltısı, Leylek Köyü, Pelikanım Peli*
Gülce Çocuk	*Doğa Bekçileri ve Kaptan Çilli, Filler Pusula Kullanmaz, Dedem ve Salkım Söğüt, Rekortmen Canlılar*
Eğlenceli Bilgi	*Coşkun Nehirler, Kutuplarda İnecek Var, Kızgın Yanardağlar, Uçsuz Bucaksız Çöller, Kasırga Avcıları*
İlk Genç	*Beyaz Suyun Koruyucuları, Gümüş Paltolu Ayı, Mavi Yeşil Bir Umut, Çiçek Dürbünü*
Timaş Genç	*Yaprakların Haritası, Suyun Bizi Götürdüğü Yer, Başka Bir Gezegen Yok, Kaplumbağa Dolunayı*
Carpe Diem	*Arkadaşım Fil Kari, Nils ve Olağanüstü Maceraları*

Öğretmenler İçin Kitaplık Önerileri

- Doğa Köşesi kurun: Sınıfınızın bir rafını "Doğa Kitaplığı"na ayırın; kitapları her hafta değiştirerek sergileyin.
- Kitaptan etkinliğe: Seçtiğiniz kitabın indirilebilir içeriğini Timaş Okul'dan alın ve sınıf etkinliğine dönüştürün.
- Yazarla buluşturun: Aylık yazar etkinliklerimizden biri için okulunuzu ya da kurumunuzu bize bildirin; çocuklarınızı sevdikleri yazarlarla buluşturalım.
- Aileyi sürece katın: Kitapları kısa süreli bir ödünç sistemiyle evlere gönderin; okuma heyecanı aileyle de paylaşılsın.

İyi ki kitaplar var, iyi ki doğa var!

Kitaplığa ulaşmak için: www.timasokul.com.tr | www.timas.com.tr

Doğa Dostu
Çocuk Yılı Kitaplığı

KİTAPTAN SINIFA, SINIFTAN HAYATA

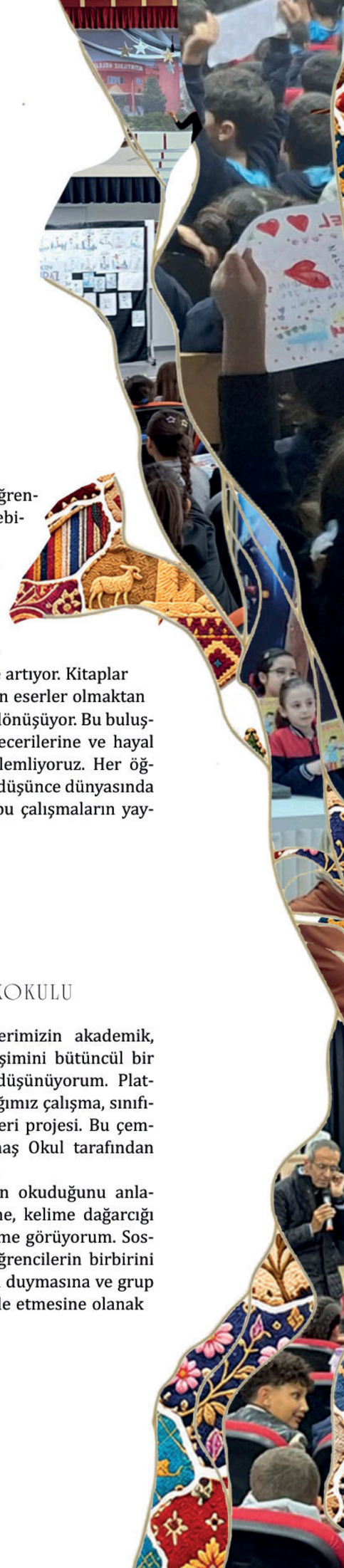

Altı öğretmen, altı okul, altı farklı hikâye... Timaş Okul'la birlikte okuma yolculuğuna çıkan öğretmenlerimiz, kitapların öğrencilerine neler kazandırdığını anlatıyor.

Kitaplarla kurulan bağ, öğrencilerin yalnızca akademik başarısını değil; düşünme becerilerini, hayal dünyalarını ve hayata bakışlarını da şekillendiriyor. Timaş Okul olarak biz de kitapları; öğrencilerin keşfettiği, sorguladığı, ürettiği ve öğrendiklerini hayatla ilişkilendirdiği birer öğrenme yolculuğu olarak görüyoruz.

Bu yolculukta birlikte yürüdüğümüz altı öğretmenimize şu soruyu sorduk:

Timaş Okul'la yürüttüğünüz çalışmalar ve edindiğiniz deneyimler ışığında, platformun öğrencilerin akademik, sosyal ve duygusal gelişimine ne gibi katkılar sağladığını düşünüyorsunuz?

Şimdi gelin, kitapların sınıflarda açtığı kapıları öğretmenlerimizin kendi deneyimlerinden dinleyelim.

AHMET ÜNAL
ALTINYILDIZ KOLEJİ

Öğrencilerimizin gelişimini yalnızca akademik başarıyla sınırlamıyor; sosyal, kültürel ve duygusal yönden de donanımlı bireyler olarak yetişmelerini önemsiyoruz. Timaş Okul'un nitelikli içerikleri, okuma kültürünün gelişmesine, okuduğunu anlama ve yorumlama becerilerinin güçlenmesine katkı sağlıyor. Kitaplarla bağı güçlenen öğrencilerimizin eleştirel düşünme ve kendini ifade etme becerileri de olumlu yönde gelişiyor.

En değerli bulduğumuz çalışma ise yazar buluşmaları. Timaş Okul'daki talepler sekmesiyle yazar öğrenci buluşmalarını organize edebiliyor, öğrencinin kitap macerasını renklendirebiliyoruz.

Öğrencilerimiz okudukları kitabın yazarıyla tanışıp merak ettiklerini doğrudan sorduğunda, bir kitabın nasıl ortaya çıktığını yazarından dinlediğinde okuma motivasyonları gözle görülür biçimde artıyor. Kitaplar onların gözünde okunması gereken eserler olmaktan çıkıp keşfedilecek yeni dünyalara dönüşüyor. Bu buluşmaların özgüvenlerine, iletişim becerilerine ve hayal güçlerine katkısını da açıkça gözlemliyoruz. Her öğrencinin bir yazarla tanışmasının, düşünce dünyasında yeni ufuklar açacağına inanıyor; bu çalışmaların yaygınlaşmasını diliyoruz.

LİNA HAMİDE ALKAN
MALTEPE ALTAYÇEŞME İLKOKULU

Timaş Okul'un öğrencilerimizin akademik, sosyal ve duygusal gelişimini bütüncül bir şekilde desteklediğini düşünüyorum. Platformu en etkili kullandığımız çalışma, sınıfımızda yürüttüğümüz Kitap Çemberi projesi. Bu çemberde kitaplarımızla birlikte Timaş Okul tarafından üretilen içerikleri de kullanıyoruz.

Akademik açıdan öğrencilerimizin okuduğunu anlama, yorumlama, eleştirel düşünme, kelime dağarcığı ve sözlü ifade becerilerinde ilerleme görüyorum. Sosyal açıdan çember buluşmaları öğrencilerin birbirini dinlemesine, farklı görüşlere saygı duymasına ve grup içinde kendini daha özgüvenli ifade etmesine olanak

sağlıyor. Duygusal açıdan ise karakterlerle kurdukları bağ sayesinde empati kuruyor, farklı duyguları tanıyor ve kendi duygularını anlamlandırmayı öğreniyorlar.

Bir sınıf öğretmeni olarak en büyük kazanımımız, öğrencilerimin kitap okumayı bir görev olarak değil, heyecanla bekledikleri bir deneyim olarak görmeleri.

ETEM KOÇAK
NURETTİN ÖZTÜRK İMAM HATİP ORTAOKULU

Okumak, insanın hem kendini hem de dünyayı tanıma yolculuğudur. Bir Türkçe öğretmeni olarak okumayı, öğrencilerime kazandırmak istediğim en değerli alışkanlıklardan biri olarak görüyorum. Bu yolculukta Timaş Yayınları'nın nitelikli çocuk kitaplarından ve Timaş Okul'un kitap değerlendirme çalışmalarından sıkça yararlanıyorum.

Öğrencilerimle kitapları okuduktan sonra Timaş Okul'daki Etkileşimli Okuma Kitapçıkları eşliğinde, kitaplardan hareketle farkındalık yolculuğuna çıkıyoruz. Bu yolculukta; duygu, iklim, doğa, ekonomi, adalet gibi pek çok durak oluyor. Felsefi sorgulamalarla da öğrencilerin zihinlerinde yepyeni kapılar açıyoruz. Bana göre okumanın en keyifli yanı da buralarda başlıyor.

Kitap sınavları ise bu süreçteki en önemli yardımcım. Öğrencilerin okuduklarını ne kadar anladığını, metinden nasıl çıkarımlar yaptığını ve kitabın dünyasına ne kadar girebildiğini bu sınavlar sayesinde görebiliyorum. Çünkü iyi bir okur yetiştirmek, okuduğu üzerine düşünen, sorgulayan ve hayatına anlam katabilen bireyler yetiştirmek demektir.

EMEL ÇIRA
ŞEHİR MUSTAFA AŞKIN İLKÖĞRETİM OKULU

Timaş Okul'la yürüttüğümüz çalışmaların benim için en kıymetli yanı, çocukların kitaplarla kurduğu ilişkinin değişmesi oldu. Bir öğrencimin okuduğu kitaptaki bir karakterde kendini bulması, kendi davranışlarını sorgulaması ve bu farkındalıkla değişmesi, bütün kazanımların ötesinde bir değer taşıyor. Bazen bir kitap bir çocuğun hayatına dokunur ve ona kendini yeniden keşfetme fırsatı sunar.

Öğrencilerin keşif yolculuklarında Timaş Okul, kitaplara dair onlarca içerik sunuyor. Öğrencilerim bir kitabı okumadan önce onlara kitaptan bir bölümü dinletip "sezdirme" etkinliği yapabiliyorum. Bazen kitabın şarkısını dinletebiliyorum. Dilimizin zenginliklerinden deyimlerle ilgili akıllı tahtada oyun açabiliyorum. Öğrencinin ilk kez kitapta karşılaştığı kelimelerle ilgili online oyunlar açabiliyorum. Etkileşimli kitapçıklarda yer alan kare kodlarla kitaptaki bir konu hakkında video, kısa film açabiliyorum. Kitapçıklardaki tartışma sorularıyla öğrencilerime felsefi bakış açıları kazandırabiliyorum.

Bugün sınıfımda kitaptan kaçan değil, heyecanla "Öğretmenim, bu hafta hangi kitabı okuyacağız?" diye soran çocuklar var. Bizim sınıfımızda kitaplar rafa kaldırılmış değil; elimizden düşürmediğimiz yol arkadaşlarımız.
Kitaplar sayesinde çocuklarım yalnızca okumayı değil; empati kurmayı, kendini tanımayı, sorgulamayı ve hissetmeyi de öğreniyor. Akademik başarı elbette önemli. Ama benim asıl hedefim, okuduklarıyla büyüyen, vicdanlı, merhametli, başkalarının duygularını anlayabilen çocuklar yetiştirmek. Çünkü eğitimde en büyük başarı; yalnızca bilgili değil, iyi kalpli insanlar yetiştirebilmektir.

ALİ DEMİRBAŞ

50. YIL DEDEMAN FEN VE TEKNOLOJİ ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ

Kayseri'deki okulumuzun ortaokul kısmında Sosyal Bilgiler öğretmeniyim ve meslekteki 27. yılımı öğrencilerimle birlikte geçiriyorum. Timaş Okul bizim için okuma projelerimizin gerçek bir çözüm ortağı. TSınav'daki çevrim içi sınavlar ile Timaş Okul okuma kılavuzları, interaktif kitapçıklar nitelikli ve etkileşimli bir okuma süreci yürütmemize büyük destek oluyor.
Timaş Yayınları'nın güncelliği, pedagojik açıdan özenli içerikleri, tasarım ve baskı kalitesi sayesinde öğrencilerimiz kitaplara kolayca ilgi duyuyor. Velilerimizden de takdir ve teşekkürler alıyoruz. Onlar da biliyor ki bu içerikler çocuklarımıza değer katar; karakter inşa etme yolunda katkı sağlar. Çalışmaların Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'yle uyumu ve öğrenme çıktılarına yakınlığı da hazırlanışındaki emeği gösteriyor.
Timaş'ın her yıl belirlediği "yılın teması" da okulumuza farklı katkılar sunuyor. Geçen yıl "Nezaket Koridoru"yla nezaket üzerine çalıştık; bu yıl ise zaten çevreci bir okul olduğumuz için yılın teması olan Doğa Dostu Çocuk Yılı çalışmalarına hemen uyum sağladık.
Yenilikleri ve gündemi takip eden yayınları, her sorunumuzda yanımızda olan temsilcileriyle Timaş, bizim için kitap basan bir kurumdan çok daha fazlası. Öğretmen, öğrenci ve ebeveyni kucaklayan Timaş Okul ise harika bir dijital asistan…

ÖZDEN ERGİN YAVUZ

MALTEPE 50. YIL BESİM KADIRGAN İLKOKULU

Timaş Okul'un, öğrencilerin gelişimini yalnızca akademik başarıyla sınırlamayan, sosyal ve duygusal gelişimlerini de destekleyen faydalı bir platform olduğunu düşünüyorum. Öğrencilerin seviyesine uygun, ilgi çekici ve zengin içerikler, öğrenmeyi daha keyifli ve verimli hâle getiriyor. Farklı öğrenme hızlarına sahip öğrenciler kendi ihtiyaçlarına göre tekrar yapabiliyor, öğrendiklerini pekiştirebiliyor.
Platformun en beğendiğim yanı, kolay ulaşılabilir ve pratik olması. Öğretmenlerin içeriklere rahatça ulaşabilmesi, öğrenmenin sınıfla sınırlı kalmamasını, evde de devam etmesini sağlıyor. Bu süreç, öğrencilerin bağımsız çalışma alışkanlığı ve sorumluluk duygusu kazanmasına, başardıkça özgüvenlerinin artmasına da katkı sunuyor.
Bir sınıf öğretmeni olarak benim için en önemli şey, çocukların öğrenirken mutlu olmaları, kendilerini yeterli hissetmeleri ve öğrenmeye karşı olumlu bir tutum geliştirmeleri.
Platformu yalnızca öğrenciler için kullanmıyorum. Timaş Okul aynı zamanda mesleki gelişim makaleleri, kişisel gelişim yazıları, psikoloji temelli makaleler, ebeveynle ilişkide kullanılabilecek notlar ve kitaplık bölümlerini de içeriyor... Yani beni pek çok konuda besleyen dolu dolu bir alan. Timaş Okul bu noktada hem öğretmenler hem de öğrenciler için değerli bir kaynak.

YERLİ MALI YURDUN MALI:
YEŞİL VATAN'IN ENDEMİKLERİ

Yerli malı denince aklımıza yalnızca fabrikada üretilenler mi gelmeli?
Tüm Avrupa'dan fazla endemik bitkiye ev sahipliği yapan topraklarımız,
bu haftayı farklı anlatmak için eşsiz bir fırsat sunuyor.

Bir dönem önemini yitirmeye yüz tutan Tutum, Yatırım ve Türk Malları Haftası, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli ile yeniden gündeme geldi. Yerli ve millî teknoloji hamlesini, gurur duyduğumuz markalarımızı öğrencilerimize tanıttıkça önemli bir farkındalık oluştu.

Peki Millî Eğitim Bakanlığının "Yeşil Vatan: Geleceğe Çağrı" projesi çerçevesinde bu haftada daha neler yapabiliriz? Gerçek yerliliğin yalnızca ekonomik değer üretmekle sınırlı olmadığını; toprağımıza, eşsiz doğamıza ve canlı mirasımıza sahip çıkmayı da gerektirdiğini gösterebiliriz. Havamızı, suyumuzu, toprağımızı, ağaçlarımızı, kuşlarımızı ve çiçeklerimizi korumanın önemini bu hafta ele almak, çocuklarımızın zihnine ve kalbine bilinç tohumları ekecektir.

Bu yüzden sizlerle biraz endemik türlerimizden konuşmak istiyorum. Koca Avrupa kıtasında yaklaşık 2.750 endemik bitki türü var; bizim topraklarımızda ise bu sayı 3.000'i aşıyor. Dünyanın başka hiçbir yerinde yetişmeyen binlerce bitki, okul yolumuzda, bir dağ yamacında, belki bahçemizin köşesinde sessizce yetişiyor. Ne yazık ki bu zenginlik uzun yıllardır "gen kaçakçılığı" (biyokaçakçılık) tehdidi altında. Endemik bitkilerimizin, soğanlarımızın ve tohumlarımızın izinsiz olarak yurt dışına çıkarılmasıyla yalnızca biyolojik mirasımız değil; geleceğin tıp, tarım ve sanayi hammaddeleri de elimizden kayıp gidiyor. Kardelenden elde edilen bir etken madde alzheimer ilacına, yabani buğdayımız pahalı bir tohuma, adaçayımız ve salebimiz ilaç ya da kozmetik ürününe dönüşüp bize yüksek bedellerle geri satılabiliyor. Bu yüzden toprağımızın genetik servetini korumak millî bağımsızlığımızın, geleceğimize sahip çıkmanın yollarından biri.

Bu servetin güzel örneklerinden biri, doğal yayılışı neredeyse yalnızca Muğla ve çevresiyle sınırlı olan Anadolu sığla ağacı (Liquidambar orientalis). Ekolojide "şemsiye tür" olarak anılan sığlayı koruduğumuzda, onunla birlikte yaşayan yüzlerce canlıyı, toprağı ve su kaynaklarını, kısacası bütün bir ekosistemi korumuş oluruz. Betonlaşmaya direnen İstanbul çiğdemi, Ankara'nın sevgi çiçeği ve Aydos Dağı'nın unutma beni çiçeği de genetik mirasımızın vazgeçilmez parçalarıdır.

Bir eğitimci ve ziraat mühendisi olarak önerim şu: Yerli Malı Haftası kutlamalarında tabaktaki meyvelerin ve teknolojik ürünlerimizin yanına sığla ağacı, İstanbul çiğdemi gibi türlerimizin görsellerini ve hikâyelerini de ekleyelim; onları neden korumamız gerektiğini anlatalım. Okul bahçesinde birlikte yapacağımız kompostla toprağın canlı bir organizma olduğunu yaşayarak öğretelim. Bitki inceleme kartları, yöremize özgü flora kartları ve "Endemik Türler Doğa Günlüğü" gibi disiplinler arası etkinlikler, Maarif Modeli'nin "çevreye duyarlı, yetkin ve erdemli insan" hedefine de hizmet eder. Belki böylece öğrencilerimiz bir ağaca, bir kuşa, minik bir yabani çiçeğe artık farklı gözle bakar.

Toprağı, içindeki ve üzerindeki canlılarla bir bütün olarak anlamak, köklü bir vatan sevgisinin temel taşıdır. Gelin bu yıl öğrencilerimize yalnızca toprağın soframıza sunduğu bereketi değil, Yeşil Vatan'ımızın endemik zenginliğini nasıl koruyacaklarını da fark ettirelim.

Kaynakça:
Millî Eğitim Bakanlığı. (2024). Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli: Öğretim programları ortak metni. T.C. Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.
Millî Eğitim Bakanlığı. (2024). Yeşil Vatan: Geleceğe çağrı projesi uygulama rehberi. T.C. Millî Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğü.
Orman Genel Müdürlüğü. (2020). Anadolu Sığla Ağacı (Liquidambar orientalis Mill.) eylem planı. T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı.
Özhatay, N., Byfield, A., & Atay, S. (2005). Türkiye'nin 122 önemli bitki alanı. Doğal Hayatı Koruma Derneği (DHKD).

BİR ÖĞRETMENİN MUTLULUĞU,

BİR NESLİN GELECEĞİDİR

FERAY İLERİ
ÖĞRETMEN

Bir öğretmen sınıfa girdiğinde kimi zaman güneşli, kimi zaman yağmurlu, kimi zaman da fırtınalı gözlerle karşılaşır. Ama bilir ki kendi gözlerindeki ışık ve kalbindeki şefkat, o sınıfın iklimini değiştirmeye yeter. Kendi içindeki huzuru, mutluluğu öğrenciye iletmek öğretmenin vereceği en güçlü derslerden biridir.

Çünkü mutluluk, öğretmenden öğrenciye geçen en güçlü derslerden biridir.

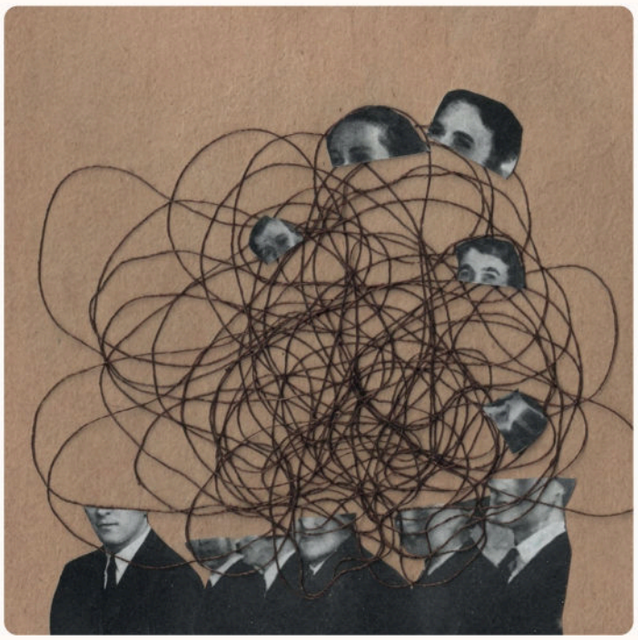

Mutlu bir öğretmen yalnızca ders anlatmaz; merak uyandırır, cesaret verir, hata yapmaktan korkmayan çocuklar yetiştirir. Sabırla dinler, yeniden denemeye teşvik eder ve her çocuğa "Sen başarabilirsin!" duygusunu yaşatır. Onun heyecanı öğrencinin öğrenme isteğine, güveni çocuğun özgüvenine, sevgisi de sınıfın havasına dönüşebilir.

Otuz yıllık meslek hayatım bana, öğrencilerimin kırık kalplerini sevgiyle ve bir gülümsemeyle onarabileceğimi öğretti.

Yıllar önce sınıfımda, tahtaya kalkmaktan ölesiye korkan, içine kapanık bir öğrencim vardı. Ne zaman ona söz hakkı versem gözleri dolar, elindeki kalemi öyle sıkardı ki sonunda ucunu kırardı. Hata yapmaktan, arkadaşlarının ona gülmesinden çekinirdi.

O sabah sınıfa, içimdeki heyecanı ve tebessümü öğrencilerime yaymaya kararlı girdim. Onu tahtaya davet ettiğimde yine bocaladı, kaleminin ucu yine kırıldı. Bütün sınıf sessizleşti. Bu kez o anın bir yenilgiye dönüşmesine izin vermeyecektim. Gülümseyerek cebimden kendi renkli kalemimi çıkardım, eline verdim ve kulağına fısıldadım: "Biliyor musun, ben de senin yaşındayken tahtada o kadar çok yanlış yaptım ki sayısını hatırlamıyorum. Ama her hatam bana işin doğrusunu öğretti. Yanlış yapmak, öğrenmeye başladığının kanıtıdır."

O gün gözlerindeki endişe yerini tatlı bir ışıltıya bıraktı. Belki o soruyu çözemedi ama bir hafta sonra tahtaya kendi isteğiyle kalkan ilk öğrenci o oldu. Bir öğretmenin içten tebessümü ve sabrı, bir çocuğun dünyasındaki en büyük korkuyu silip atmıştı. Dün kırılan kalem, bugün hayallerine doğru uçmaya hazır kanatlara dönüşmüştü.

Bu yalnızca duygusal bir düşünce değil; araştırmalar da bu yönde. 2026 yılında Educational Psychology Review dergisinde yayımlanan ve 350 binden fazla öğretmenin verilerini kapsayan bir meta-analiz, öğretmenlerin iyi oluşu ile öğrencilerin motivasyonu ve akademik başarısı arasında olumlu ve tutarlı bir ilişki olduğunu ortaya koydu. OECD'nin TALIS 2024 araştırmasına göre ise OECD ülkelerinde her beş öğretmenden yaklaşık biri işinde yoğun stres yaşıyor.

Peki, çocuklarımızın başarısını artırmak istiyorsak yalnızca onlardan daha çok çalışmalarını mı beklemeliyiz? Yoksa onlara her gün yol gösteren öğretmenlerin de kendilerini değerli, huzurlu ve güçlü hissetmelerini mi sağlamalıyız?

Öğretmen de insandır. Yorulur, kırılır, bazen tükenir. Ancak emeğinin görüldüğü, sesinin duyulduğu ve desteklendiği bir ortamda öğretme heyecanını korumak kolaylaşır. Elbette mutluluk tek başına başarıyı garanti etmez; ancak nitelikli öğrenmenin filizlenebileceği zemini güçlendirir.

Unutmayalım: Çocuklara mutlu olmayı öğütlerken, onların hayatına dokunan öğretmenlerin mutluluğunu göz ardı edemeyiz. Bir öğretmenin mutluluğu tükenip kaybolmaz. Bazen bir çocuğun yeniden deneme cesaretinde, bazen sınıfta yükselen kahkahalarda, bazen de yıllar sonra hatırlanan güzel bir derste yaşamaya devam eder.

Eğitimin geleceğini değiştirmek istiyorsak öğretmenlerin yüzündeki ışığı korumalıyız. Çünkü mutlu öğretmen, öğrenmeye umut katan öğretmendir.

Mutlu öğretmen, mutlu öğrenci; mutlu öğrenci, umut dolu bir gelecek!

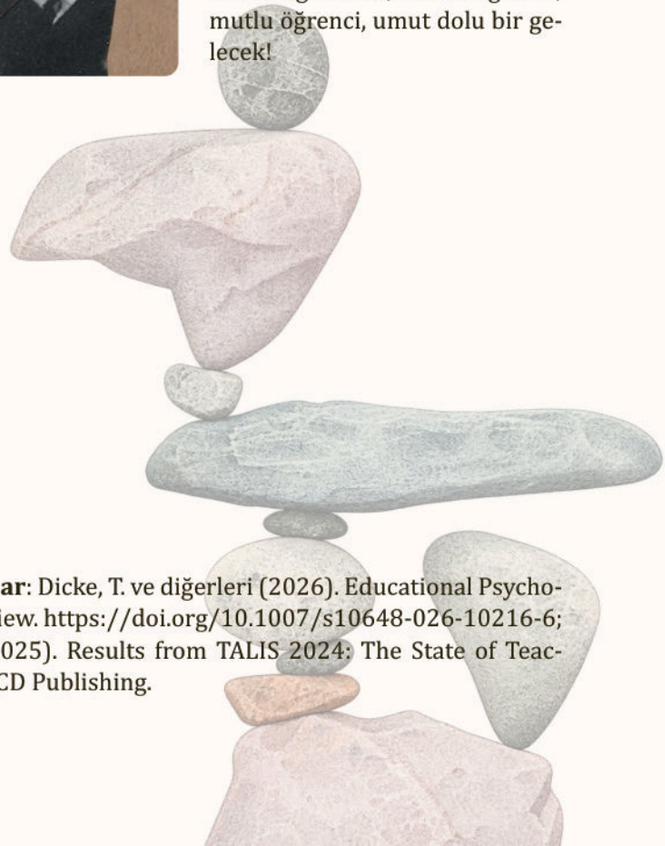

Kaynaklar: Dicke, T. ve diğerleri (2026). Educational Psychology Review. https://doi.org/10.1007/s10648-026-10216-6; OECD (2025). Results from TALIS 2024: The State of Teaching. OECD Publishing.

SEVGİDİR ÖĞRETMENLİK

Tohuma çiçek açtırmaktır öğretmenlik.
Hevesi, heyecanı, telaşı
Taze bir baharın beklenişi.
Rengarenk kokuların salınması yeryüzüne.
Her biri bir çocuk,
Her biri dokunan bir hayat,
Umudun ve yarınların habercisi olacak...

Bir dalın yapraklanmasıdır öğretmenlik,
Her yaprak bir çocuk...
Usul usul sevgiyle yürüyen,
Sımsıcak güneşe sıcacık gülümseyen,
Çıtı pıtı halleriyle kendini sevdiren gözlere...

Mutluluğu çoğaltmaktır öğretmenlik.
Yağmur taneleri gibi
Islak bir serinlik akşam vaktinde sabah seherinde,
Duygularla akmak gönülden gönüle.
Berrak bir zihni işlemek,
Tazecik filizi gülümsetmek...

Denizlerin sesi olmaktır öğretmenlik.
Dolaşmak kıyı kıyı, ada ada
Dalgalarla uzanmak uzaklara.
Buluşmak okyanuslarla, nehirlerle, pınarlarla.
Kumullar kadar geniş,
Kâinat kadar büyük düşünmek...

Bir olmak demektir öğretmenlik.
Bir olmanın gücü, bir olmanın sağlam kapısı.
Sağlam bir karakterin, sağlam bir inancın örneği,
Sarsılmaz bir kale gibi asırlara meydan okumak,
Bahçeyi saran her güzelliği saklamak, esirgemek.
Dokundurmamak kimseye...

Zeytin gibi bir tat, şifa barındırmak.
Meltem yeli salmaktır etrafına.
Şefkatin yumuşaklığını, bilginin erdemini sunmak.
Ovaya iniş, yaylaya çıkış,
Başakların sardığı tarlada çabanın alın teri,
Çimenlere yemişlere bürünen kırlarda
Tebessümün resmi, hiç eksilmeyen asaleti.

Güvenin, sevecenliğin gerçekliğidir öğretmenlik.
Bir kalbin atmasıdır binlerce kalple.
Sayısız duygunun yaşaması bir kalpte.
Kimi kez gülümseten, kimi kez hüzünlendiren,
Ağlatan güldüren,
Öğrencilerine daima sevgiyle eğilen,
Yorulmak nedir bilmeyen,
Kışın ayazı, yazın sıcağına inat;
İlle de bahar havası, ille de bahar havası.

Diyar diyar, belde belde,
Bayrağımızın dalgalandığı her yerde,
Toprağımıza ilmek ilmek emek işleyen,
Öğrencilerine uzanan dost el,
Bacası tüten ev, evleri ısıtan ocaktır öğretmenlik.
Sevginin tatlı dili, sevgidir öğretmenlik...

İLKNUR İŞCAN KAYA
ÖĞRETMEN

ŞİİR

YAZARLARDAN

Mehmet Gönen

Karınca Tobi – Ebru Kapaklıkaya – TİMAŞ ÇOCUK
Uzaya İki Bilet – Kuzey Bulut – TİMAŞ ÇOCUK
Robotları Yendiğimiz Gün – Hüseyin Keleş – TİMAŞ ÇOCUK

Sezer Ortadağ

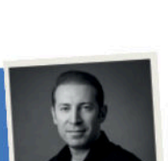

Müdürün Uçan Peruğu – Caner Sarıoğlu – İLK GENÇ TİMAŞ
Yıldızlara Yakın - Metin Özdamarlar – İLK GENÇ TİMAŞ
Kaptan Çilli ve Şehrin Dedektifleri – Musa Yaşaroğlu – GÜLCE İLK GENÇ
Dillere Destan Atasözleri – Ferhat Taştekin – EĞLENCELİ BİLGİ

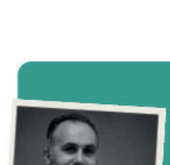

Musa Yaşaroğlu

Kelime Dedektifi – Yaşar Bayraktar – EĞLENCELİ BİLGİ
Hayal Orkestrası – Sezer Ortadağ – TİMAŞ ÇOCUK
Saklı Bahçenin Anahtarı – Müslüm Tekin – TİMAŞ ÇOCUK
Büyükleri Kurtarma Operasyonu – Gaffar Gazi Koş – GÜLCE İLK GENÇ

Hamza Çelikel

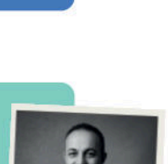

Yıldızlara Yakın - Metin Özdamarlar – İLK GENÇ TİMAŞ
Zerdali Dedemle Bir Yıl - Yaşar Bayraktar – İLK GENÇ TİMAŞ
Gizli Dedektifler Okulu - Eyüp Hayta – İLK GENÇ TİMAŞ
Eski Dostum Kertenkele - Emine Arlı – İLK GENÇ TİMAŞ

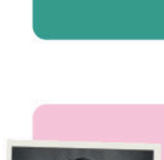

Ayşenur Kurtuluş Peltek

Gezegenin Çılgın Sporcuları – Hüseyin Keleş - EĞLENCELİ BİLGİ
Anne Biz Uzaylı Mıyız? – Ömür Uzel - TİMAŞ ÇOCUK
On Numara Beş Yıldız Apartmanı – Ece Erdoğuş Levi – İLK GENÇ TİMAŞ
Kur'an Atlası – Yusuf Gündüz – GÜLCE ÇOCUK

İhsan Kartoğlu

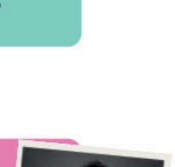

Uçan Anne Terliği - Anıl Basılı – TİMAŞ ÇOCUK
Oyun Satıcısı - Hüseyin Keleş – TİMAŞ ÇOCUK
Çok Şık Hayaller - Ergün Kazanır – İLK GENÇ TİMAŞ
Duygu Günlüğüm - Oya Doğan – TİMAŞ ÇOCUK

Ece Erdoğuş Levi

Saklanmayan Ebe! - Ömür Uzel – TİMAŞ ÇOCUK
Ali Nazik - Anıl Basılı – İLK GENÇ TİMAŞ
Oyunla Tanışan Çocuk - Buket Kılaç – GÜLCE ÇOCUK
50 Garip Gerçek - Ayşenur Kurtuluş Peltek – EĞLENCELİ BİLGİ

Sinem Kolçak Arman

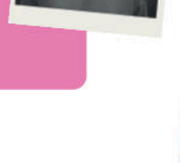

Mercan Labirenti – Emel Çetin Dilek - TİMAŞ ÇOCUK
Top Yutan Ormanı – Caner Sarıoğlu - TİMAŞ ÇOCUK
Liya ve Düş Fırçası – Sezer Ortadağ - TİMAŞ ÇOCUK
Büyük Dostum – Anıl Basılı – İLK GENÇ TİMAŞ

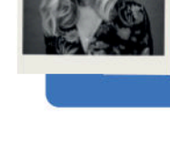

Ferhat Taştekin

Aura – Birsen Ekim Özen – İLK GENÇ TİMAŞ
Sufle Severler Sahnesi – Ergün Kazanır – TİMAŞ ÇOCUK
Emilia Ağaçta – Bernhard Hagemenn – GENÇ TİMAŞ
Dünyanın En Tembel Hayvanı – Caner Sarıoğlu – TİMAŞ ÇOCUK

Esra Bulut

Karıştır Renklendir – Herve Tullet – TİMAŞ ÇOCUK
Kırmızı Yuvarlağın Bir Hayali Var - Özgür Akpolat – TİMAŞ ÇOCUK
Anne Terliği - Anıl Basılı – TİMAŞ ÇOCUK
Balon İşleri Müdürü Bay Yoçi - Ömür Uzel – TİMAŞ ÇOCUK

ÖĞRETMENLERE

KİTAP ÖNERİLERİ

Funda Uçuk Er

Müdürün Uçan Peruğu - Caner Sarıoğlu – TİMAŞ ÇOCUK
Son Dakika Kahramanları - Oya Doğan – İLK GENÇ TİMAŞ
Milli Mücadele Kahramanları - Metin Özdamarlar – EĞLENCELİ BİLGİ
Büyükleri Kurtarma Operasyonu - Gaffar Gazi Koç – GÜLCE İLK GENÇ

Yaşar Bayraktar

Çevrimdışı Tatili Günü – Müslüm Tekin – TİMAŞ ÇOCUK
Gümüş Paltolu Ayı – Hamza Çelikel – İLK GENÇ TİMAŞ
Kaptan Çilli ve Şehrin Dedektifleri – Musa Yaşaroğlu – GÜLCE İLK GENÇ
Dillere Destan Atasözleri – Ferhat Taştekin – EĞLENCELİ BİLGİ

Birsen Ekim Özen

Sıfır Kural Sınıfı – Ergün Kazanır – TİMAŞ ÇOCUK
Sözcüklerin Kamera Arkası – Ferhat Taştekin – İLK GENÇ TİMAŞ
Malamander – Thomas Taylor – GENÇ TİMAŞ
Parlak Yapay Zekâ Rehberi – Yavuz Samur – EĞLENCELİ BİLGİ

Mustafa Orakçı

October October – Katya Balen – GENÇ TİMAŞ
Mırıldanan Çocuk – Gabriele Clima – İLK GENÇ TİMAŞ
Büyükbabamın Kocaman Denizi – Sylvia Bishop – TİMAŞ ÇOCUK
Korkusuz Casuslar - Terry Deary - EĞLENCELİ BİLGİ

Ebru Kapaklıkaya

Arkadaşım Hoşça Kal – Sezer Ortadağ – İLK GENÇ TİMAŞ
Ya Şarjım Biterse – Mehmet Gönen – TİMAŞ ÇOCUK
Müdürün Uçan Peruğu – Caner Sarıoğlu – TİMAŞ ÇOCUK
Yıldızlara Yakın – Metin Özdamarlar – İLK GENÇ TİMAŞ

Serap Armutlu Acar

Benim Adım Mavi – Irene Guglielmi – TİMAŞ ÇOCUK
Ayvayı Yedik Müzesi – Mert Arık – TİMAŞ ÇOCUK
Faruk Sınıftaki Gizemli Saat – Caner Sarıoğlu – TİMAŞ ÇOCUK
Üzüntümle Ne Yapsam? – Merve Ceylan – TİMAŞ ÇOCUK

Murat Moroğlu

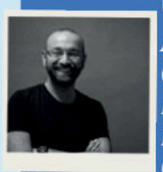

Atlarla Rüzgârı Yakalayalım – Büşra Ümmühan – TİMAŞ ÇOCUK
Karanlıkta Yanan Kıvılcım – Elle McNicoll – İLK GENÇ TİMAŞ
Kaptan Çilli ve Şehrin Dedektifleri – Musa Yaşaroğlu – GÜLCE İLK GENÇ
Gezegenin Çılgın Filozofları – Ayşenur Kurtuluş Peltek – EĞLENCELİ BİLGİ

Caner Sarıoğlu

Hayal Orkestrası – Sezer Ortadağ – TİMAŞ ÇOCUK
Dedemin Kurabiyeleri – Emine Arlı – TİMAŞ ÇOCUK
Nohut Adam – Anıl Basılı – TİMAŞ ÇOCUK
Çıkmaz Sokağın Ressamı – Yaşar Bayraktar – İLK GENÇ TİMAŞ

Metin Özdamarlar

Dünyayı Okuyan Çocuk – Mert Arık – TİMAŞ ÇOCUK
Ali Nazik – Anıl Basılı – İLK GENÇ TİMAŞ
Fikri Dede ve Püf Çiçekleri – Şeyma Sena Kaya – GÜLCE ÇOCUK
Öncü Bilgin Fuat Sezgin – Safiye Önal – EĞLENCELİ BİLGİ

Mert Arık

Çöp Ülkesi – Gamze Deniz – TİMAŞ ÇOCUK
Ekran Kaçkınları – Oya Doğan – İLK GENÇ TİMAŞ
Problemsiz Matematik – Ebru Arık – EĞLENCELİ BİLGİ
Oyunla Tanışan Çocuk - Buket Kılaç – GÜLCE ÇOCUK

Eyüp Hayta

Gümüş Paltolu Ayı – Hamza Çelikel – İLK GENÇ TİMAŞ
Sırtımda Kocaman Torba – Yaşar Bayraktar – TİMAŞ ÇOCUK
25 Muhteşem İyilik – Metin Özdamarlar – EĞLENCELİ BİLGİ
Tasa Örtüsü – Buse Altan Yasanlar – GÜLCE ÇOCUK

Emel Çetin Dilek

İstiyorum da İstiyorum – Sinem Kolçak Arman – TİMAŞ ÇOCUK
Dâhiler ve Çılgın Yöntemleri – Nefise Atçakarlar – EĞLENCELİ BİLGİ
Sözcüklerin Kamera Arkası – Ferhat Taştekin – İLK GENÇ TİMAŞ
Son Dakika Kahramanları – Oya Doğan – İLK GENÇ TİMAŞ

TİMAŞ OKUL'DA NELER VAR?

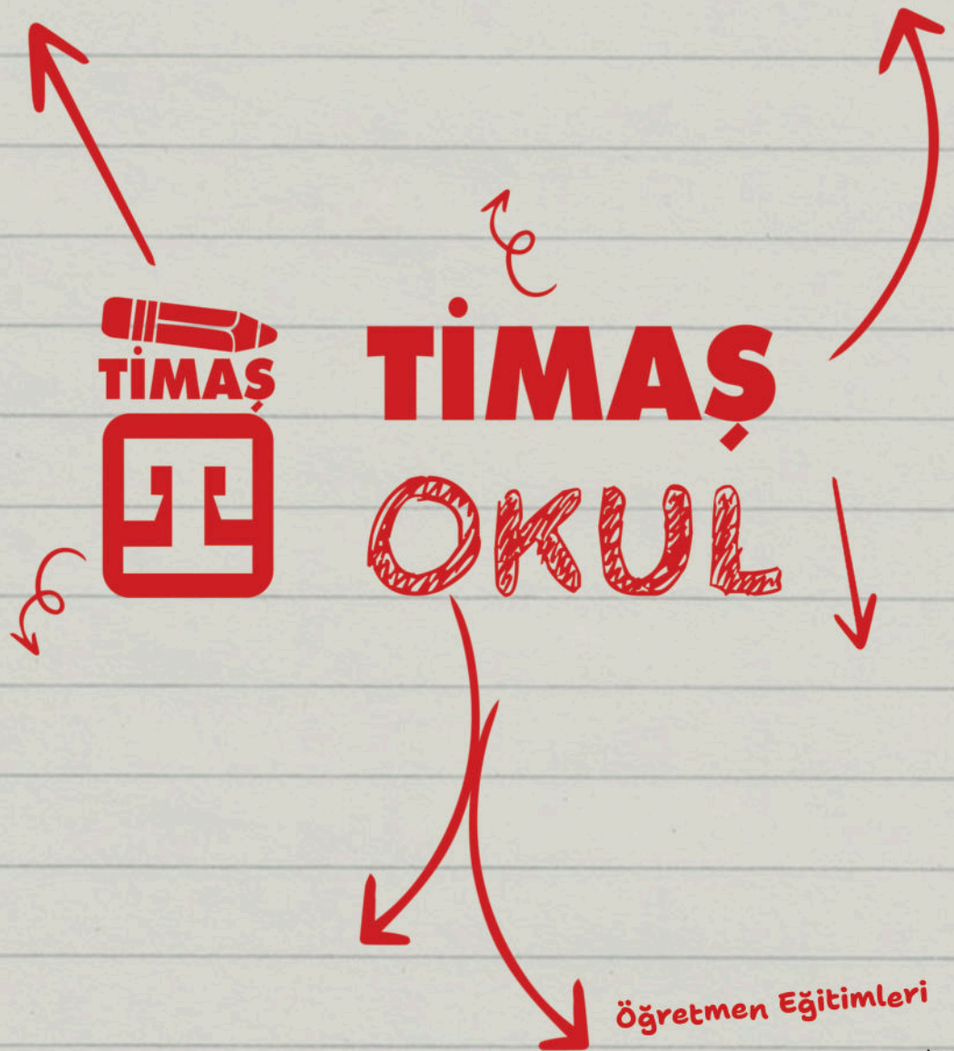

Öğretmen Eğitimleri

Online veya yüz yüze öğretmenlere özel seminerler, atölyeler ve interaktif programlarla sürekli gelişim fırsatı.
T-SINAV – www.tsinav.com

Hepsi tek bir yerde, öğretmenler için hazırlandı...
Daha fazlası timasokul.com'da

#okulöncesi #ilkokul #ortaokul #lise

timasokul